THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Twentieth Day of the Eighth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 23r dMarch, 1981.

The House met at half-past eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Reduction of the term of Engineering Technology Degree Courses

213—

*4436-Q.-Sarvasri K. B. Siddaiah (Puttur) and B. Ramasubba Reddy (Kanigiri):—Will the Minister for Technical Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Osmania University has reduced the term of Engineering Technology Degree Courses from five years to four years; and

(b) if so, the reasons therefor?

సాంకేతిక విద్య, భారతీయ వైద్య శాఖల మంత్రి (శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి) :—

(ఎ) అవునండి.

(బి) రాష్ట్రంలోని ఇతర విశ్వవిద్యాలయాలలో వలె ఒకే మోస్తరు పద్ధతిని అనుసరించే నిమిత్తం ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం కూడా 18-8-1979 తేదీన జరిగిన రాష్ట్ర వైస్ ఛాన్సలర్ల సమావేశం చేసిన సిఫార్సుల మేరకు బి. ఇ., బి. టెక్. కోర్సుల కాలాన్ని అయిదేళ్ళనుండి నాలుగేళ్ళకు తగ్గించాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నది

శ్రీ పూం సుబ్బయ్య (మార్కాపూర్) :—ఇదివరకు అయిదు సంవత్సరాలు వుండేది, ఇప్పుడు నాలుగు సంవత్సరాలు చేశారు, సిలబస్ తగ్గించారా?

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :—సిలబస్ తగ్గించలేదు, స్టాండర్డ్ కూడా తగ్గలేదు. ఎడ్జస్టు చేశారు. ఆలిండియా పాటర్న్ ప్రకారం నాలుగు సంవత్సరాలు వుండాలన్నారు. ఆంధ్రయూనివర్శిటీలో, జవహర్ లాల్ టెక్నాలజికల్ యూనివర్శిటీలో మొదలైనది కనుక అక్కడ అనుభవాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయడం జరిగింది. ప్రవేశపెట్టిన తరువాత కూడా సంతృప్తికరంగానే వున్నారు.

An astence 0afore the name indicates conformation by the Member

(శ్రీ) పూల సుబ్బారావు — ధర ప్రకారంగానే వుందంటారా లేక స్టాండర్డు తగ్గించారా ?

(శ్రీ) టి. హయగ్రీవాచారి — స్టాండర్డు తగ్గించలేదని చెప్పాను. కమిషనర్ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత స్టాండర్డు పెరిగింది.

Latest Medical Equipment for Hospitals

214—

*7974 Q.—Sri B. Machender Rao (Secunderabad Cantonment) :— Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether any Committee has been constituted for the purchase of the latest medical equipment in the hospitals in our State;

(b) if so, the members thereof;

(c) whether any equipment has been purchased; and

(d) if not, the reasons therefor ?

Minister for Health and Medical (Sri A. Madan Mohan),—

(a) Yes sir.

(b) (1) Minister for Health and Medical – Chairman

(2) Secretary to Government Medical and Health Department — Member

(3) Deputy Secretary to Government, Medical and Health Department (Medical)

(4) Deputy Secretary to Government, Medical and Health Department (Health)

(5) Joint Secretary to Government, Finance (Expenditure) Department

(6) Director of Medical Education

(7) Director of Health and Family Welfare

Superintendents of the Hospitals concerned would be coopted if necessary.

(c) Yes, Sir.

(d) Does not arise.

(శ్రీ) బి. మచ్చేందర్ రావు — లేటెస్టు ఎక్విప్‌మెంట్ కొనడంలో ఫైనాన్షియల్ ఇయర్ లో కొనడంవల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. పర్చేజు పద్ధతిలో జరగడంలేదు జనవరి, డిసెంబర్ నెలలోనే ఎందుకు కొనకూడదు ?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— [illegible] అరుదుగా పొలిటికల్ సిట్యుయేషన్ [illegible] గా వుండి [illegible] పోస్ట్ [illegible] మెంటు చేయడం [illegible] వచ్చే గవర్నమెంటు [illegible] పోస్ట్‌పోన్ చేయడం జరిగింది [illegible] వాలం నేది ఆలస్యంగా రావడం [illegible] లో ఆలస్యం జరుగుతుంది.

శ్రీ బి. [illegible] డిసెంబరులో తమకు కావలసిన ఎక్విప్‌మెంటు [illegible] పరిశీలించి డిసెంబరు, జనవరి నెలల్లోనే కొనవచ్చు గదా, [illegible] డిసెంబరులో కొనటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :—అప్పుడు [illegible]

శ్రీ జి. [illegible] ఎక్విప్‌మెంట్ కావాలని డిమాండు [illegible] ఏవి కొన్నారు?

Sri A. Madan Mohan :—It is a very long list. If necessary, I will supply the information to the hon. Member.

శ్రీ కె. గోపి [illegible] రావు :— [illegible] కు కొన్న ఎక్విప్‌మెంట్స్‌కు అవసరమైన మెకానిక్స్ [illegible] పడవున్న మాట వాస్తవమా? కాట్స్ [illegible] ఏటియా [illegible] లో వుంది, మనకు లేదు, ఇక్కడ కూడా తెప్పించటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎ. మదన్ మోహన్ :— [illegible] మిటి వుంది. వారు ప్రొపోజ్ చేసిన తరువాత [illegible] కమిటీ [illegible] ఎక్విప్‌మెంట్ ఐడిల్‌గా వుంది, డూప్లికేట్‌లో వున్నవి వున్నాయి. మిస్‌యూజ్ అవుతున్నాయని తెలిసింది, సభ్యులు చెప్పిన కాట్స్ [illegible] కోటి రూపాయలకు పైన అవుతుందని క్రింకటి సంవత్సరం చెప్పారు.

శ్రీ కె. గోపి [illegible] రావు :— [illegible] It will be less.

Sri A. Madan Mohan :—I do not know. I am subject to correction. Because of the paucity of funds we are struggling hard. We are still at less than 2[illegible] of the total financial allocation.

Withdrawing Scholarship Facilities to Economically Backward Students

215—

*8024-(C)-Q—Sri M. Venkaiah Naidu (Udayagiri):—Will the Minister for Social Welfare and Harijan Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that scholarship facilities to the economically backward students in the State have been withdrawn;

(b) whether it has been brought to the notice of the Govt. that the no. of students in the State are forced to discontinue their studies in the middle on account of the above decision;

(c) whether the Govt. will restore the scholarships and hostel facilities to the students of economically backward classes; and

(d) the amount spent last year i.e. during 1979-80 and the amount alloted during this year for providing them scholarship?

విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి) :—

(ఎ) కావండి

(బి) లేదండి.

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు

(డి) 1. 1979–80లో రు. 79–84 లక్షలు ఖర్చు చేశారు.

2. 1980–81 సంవత్సరానికి రూ. 178.00 లక్షల మొత్తం కేటాయించడం జరిగింది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :- అధ్యక్షా, ఫిబ్రవరి 23వ తారీఖు నాడు మాకు కడప పోస్టుగా 'డ్యుయేటు సెంటరు హాస్టలు విద్యార్థులనుండి వినతి పత్రము వచ్చింది. 1980 నవంబరు నెలనుండి వారికి స్కాలర్ షిప్స్ రాలేదు. రెండవది, 1979-80 కి సంబంధించి బకాయీలు చెల్లించలేదు. కాబట్టి హాస్టలు మూసివేస్తున్నాము, చివరకు బ్రతికే పరిస్థితి లేదని వ్రాశారు. మంత్రిగారు అంతా సవ్యంగా వున్నట్లు చెబుతున్నారు. హాయ్యర్ ఎడ్యుకేషను డైరక్టరుగారి జి.ఓ. ఆర్.సి.నెం. 548/ఎ 2-4/80 తే. 20–12–1980 లో చెప్పిందేమంటే This amount may be sanctioned as ad hoc payment towards arrears of economically poor persons scholarships for the year 1979-80. 79-80 బకాయిలు చెల్లించమని ఆర్డరు యిచ్చారు. అంటే బకాయిలు వున్నట్లు ఒప్పుకున్నారు. ఆశ్చర్యం ఏమంటే యీ ఆర్డరు పోయిన తరువాత కూడ యింకా చెల్లించడం జరుగలేదు. రెండవది, 80-81 సంవత్సరమునకు సంబంధించినంత వరకు from November onwards, no payments. ఇది ఫిబ్రవరిలో తెలిసినటువంటి యిన్ఫర్మేషను. దానికి ఏమంటారు ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—ఈ విషయములో కొంత జాప్యం మొట్టమొదట జరిగిన మాట వాస్తవం. 79-80 సంవత్సరం బకాయిలకు సంబంధించి—మాకు సోషల్ వెల్ఫేరు డిపార్టుమెంటువారు సబ్జెక్టును ట్రాన్స్‌ఫరుచేసి అప్పటి బడ్జెటును ట్రాన్స్‌ఫరు చేయలేకపోయారు, ఆ తరువాత మొట్టమొదటగా యీ సబ్జెక్టు వచ్చిందిగాబట్టి ఏ ప్రాతిపదికపై వారు ట్రాన్స్‌ఫరు చేశారు, ఏ ప్రాతిపదికపై వారు స్కాలర్ షిప్స్ యిచ్చారు, యివి అన్ని తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఏర్పడింది 79-80 కేటాయింపుల విషయములో మా ఎలోకేషన్సు కేటాయింపులు చేసుకోవలసి వచ్చింది. అందువల్ల మేము అప్పటికప్పుడు 79-80లో ఎవరైతే ఎలిజిబుల్ క్యాండిడేట్సు వున్నారో వారికి యిబ్బంది లేకుండా మీరు హాస్టలును రన్ చేయండి, మేము డబ్బు పంపిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. తరువాత 79-80కి కావలసిన డబ్బును పంపించడం జరిగింది. తరువాత 80-81కి సంబంధించి ఎలోకేషన్సుకూడ వివరంగా చెప్పగలను, అన్ని జిల్లాలకు పంపించడం జరిగింది.

జవాబు: గౌరవసభ్యులకు అది వచ్చే తేదీనాటికి ఒక వేళ అందకపోయి వుండవచ్చు. ఆనాటి పరిస్థితి పాలిటెక్నిక్సు ఏ రకమైనటువంటి బకాయిలు లేవని మనవి చేస్తున్నాను. I am subject to correction. ఏదైనా స్పెసిఫిక్ యిన్ఫర్మేషను వుంటే తప్పకుండా దాని విషయములో తగు చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎన్. రెడ్డి (విశాఖపట్నం) :—ఆర్థికంగా వెనుకబడిన విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్స్ యిస్తున్నామని చెబుతున్నారు. మీ నిధులలో ఎంత పర్సెంటేజ్ యివ్వడం జరుగుతుందో తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :—లాస్ట్ యియరుకన్నా యీ సంవత్సరం రెట్టింపుకన్నా ఎక్కువ పెంచడం జరిగింది. లాస్ట్ యియరు రు.78 లక్షలు యిస్తే యీ సంవత్సరం కోటి 78 లక్షలు యిచ్చామని మనవి చేస్తున్నాను. పవరును మనస్సులో పెట్టుకొని యింకా ఎక్స్‌టెండ్ చేయాలని ప్రభుత్వానికి వుద్దేశం వుంది. లాస్ట్ యియరు 1500 రూపాయలు సీలింగు లిమిట్ అయితే యిప్పుడు 3600 రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. పోయిన సంవత్సరం కన్నా యీ సంవత్సరం రెట్టింపుకన్నా ఎక్కువ సహాయం చేయడం జరిగింది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఈ పాటికి పంపించి వుంటారేమోనని ప్రిన్సిపల్ తో చెప్పారు. 12 రోజుల క్రితం మానుకోట ట్రాంక్ పాలిటెక్నిక్ విద్యార్థులకు నాగార్జున యింజనీరింగు కాలేజి విద్యార్థులు కొంత మెడ్ మల్లు స్వరాజ్యం గారికి మాకు యింకా ముట్ట లేదని వినతి పత్రం యిచ్చిపోయారు. కడపకు సంబంధించి 23 వ తేదీనాటి వార్త. పోయి వుంటే సంతోషమే. ఎప్పుడు పంపించారో స్పష్టంగా చెబుతారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :—మనవి చేసాను. ఇటీవలనే ఒక నెల క్రితం యివి అన్ని క్లియరు చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. కొన్ని క్లాసిఫికేషన్సు కావలసి వచ్చినవి, వారికి డి. ఇ. ఓ. కు కొత్తగా యీ విషయాన్ని పంపించినందువల్ల వేరిఫికేషన్సులో కూడ కొన్ని డిఫరెన్సెస్ వస్తే, డబుల్ వేరిఫికేషను చేస్తున్నారంటే అట్లా వద్దని వారికి కొన్ని గైడులైన్సు యిచ్చి అది సుకరం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. ఎవరికి యిబ్బంది లేకుండా వుండనుకుంటున్నాను. ఎక్కడైనా అలాంటి విషయాలు వుంటే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాను. గౌరవ సభ్యులు ఆ యిన్ఫర్మేషను యిస్తే I will be correcting that, బై అండ్ లార్జ్ అందరికి అందిందని మేము యూనివర్శిటి నుండి తెలుసుకున్న దానినిబట్టి వచ్చినటువంటి యిన్ఫర్మేషను.ఇండివిడ్యువల్ కేసెస్ వుంటే we will look into that.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— ఇంతవరకు ఎకనామికల్లీ బేక్‌వర్డ్ వారిని లిస్టెడ్ బేక్‌వర్డులో చేర్చి చూశారు. ఇప్పుడు దానిని విడగొట్టిన తరువాత వారి పరిస్థితి అయోమయంగా వుంది. కాబట్టి స్పెసిఫిక్‌గా ఎకనామికల్లీ బేక్‌వర్డువారిని ఎంత పర్సెంటేజ్ నిర్ధారణ చేశారు ! వారి సంఖ్య చాలా విస్తృతంగా వుంది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :— ట్యూషన్ ఫీజ్ వద్దు క్లాసులతో పాటు ఎక్కువ [illegible] 8 [illegible] హాస్టల్ [illegible] వున్నా, వచ్చే వారిని [illegible] క్లాసు [illegible] లేదు గానుక [illegible] హాస్టల్ సౌకర్యం [illegible] కొంత మేరకు యీ విషయాన్ని [illegible] చేసిన [illegible] కాబట్టి వుంది [illegible] యూనివర్సిటీ లెవెల్ [illegible] పోస్ట్ మెట్రిక్ [illegible] అందరికీ అన్ని విధాల ఎట్లా చేయాలనే విషయాన్ని పూర్తిగా కూలంకషంగా చర్చ చేసి మేము కొన్ని గైడులైన్సు ఏర్పాటు చేసి పోయిన సంవత్సరము యిచ్చిందుండనే వుద్దేశముతో మూడు రెట్లు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ [illegible] సుబ్బారెడ్డి :— పర్సంటేజ్ ఎంత ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :— పర్సంటేజ్ అంటే టోటల్ నెంబరు ఆఫ్ అప్లికేషన్సు యున్న పర్సంటేజ్ యుందా అనేది రెడీగా సమాచారం లేదు. We are trying to serve the maximum number of students who are economically poor. 1500 నుండి 3600 రూపాయలకు 1.4.71 నుండి [illegible] చేసినాము. We would like to go further also to help the students if there are more allocations from next year.

శ్రీ [illegible] యం. [illegible] :— స్పెసిఫిక్‌గా అందించడం [illegible] గురించి చెప్పాలి. ఇది వ్యక్తిగత సమస్య కాదు. హాస్టలుకు గ్రాంటు యివ్వమంటే [illegible] వేశారు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :— వ్యక్తిగతంగా పర్టిక్యులర్ యిన్‌స్టాన్స్ అని. వారి వద్ద సమాచారం తీసుకుని ఎంత నే తెలుసుకుంటాను.

Construction of Buildings for Junior Colleges in all Taluq Headquarters

216—

*8019-Q.—Sri D. Chinamallaiah:—Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct buildings for junior colleges in all the Taluk Headquarter in the state;

(b) if so, whether the amount of donation and the accommodation to be provided to each of the colleges has also been fixed;

(c) whether such conditions are relaxed in the affected areas;

(d) if not, whether a decision will be taken to relax the condition at least during the current year?

శ్రీ బి. వెంకట్రామిరెడ్డి :—

(ఎ) లేదండి. అయితే, పనికి ఆహారం పథకం క్రింద ప్రభుత్వ జూనియరు కళాశాలల మరమ్మత్తు పనులు చేసే పేర్పాటుకి, అదనపు వసతి సౌకర్యాలను కలిగించేందుకు ప్రభుత్వం జిల్లా కలెక్టర్లకు జిల్లా పరిషత్తు విద్యా శాఖ పర్యవేక్షణను ఇంజనీర్లకు అధికారమిచ్చింది. కానీ ఎయిడెడ్ జూనియరు కళాశాలల ఉమ్మడి ఖాతాలో లభించే నిధుల నుండి ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంటుంది.

(బి). (సి) :—ప్రయివేటు రంగంలో ఏర్పాటు చేసిన లేదా ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసే జూనియరు కళాశాలల విషయంలో ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన మూలం విధిని గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించినట్లున్నది. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలోను, బాలికా కళాశాలల విషయంలోను ఆయా సందర్భాలను బట్టి ఆ విధిని తగ్గించడం జరుగుతుంది.

(డి) ఆయా కేసులు యోగ్యతలను బట్టి తప్పక పరిశీలించబడుతాయి.

శ్రీ పాలవలస బ్రహ్మయ్య :- పనికి ఆహారం పథకం రద్దు అయిపోయింది. రెండవది, కార్పస్ ఫండు రు. 75, 80 వేలు పిక్స్‌డ్ డిపాజిట్‌గా, దానిని రిలీజు చేసి భవన నిర్మాణానికి పూనుకోరాదా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి :— పనికి ఆహారం పథకం రద్దు అయిపోయినా దాని స్థానములో ఎన్. ఆర్. ఇ. పి ప్రోగ్రాం వచ్చిందని గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. అది కంటిన్యూయింగ్ ప్రోగ్రాంగా వుంటుంది. దాని క్రింద కూడా కొంత ఫండు రిలీజ్ చేయడం జరుగుతుందని వారికి తెలుసు. వారు సూచించినట్లు ఆయా కాలేజీలలో వుండే కార్పస్ ఫండును - చాలా నామినల్ కార్పస్ ఫండును మాత్రం ఆ కాలేజి ఎకౌంటులో వుంచే యీ బిల్డింగ్స్ కట్టడానికి రిలీజు చేయడానికి తగిన చర్య తీసుకుంటున్నాము. ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు యిచ్చాము ఆర్. అండ్ బి. కి ఈ పనిని ఎంట్రస్ట్ చేయడం జరిగింది. వేగంగా పని సాగిపోతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు (నాగూరు) :— అసలు అన్ని తాలూకా కేంద్రాల్లో జూనియరు కాలేజీలు వున్నవా ? లేకపోతే స్థాపించకపోవడానికి కారణం ఏమిటి ? అక్కడి ప్రజలు వెనుకబడిన ప్రాంతానికి చెందినవారై వుండి విరాళాలు కట్టకపోతే విరాళాలను రద్దు చేసి కట్టే ప్రతిపాదన ఏమైనా వుందా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— గత రెండు మూడు సంవత్సరాలలో అన్ని తాలూకా కేంద్రాలలో జూనియరు కళాశాలను స్థాపించడానికి పూర్తిగా ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. ఒకవేళ ఎక్కడైనా లేని సభ్యులు దృష్టికి వచ్చినా లేక ఎవరైనా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినా - మేము కూడ సర్వే చేస్తున్నాము - స్థాపించాలని వుద్దేశము వుంది. ఒకవేళ స్థానికంగా ముందుకు రాకపోతే ప్రభుత్వమే జూనియరు కళాశాలలను ఏర్పాటు చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నది. స్థానికంగా ముందుకు వస్తే ఆర్థికంగా వెనుకబడిన ప్రాంతం అయితే కార్పస్ ఫండును మేము అడిగినదానిలో 50 పర్సెంటు తగ్గిస్తున్నాము. అయినా పరిస్థితు

లను బట్టి ఆయా ప్రాంతాలను బట్టి తప్పకుండా ఆ ప్రాంతాల అవసరాలను తీర్చ డానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. జగన్నాథం (నరసన్నపేట) :— ఎస్. ఆర్. ఇ. పి. ప్రోగ్రాం క్రింద మంత్రివర్యులు భవన నిర్మాణానికి యిస్తామన్నారు. సంతోషం. కాని జూనియరు కళాశాలల్లో నాన్ టీచింగు స్టాఫ్‌ను యివ్వడం లేదు. అది పరిశీలిస్తారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— మొట్టమొదట జూనియరు కాలేజి సాంక్షన్ అయినప్పుడు స్కెల్టిన్‌గా నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్‌ను యివ్వడం జరుగుతుంది. టీచింగు స్టాఫ్‌కు ప్రాధాన్యత యివ్వడం జరుగుతుంది. తాత్కాలికమైన ఏర్పాటు జరిగిన తరువాత నాన్‌టీచింగ్ స్టాఫ్‌ను ఆ నెక్స్ట్ యియరు ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. ఇబ్బందిని బట్టి సంవత్సర సంవత్సరం—వెంటనే నాన్‌టీచింగు స్టాఫ్ అంతటిని యిస్తే కష్టం – నాన్‌టీచింగు స్టాఫ్‌ను అంతా యివ్వాలనే వుద్దేశముతో ప్రొసీడ్ అవుతున్నామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డి :—అమ్మ పెట్టదు, అడుక్కోనివ్వదు అన్నట్లుగా ప్రభుత్వం పాఠశాలలను పెట్టదు, రెండు వేల గ్రామాల్లో ప్రాథమిక పాఠశాలలు లేవు. పెద్ద పెద్ద పట్టణాలలో హైస్కూల్స్ గాని కాలేజీలు గాని నిర్మించాలంటే యీ కార్పస్ ఫండునుండి హైస్కూల్ అయితే రు. 30 వేలు కట్టాలంటున్నారు. అందుచేత యీ కార్పస్ ఫండు వల్ల కళాశాలలు పెట్టలేని పరిస్థితి వస్తున్నది: అందుకని అవసరమైన ప్రాంతాలలో, యీ కార్పస్ ఫండును తీసివేస్తారా ?

8-50 a. m. ఇంటర్మీడియట్ బోర్డుకు వచ్చేటటువంటి డబ్బులో కోటి రూపాయలు గవర్నమెంటు తీసుకున్నది. ఆ కోటి రూపాయలు గవర్నమెంటు నుంచి విద్యాశాఖ మంత్రిగారు తీసుకొని వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో జూనియర్ కళాశాలలు కట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ? అప్పర్ సీలేరులో ట్రయిబల్ ప్రాంతంలో జూనియర్ కళాశాల పెడతామని మంత్రిగారు వాగ్దానం చేసారు. ఆ నిర్ణయము అయిన తరువాత వెనుకకు పోయారు. ఆ కళాశాలను ఎప్పుడు పెడతారు ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:— అమ్మ పెట్టనూ పెట్టదు, అడుక్కోని తిన నివ్వదు అని గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన సామెత ఇక్కడ అన్వయించదని మనవి చేస్తున్నాను. అమ్మకు పెట్టాలనే ఉద్దేశం ఉంది. అమ్మ పెడుతున్నది. పెట్టాలనే ఉద్దేశంతో మీ సహకారం తీసుకొంటున్నది ఒకవేళ మీ సహకారం ఇవ్వక పోయినా అమ్మ పెడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను వచ్చే సంవత్సరం అక్కడ జూనియర్ కాలేజి పెట్టడానికి తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము. దానికి గౌరవ సభ్యులు సహకరించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఈరన్న— మా తాలూకా హెడ్ క్వార్టరులో డిగ్రీ కళాశాల పెట్టుట గురించి మంత్రిగారికి రిప్రజెంటేషను ఇచ్చాను. మా జిల్లా మా తాలూకా వెనుకబడిన ప్రాంతం అని మనవి చేస్తున్నాను. మా తాలూకా హెడ్ క్వార్టరులో డిగ్రీ కళాశాల పెట్టుటకు ఎకామడేషను ఉందని ప్రభుత్వం దృష్టికి, మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకొని వచ్చాను. కాబట్టి అక్కడ డిగ్రీ కళాశాల ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి — ఆయన ఏ తాలూకాలో జూనియర్ కాలేజీ ఉందో, లేదో ఆయనను సమాధానం చెప్పమనండి. ఎక్కడైనా జూనియర్ కాలేజీ లేకపోతే తప్పకుండా ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తాము. రెండవ కళాశాలం అడిగితే ఉన్నటువంటి అవసరాన్ని ప్రాతిపదికగా తీసుకొని చేస్తాము.

శ్రీ ఎస్. ఈరన్న (ఆలూరు):— డిగ్రీ కళాశాల గురించి చెబుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:— ఇప్పుడు జూనియర్ కాలేజీ గురించి ఈ ప్రశ్న.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య (పర్కాల). — ఈ ప్రశ్న ఏ భాగంలో రాష్ట్రమునందలి అన్ని తాలూకా కేంద్రములలో జూనియర్ కళాశాలల కొరకు భవనములను నిర్మించుటకై ఏదైనా ప్రతిపాదన కలదా? అని ఉంది. ఇప్పుడు కొత్తగా కొన్ని తాలూకాలు ఏర్పడ్డాయి. పాత తాలూకాలలో జూనియర్ కాలేజీలు ఉన్నాయి. ఈ కొత్త తాలూకాలలో జూనియర్ కాలేజీలు ప్రారంభించడానికి చర్య తీసుకుంటారా? ఎన్. ఆర్. ఇ. పి. ప్రోగ్రాం లోను ఫుడ్ ఫర్ వర్కు క్రింద కళాశాల బిల్డింగుల నిర్మాణం తీసుకోవచ్చునని మంత్రిగారు అన్నారు. జిల్లాలలో ఈ ప్రోగ్రాం క్రింద ఎలాట్ చేసిన ఫండ్సులో జూనియర్ కళాశాలలు కట్టడానికి సరిపోవు కనుక ఈ జూనియర్ కాలేజీల నిర్మాణం కోసం స్పెషల్ ఎలాట్ మెంటు చేస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:— ఆ ఎన్. ఆర్. ఇ. పి. ప్రోగ్రాంలో టేకప్ చేయడానికి అవకాశంగా ఉండేట్లు ప్రభుత్వం దగ్గర ఉండేటటువంటి కార్పస్ ఫండు కొంత మొత్తంగా ఉంచి మిగిలినది రిలీజ్ చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

Minimum Wages to Handloom Weavers

217—

*8026 (A)-Q.— Sri C. Janga Reddy (Nirmal) :— Will the Minister for Labour and Civil Supplies be pleased to state :

(a) whether it is a fact that G O Ms No. 799, dt. 16-9-75 fixing the minimum wages to handloom weavers was amended by G. O. Ms. No. 534 dt. 1-8-1979 ;

(b) whether the G.O.Ms. No. 534 dt. 1-8-1979 is implemented and if not, the reasons therefor ; and

(c) whether the Government will consider fixation of minimum wages having due regard to the cost of living index ?

కార్మిక శాఖమంత్రి (శ్రీ జి. వెంకటస్వామి) :— (ఎ) లేదండి.

(బి) 1-8-1979 తేదీగల ఎం. ఎస్. నెం. 584 జి. ఓ. చేనేత పారిశ్రామిక సంస్థలలో నియమితులైన పనివారి కనీస వేతనాల రేట్లను సవరించే ప్రతిపాదన గురించి ఆక్షేపణలు/సూచనలు చేయవలసిందిగా కోరుతూ జారీ చేసిన ముసాయిదా ప్రకటన మాత్రమే. 1948, కనీస వేతనాల చట్టంలో పొందు

వెలువడిన కార్మిక విధానం ప్రకారం ముసాయిదా ప్రకటనను, ఆక్షేపణలు/సూచనలను కనీస వేతనాల సలహా మండలి ముందు ఉంచాలి. ఆ మీదట మండలి ప్రభుత్వానికి సిఫార్సులు చేస్తే గాని ప్రభుత్వం తుది నిర్ణయం తీసుకొని సదరు ఉద్యోగాల విషయంలో కనీస వేతనాల రేట్లను పొందుపరుస్తూ అంతిమంగా ప్రకటనను జారీ చేస్తుంది. కనుక ముసాయిదా ప్రకటనలో నిర్దిష్టపరచిన రేట్లను అమలుపరచే విషయం ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) జీవనవ్యయ ప్రమాణసూచిలో ఏర్పడే పెరుగుదలకు అనుగుణంగా రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి అనుసూచిత ఉద్యోగాల విషయంలో కనీస వేతనాల రేట్లను సవరించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ప్రభుత్వం జారీ చేసిన ముసాయిదా ప్రకటనను, దానిపై అందిన ఆక్షేపణలు, సూచనలను పరిశీలించిన మీదట కనీస వేతనాల సలహా మండలి పంపిన నివేదిక ప్రభుత్వానికి అందింది. చేనేత పారిశ్రామిక సంస్థలలో పని చేసేవారి కనీస వేతనాల రేట్లను సవరిస్తూ తుది ప్రకటన త్వరలోనే జారీ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల):— ఈ హాండ్ లూమ్ వీవర్సు రెండు రకాలు ఉన్నారు. మాస్టర్ వీవర్సు, ఆర్డినరి వీవర్సు అని ఉన్నారు. వీరి దగ్గర లేబరు పని చేస్తున్నారు. ఈ లేబరర్సును ఒక విధంగా కోడిపై చేసి ఇండస్ట్రియల్ లేబరుగా ట్రీట్ చేయడానికి మీ దగ్గర ఏమైనా ప్రతిపాదన ఉందా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— అది లేబర్ డిపార్టుమెంటు పరిశీలనలో ఉంది. ఒక కార్ఖానాలాగ హ్యాండ్ లూమ్స్ పెట్టుకొని ఇంటింటా పని చేస్తూ ఉంటారు. కనుక లేబరు డిపార్టుమెంటు ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ఈ కనీస వేతనాల పరిశీలన సలహామండలి వారు ఈ చిత్తు ముసాయిదాపై యిచ్చిన సూచనలు ఏ తారీకు లోపల ఫైనలు చేయబోతున్నారు?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— అతి తొందరలో చేస్తాము. డేట్స్ ఫిక్స్ కాలేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అతి తొందర అంటే 50 ఏళ్ళా 50 రోజులా, ఎప్పుడు?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— నేను సంతకము పెట్టి సి.ఎం. కి పంపించాను. మీరు అర్థము చేసుకోండి ఎప్పుడు వస్తుందో.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— 1—9—79 న చిత్తు ముసాయిదా తయారు చేస్తే దానిని ఇంతకాలానికి ఫైనలు చేయాలి అనే నిబంధన ఏమీ లేదా? గడువు నిర్ణయించబడలేదా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— అట్లా ఏమీ లేదు.

Minimum Wages For Beedi Workers

218—

7893-Q.—Sarvasri M. Omkar, K. Satyanarayana M. Yeriaiah Reddy (Badrachalam) and Smt. Mallu Swarajyam:—Will the Minister for Labour and Civil Supplies be pleased to state: 9-00 a. m.

(a) whether it is a fact that the Minimum wages for the Beedi workers announced by the Government last year are notbeing implemented by the owners of the Beedi Factories; and

(b) if so, the action taken against them?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి:— (ఎ) 1979లో బీడీ కార్మికులకు నిర్ణయించిన కనీస వేతనాలను చాల మట్టుకు అమలు పరుస్తున్నారు.

(బి) క్లెయిమ్ పిటిషన్లు దాఖలు చేయబడిన 54 కేసులలో ఆయా కార్మిక శాఖ డిప్యూటీ కమీషనర్లు చర్య తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఈ వేళనే వాళ్ళ రాష్ట్ర సంఘ అధ్యక్షుడు ఒక ప్రకటన చేశారు. కరీంనగరు, ఆదిలాబాదు మొదలైన చోట్ల యజమానులు కనీస వేతనాలను అసలు జరపడంలేదు అని అన్నారు. మీరు కూడా మూడు నెలల క్రితం, అట్లా అమలు జరపకపోతే కఠినమైన చర్య తీసుకుంటాము అని అన్నారు. కాని ఇప్పుడు చాలా మట్టుకు అమలు పరుస్తున్నారు, దీనిని దయచేసి మరల పరిశీలన చేస్తారా? వారు హర్తాళ్ కూడా చేస్తున్నారు.

Sri G. Venkataswamy :—Ever since the revision of minimum wages for beedi workers in G.O. No. 272, and G.O. No. 273, dated 7—5—79, efforts are being made in implementing these wage effectively. Although by and large the wages are being paid in the districts of Nizamabad, Adilabad, Karimnagar, Warangal and Medak Reports are being received of payment of less than the minimum wag.s specially from the district of Mahbоobnagar. No effective ac.ion could be taken on account of inadequacy of staff. Government have therefore sanctioned this year four posts of Assistant Labour Officers for enforcement of beedi and cigar workers at Nizamabad, Jagthiyal of Kharimnagar District, Siddipet of Medak district and Chintalu of Mehboobnagar District. Recently discussions were held by the Commissioner of Labour with the representatives of the Beddi Workers in Mehboobnagar and a detailed programme has been chalked out for launching a special drive in the month of March, 1981. The results would be

reviewed in the first week of April 1981 and further programme would be chalked out During 1980 in 51 cases Claim petitions have filed before the Deputy Commissioner of Labour, Hyd., Dt. and in three cases claim petitions were filed before the Dy. Commissioner of Labour, Warangal నిజామాబాదు, కరీంనగరు, మెదకు, ఆదిలాబాదులలో మాత్రము నేను శాటిస్ ఫై అవుతున్నాను, మినిమమ్ వేజస్ కూడా ఇంక్రీజు కావాలని వారు అంటున్నారు. ఇప్పుడు స్ట్రయికులో ఉన్నారు. ఈ నెల 16 వ తేదిన వారు 15 పైసలు పెంచాలని ఒక ఎగ్రిమెంటు కూడా చేస్తున్నారు. అంతకన్నా ఎక్కువ కావాలని డిమాండు పెట్టి ఇప్పుడు స్ట్రయికు చేస్తున్నారు. నిన్ననే వారితో నెగోషియేట్ చేశాను, ఈ రోజు 10 గంటలకు కూడా వారితో మాటాడబోతున్నాను, ఈ విషయాలలో గౌరవ సభ్యులకన్నా ఎక్కువ బాధ పడుతున్నాను మినిమమ్ వేజస్ ఎట్లా ఇంప్లిమెంట్ చేయాలి చూడమని కమిషనరుని రాత్రింబగలు అదే పనిలో పెట్టానని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Gulam Samdani.-(Bodhan) How many cases have been booked in Nizamabad District? There was a meeting held at Metpalli regarding beedi workers In that connection, what action has been taken?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి:— నాకు తెలిసినంతవరకు మెట్‌పల్లిలో మినిమమ్ వేజ్ ఇంప్లిమెంటు చేస్తున్నారు నిజామాబాదు విషయంలో ఇప్పుడే మనవి చేశాను.

TAKING-OVER OF PRIVATE SUGAR-FACTORIES AT BOBBILI, SITANAGARAM AND PITAPURAM

219—

*8026(F)-Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy (Venkatagiri):— Will the Minister for Sugar Industries be pleased to state:

(a) whether the State Government have taken a decision to take over the private sugar factories at Bobbili, Sitanagaram and Pithapuram; and

(b) if so, when will they be taken over?

చక్కెర పరిశ్రమల శాఖ స్టేట్ మంత్రి (శ్రీ టి. బాలగౌడ్):—

(ఎ) లేదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) — అది ఇంతవరకు నిజాము షుగర్ ఫ్యాక్టరీ వారు నడుపుతున్నారు. దానికి మంచి లాభాలువస్తున్నాయి. ప్రజలందరు

దానిని గవర్నమెంటు టేకోవరు చేయాలని కోరుతున్నారు. మళ్ళా దానిని జమీందారుగారికి అప్పగించాలని ఉన్నదా?

శ్రీ టి. బాలాగౌడు :— గవర్నమెంటాఫ్ ఇండియా వారు దానిని నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి నడుపుకోడానికి మాత్రం యిచ్చారు. దానికి రెండు సార్లు టైము ఎక్స్‌టెండ్ చేశారు. ఆ గడువు అయిపోయిన తరువాత స్టేటు గవర్నమెంటు పరిశీలిస్తుంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— దానికి యిచ్చిన ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆగస్టులో అయిపోయింది. అందుచేత యిప్పటినుంచీ ఆలోచించి దానిని గవర్నమెంటు తీసుకోడానికి నిర్ణయం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. వారందరిని కూర్చోబెట్టి చర్చించి దానిని టేకోవరు చేసుకోడానికి కావలసిన ట్రపు యిప్పుడే తీసుకుంటారా?

శ్రీ టి. బాలాగౌడు :—ఇప్పుడు దానిని స్టేటు గవర్నమెంటు టేకోవరు చేయాలి అంటే మనదగ్గర ఏక్టు లేదు. అటువంటి ఏక్టు పాస్ అయిన తరువాతనే టేకోవరు చేయవచ్చు. ఆల్ పార్టీస్‌లో అక్కడి అధికారులతోను పూర్తిగా చర్చించి దానిని ఏజెండా చేయవచ్చు.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వర రావు (ఉయ్యూరు) :—పిఠాపురం చక్కెర ఫ్యాక్టరీలో సరైన రికవరీ చూపించకుండా మోసం చేస్తున్నారు. రైతులకు తక్కువ ధర ఇస్తున్నారు అక్కడి రైతు సంఘం ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చింది కూడా. అక్కడి రైతుల సంక్షేమం దృష్ట్యా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాసి, దాని నిర్వహణను కూడా కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకొనేందుకు చర్య తీసుకుంటామని మంత్రి హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ టి. బాలాగౌడు :—పిఠాపురం చక్కెర ఫ్యాక్టరీ విషయంలో జనవరిలో కేన్ గ్రోయర్స్ అప్లికేషన్ ఇచ్చారు. అందులో మాకు సరిగ్గా ఇవ్వడం లేదు అని చెప్పారు. షుగర్ కేన్ డైరెక్టరు ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు ఇచ్చారు. దానిలో కొన్ని ఎకౌంట్సు బుక్స్ ఇన్‌స్పెక్టర్సు వారు తీసుకుపోయారని చెప్పారు. కాబట్టి పూర్తి వివరాలు తెలిసిన తరువాత కేన్ గ్రోయర్స్‌కు ఎంత ఇవ్వాలనేది తెలిసిన తరువాత, పరిశీలన చేసి—కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రికమెండ్ చేయాలా లేక ఆర్ అండ్ ఆర్ యాక్టు క్రింద వసూలు చేయాలా అనేది నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

శ్రీ పి. జనార్ధన్‌రెడ్డి (కమలాపూర్) :— చక్కెర పరిశ్రమను జాతీయం చేయాలని అసెంబ్లీ ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేసింది, కాంగ్రెసుపార్టీ పాస్ చేసింది. అయినా ఇంతవరకు ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేయలేదు అంటే ఎలా? ఇప్పటికైనా అన్ని చక్కెర ఫ్యాక్టరీలను ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందని చెప్పాలి. నేషనలైజేషన్ మరియు సోషలిజమ్ గమ్యం వైపుకు వెళ్లే విధంగా దయచేసి వాటిని తీసుకుంటామని చెప్పండి.

శ్రీ టి. బాలాగౌడు :— ఇంతకు ముందే ఇది ప్రస్తావనకు వచ్చింది, దానిని భారతప్రభుత్వం తీసుకున్న తరువాత ఇంకా టైము ఉంది. పిఠాపురం విషయం ఇంకా వెరిఫై కాలేదు....

శ్రీ పి. కోతనాద్రీశ్వరరావు : పిఠాపురం చక్కెర ఫ్యాక్టరీ వాళ్లు బ్లాక్ చేస్తున్నారు. ఫ్రాడ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ టి. బాలాగౌడు :—దానిని సరైన పరిశీలన చేసి ఏమి చేయాలనే విషయంలో ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

SEPARATE EMPLOYMENT EXCHANGE FOR VIJAYANAGARAM DIST.

220—

*6772-Q.– Sri V. Varada Rama Rao (Therlam):– Will the Minister for Employment be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government for establishing separate Employment Exchange for Vizayanagaram district; and

(b) if so, when?

యువజన సర్వీసులు, ఉపాధికల్పన శాఖల స్టేటు మంత్రి (శ్రీ పి. జనార్ధన రెడ్డి):—(ఎ), (బి) విజయనగరం జిల్లాకు విడిగా ఒక ఉపాధికల్పన కేంద్రం 1–8–1981 తేది నుండి మంజూరు చేయబడింది.

శ్రీ వి. వరద రామా రావు :—అదివరకు ఆ జిల్లాలో నిరుద్యోగులుగా ఉన్న వారు ఆ జిల్లా లోకల్ ఎంప్లాయిమెంట్ ఆఫీసు పరిధిలోకి వస్తారా?

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :—ఇప్పుడు తాలూకావైజ్‌గా అవి సెపరేట్ చేస్తున్నారు. అతి త్వరలో ఆ ఆఫీసు విజయనగరం ట్రాన్స్ఫర్ చేయాలని చూస్తున్నారు. వారు ఉండేందుకు భవనం నిర్ణయించి తీసుకుని వెంటనే చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు :—విజయనగరంలో ఏర్పాటు చేసేది జిల్లా ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసా లేక సబ్ ఆఫీసా?

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :— జిల్లా ఎంప్లాయిమెంటు ఆఫీసు.

Reservation of Posts of Chairman and Directors of Co-operative Bodies for S. Cs.

221—

* 8020-Q.– Sri M. Adayya (Payakaraopet) :—Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to reserve the posts of Chairman and Directors of Co-operative bodies at the State and District level, to the scheduled castes as per the ratio ;

(b) if so, the details thereof ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

సహకారశాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. అమర్‌నాథ రెడ్డి) :— (ఎ) సహకార సంస్థల ఛైయిర్మన్ పదవులను బలహీన వర్గాల వారికి రిజర్వు చేసే ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు. సహకార సంఘాల చట్టం క్రింద కొన్ని సహకార సంఘాల విషయంలో ఆ డైరక్టర్ల పదవులలో 50 శాతాన్ని బలహీన వర్గాల వారికి రిజర్వు చేసేందుకు వీలుగా నిబంధన ఉన్నది.

(బి) ఈ క్రింది తరహా సహకార సంఘాల మేనేజింగు కమిటీల విషయంలో ఎన్నిక కాగల సీట్లలో 50 శాతాని మించకుండా 2 : 1 : 2 దామాషాలో షెడ్యూల్డు కులాలు, షెడ్యూల్డు తెగలు వెనుకబడిన తరగతుల వారిని నింపవలసి వున్నది.

1. ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘం.
2. రైతుల సేవా సహకార సంఘం.
3. కో-ఆపరేటివు ఫార్మింగు సొసైటీ.
4. వ్యవసాయ అభివృద్ధి బ్యాంకు.
5. ప్రాథమిక సహకార మార్కెటింగు సంఘం.
6. కో-ఆపరేటివు సెంట్రల్ బ్యాంకు.
7. జిల్లా సహకార మార్కెటింగ్ సంఘం.
8. సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలు.

(సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—రిజర్వేషన్ను ఇస్తామన్నారు గాని ఇప్పుడు ఎన్నికలు జరిగేవరకు ఈ సహకార సంస్థలకు నామినేషన్ను చేస్తారని తెలుస్తున్నది. వారితో అందరినీ తీసుకుని చేస్తారా లేక అంతా వ్యయంపాకంగానే ఆ వారినే తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— ఈ ప్రశ్న రిజర్వేషన్సుకు సంబంధించినది. గోవిందరావుగారు అడిగింది నామినేషన్సుకు సంబంధించినది. ఈ ప్రశ్నకు దానికి సంబంధం లేదు.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య (వర్ధన్నపేట) :—ఈ సహకార సంస్థలలో రిజర్వేషన్ లేదనే మాట మంత్రి ఒప్పుకొన్నారు. ఇంతకుముందు గ్రామపంచాయితీ, సమితి ఎన్నికలలో కూడా రిజర్వేషను లేదు. ప్రభుత్వం ఈ మధ్యనే గ్రామపంచాయితీలకు కూడా రిజర్వేషన్ ఇవ్వాలని నిర్ణయం తీసుకున్నది. అదేవిధంగా ఈ సహకార సంస్థలలో కూడా డైరక్టర్సుకు, ప్రెసిడెంట్స్‌కు కూడా రిజర్వేషన్ ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా ఆలోచన చేస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—వారు సరిగ్గా అర్థం చేసుకోలేదు. సహకార సంస్థలలో బోర్డు ఆఫ్ డైరక్టర్సుకు రిజర్వేషను ఉంది. ప్రెసిడెంట్స్‌కు మాత్రం

లేదు. అగ్రికల్చరల్ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంకు జిల్లా మార్కెటింగ్ బ్యాంకు మున్సిపాలిటీలో బోర్డ్ ఆఫ్ డైరక్టర్స్‌లో 2:1 2 నిష్పత్తిలో రిజర్వేషను ఉంది. 9 స్థానాలలో 6 ఎస్.సి., 1 ఎస్.టి., 2 బి.సి.లకు ఉంది. వీటికి రిజర్వేషను ఉంది 19 లో అమెండ్‌మెంట్ తీసుకువచ్చి, దానికి ఇంకో అమెండ్‌మెంట్ తీసుకువస్తే ఈ రిజర్వేషన్ల ఏర్పాటు జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నంనాయుడు (రాపూరు) :—ఇంతకుముందు సర్కిల్ లెవల్‌గా జనరల్ బాడీ నుంచి తీసుకోవాలి. జనరల్ బాడీ నుంచి తీసుకోవడం ఏ పద్ధతిలో తీసుకోవాలో అలాగే ఈ రిజర్వేషన్సుకు ఒక పద్ధతి ఏర్పాటు చేశారా?

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి :— రూల్సు ఫైనల్ చేస్తున్నాము-రిజర్వేషను ఎలా పాటించాలి అనే విషయంలో. మొత్తం వోటర్సును లెక్కలో పెట్టుకొని ఆ పరిధిలో ఎస్.సి.లు ఎక్కడ ఉండాలి బి.సి.లు ఎక్కడ ఉండాలి, ఎస్.సిలు ఎక్కడ ఉండాలి అనే విషయంగా ఒక మార్గం నిర్దేశించడానికి ఆలోచన చేస్తున్నారు. అన్ని విషయాలు పరిశీలనలోకి తీసుకొని రూల్సు తయారు చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రేకల్) :—ఇది రిజర్వేషన్సుకు సంబంధించిన ప్రశ్న. నామినేషన్సులో కూడా రిజర్వేషన్సు పాటిస్తారా? ఆ సంస్థలకు నామినేషన్స్ చేసేప్పుడు కూడా రిజర్వేషన్సు ప్రకారం చేస్తారా లేక వేరుగా ఉంటుందా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—నామినేషన్సు చేస్తున్నామని ఒప్పుకున్నారా?

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి :—అపెక్స్ వరకు చేస్తున్నారు. మిగతా వాటికి నిర్ణయం చేయలేదు నామినేషన్సు చేసే పరిస్థితి వస్తే ఎక్కడైతే రిజర్వేషన్సు వర్తిస్తుందో అక్కడ కూడా రిజర్వేషన్సు పాటిస్తారు. ఇంతకుముందు రిజర్వేషన్సు నామినేటెడ్ బాడీస్‌లో ఉన్నాయి.

శ్రీ కె.బి. సిద్దయ్య :—రిజర్వేషన్సుకు నిష్పత్తి ఉంది అన్నారు. సంఘాల అధ్యక్షులకు కూడా అది వర్తింపచేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి :—వర్తించకూడదు అని కాదు. ఎన్నికలు అక్టోబరులో చేయాలని అనుకొంటున్నాము.

Production of Food Grains In The State

222—

*7863-Q.-Sri G. Mallikarjuna Rao (Gurzala):—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) The estimated prod-uction of Foodgrains during this year in the state ;

(b) The steps taken by the Government to provide proper market for it ;

(c) The reasons for not locating the purchase centres for the foodgrains in Nagarjuna Sagar Ayacut area ; and

(d) The steps proposed to be taken by the Government to give the subsidy of Rs. 10/- to the ryots?

Sri G. Venkataswamy:—

(a) The preliminary estimates revealed that the production of all foodgrains during the present kharif is about 72.11 lakhs tonnes.

(b) The State Government has asked the Food Corporation of India and Andhra Pradesh State Civil Supplies Corporation Limited to open as many as 200 and 90 purchase centres respectively, the consultation with the Collectors, and purchase paddy under price support operations to ensure remunerative price for the produce of farmers The State Government have also announced a premium of Rs. 10/- per quintal of paddy in addition to the support price fixed by Government of India.

(c) The Food Corporation of India, Andhra Praderh States Civil Supplies Corporation Limited have already opened 16 and 2 purchase centres respectively in Nagarjuna Sagar Ayacut area as proposed by Collectors concerned but the offers are very meagre at these centres.

(d) Instructions were issued-vide G.O.Rt. No. 20 Food and Agriculture (CS.I) Department, dated 5-1-1981 to all Collectors for payment of premium of Rs. 10/- per quintal for the paddy offered by farmers at purchase centres opened by Food Corporation of India and Andhra Pradesh State Civil Supplies Corporation on the spot and also placed an amount of Rs. One Crore at the disposal of Collectors for the purpose. The Food Corporation of India and Andhra Pradesh State Civil Supplies Corporation have purchased 7436.06 tonnes of paddv under premium scheme.

శ్రీ యస్. విజయరామరాజు :—విజయనగరం జిల్లాలో ఈ ఆహార ధాన్యాల కొనుగోలు కేంద్రాలు ఇప్పటిదాకా ప్రారంభించక పోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? ఈ మధ్య ప్రారంభిస్తే ఎక్కడెక్కడ ప్రారంభించారు?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— ఇప్పుడిప్పుడే స్టార్టు చేశారు. ఇంకా విజయ నగరం వరకు పోయారో లేదో తెలియదు. అక్కడ చేయలేదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— మంత్రిగారు 5-1-81 న ఇష్యూ చేసిన జి.వో. గురించి చెప్పారు. కొనుగోలు చేస్తే రైతుకు ఇచ్చేటటువంటి సపోర్టు రేటు కంటే ఇంకా రూ. 10 ఇస్తాము అన్నారు. ఎక్కడా ఇవ్వడం లేదు. ఎరియర్స్ తో టి రైతాంగానికి ఇప్పిస్తారా? సపోర్టు ప్రైజ్ ప్రకారంగా కొనుగోలు చేయకపోతే మీరు ఏమైనా కేంద్రాలు తెరిచి ఉన్నటువంటి ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేస్తారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— రైతులు కూడా చాలా జాగ్రత్త పడ్డారు. మేము ఈ ధర ఎక్కించినా మా దగ్గరకు రావడం లేదు. 200, 890 సెంటర్ను

ఓపెన్ చేసినా వారి గొడౌన్స్ లేవు. మద్రాసు నుంచి కొనే వారి కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు కాని రావటం లేదు. మా సెంటర్స్‌లో ఫిక్స్‌డ్ మొంటు ఇవ్వడం లేదు. రూ. 10 రిట్రాస్పెక్టివ్‌గా ఇవ్వాలని అడుగుచున్నారు. అటువంటిది ఇప్పటివరకు ఏమీ లేదు.

శ్రీ యం. వెంకయ్య నాయుడు: రైతులు ప్రభుత్వం తరఫున తెరచిన కొనుగోలు కేంద్రాలలో కాకుండా ప్రైవేటు వారికి అమ్మడానికి కారణం ప్రొసీజరల్ డిఫికల్టీస్, ఎక్కువ్వగా గోదాములకు కట్టాలి అన్నవి. ఈ ప్రొసీజరు సింప్లిఫై చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తుందా? 5-1-81 అంటే జి.వో. ఇష్యూ చేసి నాటికి యఫ్.సి.ఐ. తరఫున గాని, స్టేట్ సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్ తరఫున గాని తెరచిన కొనుగోలు కేంద్రాలు ఎన్ని ఉన్నాయి?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— 5వ తేదీ కన్నా ముందే యఫ్.సి.ఐ. వారు సెంటర్స్ ఓపెన్ చేసిన మాట నిజమే. కరక్టు ఫిగర్ వారికి అందజేస్తాను. ఏక్చువల్ ఫిగర్ నా దగ్గర లేదు. ఈ ప్రొసీజరల్ డిఫికల్టీస్ వల్ల రైతులు రావటం లేదు అంటున్నారు. అటువంటివి ఏమైనా ఉంటే వారు సజెస్టు చేస్తే తప్ప కుండా చూస్తాము.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి) :— 19 ఫిబ్రవరి నాడు ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతిపక్షనాయకులతో సంప్రదించినప్పుడు ఈ జి.వో. రాకముందు రైతులు ఎవరైతే యఫ్.సి.ఐ. కి గాని స్టేట్ సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్‌కిగాని పాడీ అమ్మారో అటువంటి వారు రిసీట్స్ పెట్టుకుంటే వారికి మాత్రం తప్పకుండా రీఇంబర్స్ చేస్తామని ఒప్పుకున్న మాట నిజమేనా? అలా అయితే దానిని అమలు పరిచారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—యఫ్.సి.ఐ. మొదలు ఒప్పుకోలేదు. ఒప్పుకున్నాక ఎనౌన్సు చేశాము, 5వ తేదీ నుంచి అమలు చేయడం మొదలుపెట్టాము. రైతులు ఎవరైనా రిసీట్స్ ప్రొడ్యూస్ చేస్తే రిట్రాస్పెక్టివ్‌గా ఇస్తారా అన్న విషయం నేను ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడి వారికి చెపుతాను.

శ్రీ యస్. జైపాల్ రెడ్డి :—ప్రైవేటు మర్చెంట్సుకిగాని, మిల్లర్స్‌కిగాని అమ్మినట్లయితే ఇవ్వడం సాధ్యం కాదన్నారు, మేమూ ఒప్పుకున్నాము. అధమపక్షముగా యఫ్.సి.ఐ., స్టేటు సివిల్ సప్లయిస్ కార్పొరేషన్‌కు అమ్మినవారికి ఇవ్వండి అంటే నిస్పష్టంగా ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ఒప్పుకున్న రెండు నెలల తరువాత తిరిగి మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారితో కన్‌సల్ట్ చేసి చెపుతాను అంటే పెద్ద కమ్యూనికేషన్ గేప్ ఉంది.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—వారు అనేది అగ్రిమెంటులో ఉందా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారు చెప్పారట——

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి:—అస్యూరెన్స్ విషయం గురించి సి.యమ్. గారితో మాట్లాడి చెపుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇదివరకు కూడా వచ్చిందనుకుంటాను. ... మాట్లాడి దాని మీద త్వరగా డెసిషన్ తీసుకోండి.

(శ్రీ) వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— ... లోపల జి.వో. ఇస్యూ అయ్యేలా చూస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకరు :— ఈ లోపల వారితో మాట్లాడండి.

L.A. Qs. Postponed from '13-3-1981

Mr. Speaker :—Now we will takeup postponed Questions Q.No. *6994 (157) is postponed.

L. A. Qs. Postponed From 13-3-1981 to 23-3-1981.

World Bank Aid for the Growth of Cashew

158—

*5515- Q.—Sri K.B. Siddaiah:—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) Whether there is any plan to grow cahew in 16,000 hectares in Andhra Pradesh with the aid of the World Banks

(b) if so, the quantum of aid that is likely to be got from the World Bank and the amount that is going to be spent by the State Government and

(c) Whether the Central Governm nte is granting any aid or oan towards this Programme?

వ్యవసాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ యస్. భాస్కరరావు):—(ఎ) అవునండి,

(బి). (సి) వ్యవసాయశాఖ ప్రయవేటు కమతాలు.

(1) ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి ఋణం	..	రూ. 174 08 లక్షలు
(2) వ్యవసాయ రీఫైనాన్స్ అభివృద్ధి సంస్థ నుండి ఋణం.	...	రూ. 78.40 లక్షలు
(3) భారత ప్రభుత్వ వాటా	...	రూ. 24 83 లక్షలు
(4) రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా.	...	రూ. 33 91 లక్షలు
మొత్తం		రూ. 314.20 లక్షలు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర అటవీ అభివృద్ధి సంస్థ

(1) ఈక్విటీ క్రింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు వాటా	...	రూ. 207.00 లక్షలు
(2) (ఎ) సబ్సిడీ క్రింద భారత ప్రభుత్వ వాటా	...	రూ. 20.00 లక్షలు
(బి) సబ్సిడీ క్రింద ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వాటా	...	రూ. 20 00 లక్షలు
(3) 7 సంవత్సరాల పెట్టుబడి కాలంలో అంతరంగిక రాబడులు	...	రూ. 101.00 లక్షలు
(4) ఋణం (వ్యవసాయ రీఫైనాన్స్ అభివృద్ధి సంస్థ మరియు వాణిజ్య బ్యాంకుల ద్వారా (ఋణం) అప్పు ప్రపంచ బ్యాంకు కొంత మొత్తం తిరిగి ఇస్తుంది)	...	రూ. 414.00 లక్షలు
మొత్తం.		రూ. 765.00 లక్షలు

శ్రీ కె. వి. సిద్దయ్య :— ఈ పథకం వివరాలు ఏమి? ఈ పథకాన్ని అమలుపరిచే సందర్భంలో కరువు ప్రాంతముగా ఉన్న రాయలసీమలోగాని తెలంగాణాలోగాని ఏమైనా ప్రత్యేకంగా అమలుచేస్తారా?

శ్రీ యస్. భాస్కరరావు :—ఇది జీడిమామిడి తోటల వ్యవహారం. గవర్నమెంటు ముందుగా అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటుతోను, ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటుతోను సంప్రదించి ఆ రెండు డిపార్టుమెంటులను 8 వేల హెక్టార్సు చొప్పున జీడిమామిడి తోటలను డెవలప్ చేయమని ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి. అదే విధంగా ప్రపంచ బ్యాంకులోన్‌తో శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 1450 హెక్టార్సు, విజయనగరం జిల్లాలో 750 హెక్టార్సు, విశాఖపట్టణం జిల్లాలో 1800 హెక్టార్సు, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో 2000 హెక్టార్సు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో 2000 హెక్టార్సు మొత్తం 8000 హెక్టార్సు అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంటువారు డెవలప్ చేస్తున్నారు.

9-30 a.m. శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, కొన్ని జిల్లాలలోని వివరాలు చెప్పారు. నెల్లూరు జిల్లాలో కొన్ని వేల ఎకరాల భూమి ఖాళీగా పడి ఉంది. దారివెంట పోయేవాళ్లకు బాధ అనిపిస్తుంది. ఆ భూమి దీనికి సూటబుల్ అవునా కాదా అనేది పరిశీలించి జీడిమామిడి తోటలు పెంచడానికి అనుకూలంగా ఉంటే మంత్రిగారు దీనిని కూడా ఆ స్కీములో ఇన్‌క్లూడ్ చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు :— నెల్లూరులో మల్టి స్టేట్ కాషు ప్రాజెక్టు ఏ. పి. ఫారెస్టు డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ వారికి ఇవ్వబడింది. 2500 హెక్టార్లలో డెవలప్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. వి. సిద్దయ్య :— చిత్తూరు జిల్లాలో కూడా జీడి మామిడి తోటలు పెంచడానికి అవకాశం ఉంది. ఆ జిల్లా గురించి ఏమి చెపుతారు?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది కరెక్టే. చిత్తూరు జిల్లాలో కూడా 1200 హెక్టార్లలో డెవలప్ చేయడానికి స్టేట్ ఫారెస్ట్ కార్పొరేషన్ వాళ్ళు టేకప్ చేసారు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని ప్రాంతం జీడిమామిడి తోటలకు చాలా అనువైనది. కాని వరల్డ్ బ్యాంకు లోను క్రింద కొద్ది భాగం మాత్రం, అంటే 1800 హెక్టార్లు మాత్రం తీసుకొంటామని చెప్పారు. ఇంకా చాలా భూమి మిగిలి వుంది కాబట్టి మెడ్యూల్డ్ బ్యాంకు నుండి గాని లేదా ఇతర ఫైనాన్సింగ్ ఏజెన్సీల నుండి గాని రైతులకు లోన్స్ ఇచ్చి ఈ తోటల పెంపకానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎస్. భాస్కరరావు :—ప్రస్తుతం అలాంటి పథకం లేదు. వరల్డ్ బ్యాంకు లోన్ క్రింద మాత్రమే తీసుకొని డెవలప్ చేయాలని ఇప్పుడు 1800

హార్టికల్చర్‌లో డెవలప్ చేయడం జరుగుతున్నది. దీని రిజల్ట్సు చూసుకొని ఇతర త్రా ప్రొసీడ్ అవుదామని అనుకొంటున్నాము.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :—ఇప్పుడు కొడిమామిడి తోటల పెంపకానికి ఈ స్కీము పెట్టినట్లుగానే ఇతర తోటల పెంపకానికి కూడా స్కీమ్సు ఎందుకు పెట్టకూడదు ? ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో మామిడి తోటలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి, వాటికి కూడా ఈ స్కీమ్సు ఎందుకు పెట్టకూడదు ?

శ్రీ ఎన్. భాస్కరరావు:— హార్టికల్చర్ కోసం సపరేట్ వింగ్ పెట్టాలని ఆలోచన ఉంది. ఆ ప్రపోజలు ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటుకు పంపబడింది. మామిడి తోటల విషయం కూడా ప్రస్తావనకు వచ్చినప్పుడు తప్పకుండా గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది మనసులో ఉంచుకొని నిర్ణయం తీసుకొంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

Loss sustained by A. P. S. R. T. C. during 1979-80

159—

*6451- Q.—Sri V. Sobhanadreeswara Rao:—Will the Minister for Transport be pleased to state;

(a) The total loss sustained by the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation during the year 1979-80; and

(b) the main reasons for the said loss?

రవాణాశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):—(ఎ) 1979-80 ఆర్థిక సంవత్సరంలో నష్టం రూ. 907.00 లక్షలు ఈ అంకెలు తాత్కాలికం.

(బి) ఆ నష్టానికి ప్రధాన కారణాలు:—

(i) చేసిస్, బాడి ఫ్యాబ్రికేషన్ వ్యయంలో పెరుగుదల

(ii) హెచ్ ఎస్ డి ఆయిల్, టైర్స్, స్టోర్సు వ్యయంలో పెరుగుదల.

(iii) వేతనాల పెరుగుదల,

(iv) వివిధ కాంపోనెంట్ల ధరల్లో పెరుగుదల.

(v) ప్రతి గ్రామానికి యాంత్రిక రవాణా సౌకర్యాన్ని కలిగించేందుకు గ్రామాల లింకు రవాణాసర్వీసు పథకం క్రింద గ్రామీణ రూట్లను ప్రారంభించడం

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :—రు907 లక్షలు నష్టం వచ్చిందని చెప్పారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో వచ్చిన నష్టం ఎంత, తెలంగాణా ప్రాంతంలో వచ్చిన నష్టం ఎంత, రాయలసీమ ప్రాంతంలో వచ్చిన నష్టం ఎంత ? ఇకపోతే కండక్టర్లు టికెట్స్ ఇవ్వకపోవడంమూలంగా అధిక నష్టం వస్తున్నది కాబట్టి వాటిని అరికట్ట డానికి తగు చర్యలు తీసుకొంటారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—గౌరవ సభ్యులు అడిగిన సమాచారం నావద్ద లేదు. ఆర్.టి.సి. ఈ సంవత్సరం వచ్చిన నష్టాలే కాకుండా ఇతర సంవత్సరాలలో కూడా నష్టాలు వచ్చాయి. ఆ వివరాలు ఉన్నాయి కాని రీజన్-వైజ్‌గా ఎంతనష్టం వచ్చిం

దన్న వివరాలు లేవు. ఇక పోతే కండక్టర్స్ టికెట్స్ ఇవ్వకుండునకూడా నష్టాలు వస్తున్నాయి, దానిని అరికట్టడానికి తీసుకున్న చర్యలేమిటని అడిగారు. ఇప్పుడు ఉన్న విధానం ప్రకారంగా సూపర్ వైజరీ స్టాఫ్ చేత చెకప్ చేయించడం వంటి పద్ధతుల ద్వారా అరికట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు :—మంత్రిగారు అన్ని కారణాలు చెప్పారు కాని అసలు కారణం చెప్పలేదు. ఆర్.టి.సి. రూట్లలో ప్రయివేటు బస్సులను, తదితర వాహనాలను రవాణాశాఖవారు వదిలివేయడంవల్ల విపరీతంగా నష్టాలు వస్తున్నాయన్నది అందరూ అంగీకరించిన విషయమే. అధికార పక్ష సభ్యులు కూడా అసెంబ్లీలోనూ, కౌన్సిల్‌లోనూ ఈ విషయం చెప్పారు. ఆర్.టి.సి. రూట్లలో ప్రయివేటు బస్సులు, టూరిస్టు క్యారేజెస్ తిరగకుండా ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటో మంత్రిగారు సెలవిస్తారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—ఈ నష్టాలు రావడానికిగల అనేక కారణాలలో వెంకయ్యనాయుడుగారు చెప్పిన కారణం కూడా ఒకటి అవుతుందేతప్ప కేవలం దానివల్లే కాదు.

Sri M. Venkaiah Naidu :—This is the charge levelled by the Minister when he was in opposition. I just want to remind him.

Sri K. Rosaiah :—I am requesting him to go through the proceedings once again. I never said.

Sri M. Venkaiah Naidu :—He said that is the reason.

శ్రీ కె. రోశయ్య :— అది కూడా ఒక కారణం. అయితే ప్రైవేటు ఆపరేటర్సును చెక్ చేయడానికి చట్ట ప్రకారం వున్న అధికారాలన్నింటినీ కూడా పురస్కరించుకొని అనేకమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతోంది. ట్రాన్స్‌పోర్టు కమిషనరు మరియు డిప్యూటీ కమిషనర్లతోనూ ఈ విషయంలో చర్చించి వారికి ఇవ్వవలసిన ఆదేశాలుకూడా ఇస్తున్నాం. కొన్ని సందర్భాలలో ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంటువారి చర్యలకు కోర్టులు కూడా అడ్డు రావడం జరుగుతున్నది. ఉదాహరణలకు నేషనల్ పర్మిట్ హోల్డర్స్ విషయంలో సీజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు 129 (ఎ) సెక్షన్‌ను స్ట్రైక్ డౌన్ చేయడం ద్వారా ఒక రకంగా చెప్పాలంటే డిపార్టుమెంటు చేతులను బంధించి వేయడం జరిగింది. నష్టాలు ఏ విధంగా వస్తున్నాయో నేను చెప్పిన వివరాలను వెంకయ్యనాయుడుగారు వింటే I am sure he will also appreciate the losses to the R. T. C.

శ్రీ కె. వి. సిద్ధయ్య :— మంత్రిగారు అనేక కారణాలు చెప్పారు కాని ఇంకొక విషయం మాత్రం చెప్పలేదు. బస్సుల వేళలు ప్రయాణీకులకు అనుకూలంగా లేకపోవడం కూడా నష్టాలకు ప్రధాన కారణం. డ్రైవర్ల మరియు కండక్టర్ల పని వేళలను 8 గంటలు పెట్టారు. వాళ్ళ పని వేళలకు అనుగుణంగా బస్సు వేళలు నిర్ణయించడం ఇందుకు ప్రధాన కారణం కాదా ? అందువల్ల నష్టాన్ని నివారించడానికి తమిళనాడులో ఉన్న పద్ధతిని, అంటే ఒక డ్రైవరుకు,

ఒక కండక్టరుకు ఒక బస్సుకు సర్టిఫికెటుగా నిర్ణయం చేసి ఠ డేసి పోటీల చెప్పిన వాళ్ళకు డ్యూటీ వేసే పద్ధతిని మన రాష్ట్రంలో కూడా అమలు జరపడానికి ప్రయత్నిస్తారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :— కండక్టరు, డ్రైవరు ట్రైనింగ్స్ స్కూల్ చేసే నిమిత్తం మన ట్రైనింగ్స్ లేవు కాని ఆర్. టి. సి. ఉద్యోగులలో క్రమశిక్షణ ఇంకా పెరగవలసిన అవసరం ఉంది. వారిలో క్రమశిక్షణ పెరిగినప్పుడు ఇప్పుడు వస్తున్న నష్టాలను చాలా భాగం తగ్గించడానికి అవకాశం వుంటుంది. అందుకు పలువిధాలుగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. వారిలో క్రమశిక్షణ తీసుకురావడానికి మాతో సహకరించాలనీ, అందుకు సలహాలు ఇవ్వాలనీ ఈ సభలో ఉన్న ప్రతి ఒక్కరినీ కోరుతున్నాను. వారిలో డిసిప్లెయిన్ తీసుకురాగలిగినప్పుడు ప్రజలకు బెటర్ సర్వీస్ ప్రొవైడ్ చేయగలుగుతామనీ, నష్టాలను కూడా చాలావరకు తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయవచ్చుననీ మనవిచేస్తున్నాను. ఇక తమిళనాడులో అమలులో ఉన్న పద్ధతిని ఇక్కడ కూడా ప్రవేశపెట్టే విషయంలో ఇప్పటికిప్పుడే నేను సమాధానం చెప్పలేదు. ఆ విషయంలో ఎంప్లాయీస్ ఇష్టపడడంలేదని విన్నాను, ఇది సబ్జెక్టు టు కరక్షన్ చెపుతున్నాను. మద్రాసులో ఇప్పుడున్న విధానం గురించి వారు చెప్పారు. ఒక బస్సును ఒక డ్రైవరుకు, కండక్టరుకు అప్పగించాలన్నారు. దానిగురించి ఎక్కడ ఇబ్బంది వుంది ఏమిటి అన్న విషయాలను ఎగ్జామిన్ చేస్తాము.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్‌రెడ్డి :— ఆర్. టి. సి. కి ప్రధానంగా నష్టం పెరిగింది 1980-81 లో. కాబట్టి 1980-81లో ఎంత నష్టం వచ్చిందో చెప్పగలుగుతారా? డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి గారు ప్రతిపక్ష నాయకులను సంప్రదించినప్పుడు ఎన్. జి. ఒ. ల పట్ల, విద్యార్థుల పట్ల ఏ కన్‌సెషన్స్ యిచ్చారో దాని వల్ల వచ్చే నష్టం గవర్నమెంట్ రిఇమ్‌బర్స్‌మెంట్ చేస్తుందని ఒప్పుకున్నారు, విలేజ్ లింక్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ మీద నష్టం వస్తున్నది. It is a developmental item. There is no need for the R. T. C, to bear the losses. Will the Government reimburse the loss ? అంజయ్య గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత వారు ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్‌ను మేము బాగా చెక్ చేశాము. కనుక ప్రతి దినం రెండు లక్షల రూపాయల రాబడి ఆర్. టి. సి. కి పెరిగింది అన్నారు. ఇది నిజమేనా ? అంకెలతో సహా చెప్పగలరా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—1980-81 లో ఎప్రాక్సిమెట్‌గా ఎస్టిమేటెడ్ లాస్ 20 కోట్ల రూపాయలు. 1974 జనవరిలో కిలో మీటర్‌కు 4 పైసలు ఉన్న దానిని 6 పైసలు చేయడం జరిగింది 1974 జనవరి నుంచి మొన్న జరిగినటువంటి ఫేర్ యింక్రీజ్ తప్ప ఈ మధ్య కాలంలో చేసినది లేదు. ఆయిల్ తీసుకుంటే కిలో లీటర్ రు. 1.004.74 ఉన్నది 1669.60 అయింది. 66 పర్సెంట్ యింక్రీజ్ ఆయిల్‌లో వున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారు అడిగింది—స్టూడెంట్స్, ఎన్. జి. ఒ. లకు యిచ్చినది రీయింబర్స్ చేస్తాము అన్నారు. చేశారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—చేయిస్తాను అని చెప్పినట్లు నాకు సమాచారం లేదు. విలేజ్ లింక్స్ రూట్స్ వల్ల వచ్చిన నష్టానికి గవర్నమెంట్ యిస్తుందని అన్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకు సాధ్యం కాని మాట. ఆర్. టి. సి. నడిపేటటువంటిది కేవలం లాభదాయకం అనే కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ధ్యేయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని సైమల్టేనియస్‌గా చేయడం జరిగింది. ఆర్. టి. సి. కి నష్టాలు రాకుండా దృష్టిలో పెట్టుకొని కావలసిన సదుపాయాలు కలిగిస్తాము.

శ్రీ ఎస్. పి. వెంకటేశ్వర చారి (అదోని) :—విలేజ్ లింక్ ట్రాన్స్‌పోర్ట్‌లో నష్టం వస్తున్నదని చెపుతున్నారు. పాసెంజెర్స్ ఎక్కకపోవడం మూలంగానా ? పాసెంజెర్స్ అనుకూలంలేని టైమింగ్స్ వేసి ఆ బస్సులు అక్కడికి రావడం జరుగుతున్నదా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—పాసెంజెర్స్ ఎక్కకపోవడం ఉంటుందని అనుకోను. ఆ రూట్స్‌లో తీసుకొన్నటువంటి వాటిలో నష్టం వస్తున్నది. కేవలం టైమింగ్స్ వల్ల నష్టం వస్తున్నదని అనుకోను. పర్టిక్యులర్ రూట్ అన్‌ఎకనమిక్‌గా ఉండవచ్చు.

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు :—ప్రతిరోజు ఏ లైన్‌లో చూచినా 4,5 బస్సులు చెడిపోవడం పాసెంజర్స్ యిబ్బంది పడడం, రెండు మూడు రోజులైనా వాటిని తీసుకువెళ్లకుండా రోడ్ మీద ఉండడం జరుగుతున్నది. వాటిని బాగుచేయడం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారా ?

Sri K. Rosaiah :—Quite a number of buses are off the road. వాటిని తిరిగి రోడ్డు మీదకు తీసుకురావడానికి కావలసిన రిపేర్స్ కారీ అవుట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో 6 రీజినల్ వర్క్‌షాప్స్‌లో ఎఫీషియన్సి పెంచి టర్న్ అవుట్ పెంచాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. 21వ తారీఖు కడపలో రీజినల్ వర్క్‌షాప్‌కు వెళ్లి అక్కడ పని చేస్తున్న వర్కర్స్‌ను కలిశాను. ప్రభుత్వానికి వున్న యాంగ్జయిటి చెప్పి మీరు కూడ సహకరించండి. ఇంకా ఎక్కువ—నంబర్ ఆఫ్ వెహికల్స్ రిపేర్ చేయాలి. టార్గెట్స్ యింక్రీజ్ చేయాలి అని చెప్పాను. ప్రభుత్వము కార్మికులు కలిసి పని చేసి అడిషనల్ ఎసెస్‌మెంట్ ఆగ్‌మెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఒక్కొక్కటి సర్దుబాటు చేసుకుంటు ప్రయత్నం చేస్తున్నాము

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఈ ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్ యొక్క యాక్టివిటిస్ యాక్టివ్‌గా చెక్ చేయడం వల్ల ఆర్.టి.సి. కి ప్రతి దినం రెండు లక్షల రూపాయల ఆదాయం పెరిగిందని పదే పదే చెప్పినారు. ఈ క్లెయిమ్‌ను అంకెల ద్వారా నిరూపిస్తారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—ఆ అంకెల సంగతి నాకు తెలియదు. రెండు లక్షలు వస్తుందని ఎవరు చెప్పారో ఎలా చెప్పారో నాకు తెలియదు. ఈ నష్టాలను, ఈ దుర్భరమైన పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ట్రాన్స్‌పోర్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ వారికి చాల గట్టి యిన్‌స్ట్రక్షన్స్ యివ్వడం జరిగింది. చెక్స్ యింకా వైడ్ రేంజ్‌లో

చేయించే ప్రయత్నం చేస్తాము. సీజన్ ప్రకారం ది మారేజ్ సీజన్ —గత నెల 19, 20 తేదీలలో రద్దీ వున్నది. శివరాత్రి ఉత్సవాలు ఉన్నాయి. వాటి వల్ల ఆదాయం ఒక్క పీరియడ్‌లో పెరుగుతున్న మాట నిజమే. కేవలం రెక్స్ ట్రిమిట్ చేయించినందువల్ల జరిగి ది అని కాదు.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :—రోశయ్య గారు ట్రాన్స్‌పోర్ట్ మంత్రి కాక ముందు కేశవరావుగారు ట్రాన్స్‌పోర్ట్ మంత్రిగా ఉన్నారు. కేశవరావుగారు అప్పుడు ఏమీ చెప్పినారో రోశయ్యగారు గుర్తు పెట్టుకోలేదు ఇన్‌ఫర్మేషన్ డిపార్ట్‌మెంట్ ఎక్స్‌ప్రెస్ చేసినది. దానిలో స్పష్టంగా ఒక క్లెయిమ్ చేయబడింది. కేశవరావుగారు పదే పదే చెప్పారు. అంజయ్యగారు గొప్పగా చెప్పారు. Though it is one of his major and signal achievment. He is the transport Minister. He is a member of the Government. Is he not aware of it?

Mr. Speaker:–What can I do?

Mr. S. Jaipal Reddy:—You kindly ask him to enlighten.

Mr. Speaker :—You have put the question very clearly. He is giving the answer very clearly. What can I do?

శ్రీ ఎ. మోహనరెడ్డి :— ఇతర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కార్పొరేషన్స్ ఎన్.జి.ఒ లకు, స్టూడెంట్స్‌కు యిచ్చిన కన్‌సెషన్స్ వల్ల వచ్చినది గవర్నమెంట్ భరిస్తున్నది మన గవర్నమెంట్ కూడ ఈ నష్టాన్ని భరించడానికి ఏమి యిబ్బంది? చెన్నారెడ్డిగారు ఒప్పుకున్నారు ఎందుకు పరిశీలించకూడదు! ఆ సంగతి తెలియదని మంత్రివర్యులు అంటున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య :— ఇది వరలో గవర్నమెంట్ అలాంటి కమిట్‌మెంట్ చేసి ఉంటే తప్పకుండా ఎగ్జామిను చేస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. ఈరన్న :—ఈ రోజు ఈనాడు పత్రికలో పాసెంజెర్స్, స్టూడెంట్స్ ఏ విధంగా బస్సులో ఉన్నారో ఉన్నది. ఆ విధంగా ఉన్నప్పుడు నష్టం రాదు. ఈనాడు పేపరు చూస్తే బాగా ఉంటుంది. బస్సులలో స్టాఫ్ స్టాఫ్ అని ఎక్కుతారు స్టాఫ్ ఎక్కినప్పుడు మన ఆర్ టి.సి.కి నష్టం వస్తుందని నేను భావిస్తున్నాను. మంత్రిగారు అది గమనిస్తారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—సిటీ బస్సులలో వేళాదేటట్లు ఎక్కుతున్నప్పటికీ నష్టాలు వస్తున్నాయి.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఆర్.టి సి.కి వచ్చే నష్టాల విషయంలో వెంకయ్య నాయుడుగారు అడిగిన ప్రశ్నను దాట వేశారు. అది కూడ ఒక కారణంకావచ్చు నన్నారు. మోస్టు రెమ్యూనరేటివ్ రూట్స్‌లో కూడ ప్రైవేట్ బస్సులు రన్ చేయడమే ప్రధానమైన కారణం. ఇప్పుడు వచ్చే నష్టాలు ఆపు చేయడానికి నేట్ లైసెన్స్ క్రైవ్ చేసి వాటిని నిలిపివేస్తారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :- ఇప్పుడు ఆర్. టి. సి. నడుపుతున్న అటువంటి రూట్స్‌లో నేషనలైజ్ కానిదే డిలైసెన్స్ పెట్టి వెంటనే కూడా చేస్తామని హామీ యివ్వలేను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :- నేషనలైజ్ అయినటువంటి వాటిలో కూడా అనకాపల్లి విశాఖపట్టణం విపరీతంగా డబ్బు వస్తున్నది. డబ్బు వచ్చే రూట్స్‌లోనైనా ప్రైవేట్ ఆపరేటర్స్‌చే ఎందుకు ప్లైయి చేయనిస్తున్నారు ?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఆ ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ నా వద్ద లేదు గోవిందరావుగారు చెప్పిన సమాచారం తీసుకుంటాను. నేను నిన్న ప్రొద్దుటూరులో యీ విషయం గురించి అడిగాను. నేను ఎక్కడకు వెళ్ళినా ఆర్.టి.సి. గాక, ప్రైవేటు బస్సులు తిరగడం గురించి ఇన్‌ఫర్‌మేషన్ సేకరిస్తున్నాను. ప్రొద్దుటూరు టు బెంగుళూరు మీదు ప్రైవేటు బస్సెస్ కర్ణాటక పర్మిట్‌తో ఆ ఆపరేటర్స్ తిప్పుతున్నారు. మనం కౌంటర్ సిగ్నేచర్స్ అడుగుతుంటే సంవత్సరం పై చిలుకు నుంచి ప్రయత్నిస్తుంటే యింతవరకు అది మెటీరియలైజ్ కాలేదు అందువలన, ఇవతల నష్టం వస్తున్నది. అనకాపల్లి, వైజాగ్ మధ్య ఏమి జరుగుతున్నదో నాకు తెలియదు, ప్రైవేటు ఆపరేటర్సు ఇల్లీగల్‌గా, ఆర్. టి. సి తిరుగుతున్న రూట్సులో నడుపుతుంటే, వాటిని చెక్ చెయ్యడానికి అన్ని ప్రయత్నాలూ చేస్తున్నాం. తెల్లవారేసరికి రిజల్ట్స్ వస్తాయని మాత్రం నేను చెప్పలేను. ప్రయత్నాలన్నీ చేస్తున్నాం.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :- అధ్యక్షా, ఒక ముఖ్యమైన విషయం చెప్పాలి. ట్రాన్స్‌పోర్టు డిపార్టుమెంటులో కరప్షన్ వల్ల, లేక ఏమ్మక్కు వలన ఇట్లా జరుగుతున్నదని, యీ విధంగా నష్టాలు వస్తున్నాయనేది అందరూ అంగీకరించిన విషయం రోశయ్యగారు యీ కరప్షన్‌కు వ్యతిరేకంగా పెద్ద పోరాటం సాగించిన వారు. నా నియోజకవర్గంలో నెల్లూరు టు హైదరాబాదు రూట్‌లో ఉదయం ఫస్టు ట్రిప్‌లో వున్న బస్సు రు. 3.500 కలెక్షన్ వస్తున్నటువంటిది వుంది. వారు నా వద్దకు వచ్చి కూడా వత్తిడి తెచ్చారు. నాకు సాధ్యం కాదని చెప్పేశాను. తరువాత, వారు ప్రయత్నించారు, దానివలన, అదే టైము వున్న దానిని నైట్ టైముకి మార్చారు, అది 2.400 రు. ల కలెక్షన్‌కు పడిపోయింది. మన ప్రభుత్వం యీ విధంగా చేసింది. అందువలన, యీ ఆర్. టి. సి. బస్సుల నిర్వహణ, ప్రైవేటు బస్సుల గూర్చి—యీ రూట్సు విషయంలో డిస్ట్రిక్టు లెవెల్‌లో ఇతరత్రా ఏవిధంగా జరుగుతున్నదో రెవ్యూ చెయ్యడానికి అఫిషియల్స్‌తో పాటుగా లెజిస్లేటర్సును కూడా సలహా సంఘంలో వేసి, ఆ రెవ్యూలోని లెజిస్లేటర్సు కూడ పాల్గొనడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా? కనీసం ఆ ఆలోచన అయినా చేస్తారా? అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను

శ్రీ కె. రోశయ్య:- డిస్ట్రిక్ట్ లెవెల్ ఎడ్వయిజరి కమిటీ, డిపో లెవెల్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీలు కూడా ఇప్పుడు వేస్తున్నాం. వెంకయ్యనాయుడుగార్ని కూడా అలాంటి వాటిలో ఇంక్లూడ్ చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తాను

Permission to ply Private Bus in Nellore District

160 -

*7880—Q.—Sri B. Sundararami Reddy (Atmakur) :—Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) Whether there is any proposal to give permission to ply private buses in Nellore District by Andhra Pradesh State Road Transport Corporation;

(b) if so, when; and

(c) if not, the reasons therefor ?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—(ఎ) లేదండీ

(బి) పై (ఎ) ఖండానికి ఇచ్చిన సమాధానం దృష్ట్యా ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

(సి) సంస్థ, నెల్లూరు జిల్లాలోని ప్రకటిత రూట్లపై చాలినన్ని సర్వీసులను నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ రూట్లపై అవసరం ఏర్పడినప్పుడు సర్వీసులను అధికం చేయాగలదు. అందువల్ల ప్రకటిత రూట్లపై ప్రయివేటు ఆపరేటర్లను అనుమతించాల్సిన అవసరం లేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం నాయుడు — ఈ ప్రశ్న ఇంతకు ముందు వచ్చిన దానిలో ఒక భాగంగా వస్తుంది. ఎక్కడయితే డ్యూయెల్ సిస్టమ్ వున్నదో అక్కడ నష్టం వస్తుంది నెల్లూరు జిల్లాలో మొత్తం మెయిన్ రూట్స్ అన్నీ – ఏ ఒకటో, ఆరో తప్ప – అంతా నోటిఫై చేసి బస్సులు త్రిప్పుతున్నారు అయితే మెయిన్ రూట్స్‌లో డ్యూయెల్ సిస్టమ్ వల్ల నష్టం వస్తున్నది. ఇప్పుడు నెల్లూరు జిల్లాలో పెరిగిన రవాణా అవసరాల దృష్ట్యా, నోటిఫై చేసిన రూట్సులో కూడా వేరే నడుస్తున్నవి కాబట్టి, మీరు కంప్లీట్‌గా, నెల్లూరు జిల్లాను నేషనలైజ్ చేసే వరకు అన్ని రూట్స్ తీసుకుని రూట్సు రెగ్యులరైజ్ చేసి 8 కి. మీ. ఓవర్ లాపింగ్ అని చెప్పకుండా, కొత్త రూట్సు త్రిప్పడానికి ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ కె. రోశయ్య —నెల్లూరు జిల్లాలో మొత్తం 180 రూట్సు నోటిఫై చెయ్యడం జరిగింది అందులో రెండు - రెపిటిషన్, ఓవర్ లాపింగ్ పోతే - మొత్తం 128 రూట్సు నోటిఫై చెయ్యడం జరిగింది. వాటికి ట్రాన్స్‌పోర్టు అథారిటీ వారు ఫైనల్‌గా క్లియరెన్స్ ఇవ్వలేదు. చెడిపోయిన బస్సులు రిప్లేస్ కాకపోవడం వలన, ట్రాఫిక్ నీడ్స్ పెరగడంవలన అదనంగా బస్సులు లేకపోవడం వలన ప్రయాణీకులకు ఇబ్బంది ఏర్పడుతుంది ఈ నీడ్స్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఇప్పుడు వున్న మోటార్ వెహికిల్స్ టాక్సేషన్ యాక్టును దృష్టిలో పెట్టుకుని టెంపొరరీ పర్మిట్స్ అక్కడ ఇవ్వడానికి అవకాశం వుంటుంది. అలా కొన్ని నడుస్తున్నవి కూడా

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య — మంత్రిగారు 'ప్రకటిత రూట్స్' అన్నారు. కాని – ఒంగోలు టు కందుకూరు ప్రైవేటు బస్సు నడుస్తుంది. ఆర్. టీ. సి.

ఎంప్లాయీస్ ప్రభుత్వానికి ఒక రిప్రజెంటేషన్ కూడా ఇచ్చారు. అలాగే తుని నుంచి నర్సీపట్నం చాలా మంచి రూటు, ప్రకటిత రూటు, అక్కడ కూడ ప్రైవేటు బస్సులు నడుస్తున్నవి. మంత్రిగారు యిలాంటి రూట్సులో ఎందుకు చర్యలు తీసుకోవడం లేదు? ఆర్. టి. సి. ఎంప్లాయీస్ ఇచ్చిన రిప్రజెంటేషన్ పై ఏమి చర్య తీసుకున్నారు? దానిపై ఏమి ఆలోచన చేశారు?

శ్రీ కె రోశయ్య :— నా వద్ద ఒంగోలు - కందుకూరు రూటు గురించిన ఇన్ఫర్మేషన్ లేదు. నేను జనరల్‌గా చెబుతున్నాను, నేనా విషయం కనుక్కుంటాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :- ప్రకటిత రూట్సులో ప్రైవేటు ఆపరేటర్సు అనేది ఒప్పుకోము అన్నారు, కాని ప్రకటిత రూట్సులో ప్రైవేటువారు త్రిప్పుతున్నారు.

శ్రీ కె రోశయ్య .—130 రూట్సు నోటిఫై చేశాము. రెండు రూట్సు ఓవర్‌లాపింగ్, పిటిషన్ పోతే, 128 రూట్సు నోటిఫై ఐనవి వాటిపై ఇంత వరకు ఫైనల్ క్లియరెన్సు రాలేదు రు. 128 రూట్సులో ప్రయాణీకులకు ఇబ్బంది లేకుండా చెయ్యడానికి టెంపొరరీ పర్మిట్సు తీసుకుని నడుపుతున్నవారు కొందరున్నారు. హైకోర్టుకుపోయి యీ రూట్సు అన్నింటిలో కూడ కంటిన్యూ అవుతామని వారు అన్నారు. ఇంక, వారు అడిగిన ఒంగోలు కందుకూరు విషయం నేను కనుక్కుంటాను.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి :—డ్యూయెల్ సిస్టమ్‌వల్ల నష్టం వచ్చింది అన్నారు. మా వద్ద డ్యూయెల్ సిస్టమ్ లేదు నిన్న జంగారెడ్డిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు 24 బస్సులలో 19 ఆఫ్ ది రోడ్. దానిలో కూడ ఆర్ టి.సి ఎంప్లాయీస్ పది రోజులు స్ట్రయిక్ చేశారు. పాసింజర్స్ ఇమ్మొబైల్ అయినారు. వారి గతి ఏమిటి? అందుకని, పాసింజెర్సు ముందుకువచ్చి తాము నడిపించుకుంటామని అంటే వారికి పర్మిషన్ ఇస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ ప్రశ్న నెల్లూరుజిల్లాకు సంబంధించినది, ఆ విషయమై ఏమైనా ప్రశ్న వుంటే వెయ్యండి.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వరరావు :—మంత్రిగారు ఇందాక నేషనల్ పర్మిట్ హోల్డర్సు కోర్టుకు వెళ్ళారు. స్టే తెచ్చుకున్నారు అన్నారు. చాలా కొద్ది మంది ఆ విధంగా తెచ్చుకున్నారు. నేషనల్ పర్మిట్ లేని వారు, విజయవాడ నుండి హైదరాబాదుకు ఆర్ టి సి. కంటే సమర్థవంతంగా, నిమిషం తేడా లేకుండా నడిపిస్తున్నారు దీనిని అరికట్టడానికి మంత్రిగారు కాంక్రీట్ స్టెప్స్ తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె రోశయ్య :—నాకు తెలిసినంతవరకు వారు నేషనల్ పర్మిట్ హోల్డర్సు. వారు చెప్పిన విషయం కనుక్కుంటాను. వారు నేషనల్ పర్మిట్ హోల్డర్సు కాకపోతే, కోర్టు ఇంటర్‌ఫియెరెన్స్ లేకపోతే వెంటనే చర్య తీసుకుంటాము,

Short Notice Questions and Answers

Telugu and Hindi Pandits in Secondary and Upper Primary School

222--A

8032—RQ.—Sri V. Sivarama Krishna Rao (Badvel) :—Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there are number of vacancies of Telugu Pandits and Hindi Pandits in Secondary Schools and in Upper Primary Schools in the State; and

(b) if so, the number of such posts vacant, and the reasons for not filling the vacancies so far ?

Minister for Education (Sri B. Venkat Rama Reddy) :—(a) Yes Sir;

(b) Both in Secondary and Upper Primary Schools put together there are 110 posts of Telugu Pandits (57 Grade-I plus 53 Grade-II) and 92 posts of Hindi Pandits (40 Grade-I plus 52 Grade-II) vacant.

The reasons for not filling the posts are generally,

(i) Qualified and trained Scheduled Caste and Scheduled Tribe Candidates are not available; and.

(ii) the posts are kept vacant when the in-service pandits are sent for training, particularly in the case of Telugu Pandits whose training course is onely for a period of 5 months

డా. వి. శివరామకృష్ణారావు :—మంత్రిగారు చెప్పిన ఖాళీలు అన్నీ ఎస్.సి., ఎస్.టి రిజర్వేషను క్రింద వచ్చేవేనా ? ... కు సంబంధించిన ఖాళీలు లేవా ? మా కడప జిల్లాలో క్వాలిఫైడ్ అయి ఉన్న 50 మందికి ఒక్కరికి ఉద్యోగం దొరకడం లేదు. ఓపెన్ కాంపిటీషను ఖాళీలైనా ఎందుకు ఫిలప్ చేయరు ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామారెడ్డి :—సమాధానం రెండవ భాగంలో చెప్పాను. తెలుగు పండిట్లను కొంతమందిని ట్రైనింగుకు పంపడం వల్ల ట్రైనింగ్ పీరియడ్ ఐదు నెలలు కావడం వల్ల ఆ పోస్టులను ఖాళీగా ఉంచినట్లు చెప్పాను. ఎస్.సి., ఎస్.టి కాండిడేట్సులో క్వాలిఫైడ్ గా వారు లేనందున ప్రత్యేక ఉపాధికల్పన పథకం క్రింద వారికి శిక్షణ ఇప్పిస్తున్నాం. అటువంటి ఖాళీలలో పార్ట్ టైంగా అపాయింట్ చేస్తున్నాము. అందువల్ల పనికి ఇబ్బంది కలిగే అవకాశం లేదు. కడప జిల్లా గురించి వారు చెప్పారు. వారు పూర్తి సమాచారం నాకు ఇస్తే అధికారులను కాంటాక్ట్ చేసి చేయవలసింది చేస్తాను.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :—మంత్రి గారి సమాధానం సెల్ఫ్-కాంట్రడిక్టరిగా ఉంది. 110 పైగా ఖాళీలున్నాయి అంటున్నారు. ఖాళీలుంటే

పార్ట్ టైం వేస్తున్నాం అంటున్నారు. ఎస్.సి., ఎస్.టి. అభ్యర్థులకు రిజర్వేషన్లు ఇస్తున్నామని ఎవరూ చెప్పడం లేదు. ఇంటి రెండు సంవత్సరాలుగా వారు మంత్రి గారప్పటి నుంచి మూడు సార్లు ఈ ప్రశ్న వచ్చింది. ఒక్కడు పండిట్స్‌ను వేయక పోతే ఎడ్యుకేషన్ ఎఫెక్టు అయ్యే అవకాశం ఉంది. ఈ విషయమై నిర్దిష్టమైన హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఎస్.సి. ఎస్.టి కాండిడేట్స్ కూడా వీలైనంత తొందరలో ట్రైనింగ్ ఇప్పించి ఖాళీలు భర్తీ చేస్తారా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి : ఈ రోజున ఉన్న ఖాళీలు చెప్పాను ఎస్.సి., ఎస్.టి లకు ఉద్యోగం ఇవ్వడం అనేది ఈ సంవత్సరం కార్యక్రమం తీసుకున్నారు. ఎలాంటి కొరత ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇబ్బంది లేకుండా ఉండడానికి తాత్కాలికంగా పార్ట్ టైం గా వేస్తున్నామని చెప్పాను. పోస్టులను సరిగా ఖాళీ అవుతూనే వేయడం జరుగుతున్నది. ట్రైనింగుకు వెళ్లిన వారి విషయంలో ఐదు నెలల కాలానికి మరల వేయడం. తీయడం ఎందుకు అనే భావంతో అటువంటి ఖాళీలు అట్లాగే ఉంచాము. ఇవన్నీ కలిపి నేను చెప్పిన ఖాళీల సంఖ్య.

Sri Gulam Samdani(Bodhan):- Sir, this is an important question regarding the appointment of Pandits of Languages such as Hindi, Urdu, Cannada and Marathi. I have previously also put a question as to whether the Government can give exemption to fill up such vacancies, because, generally, the Scheduled Caste or Scheduled Tribes boys or any other boy can not go for the specialised training of that particular language. That is why, whether the Government is thinking for giving exemption where the candidates are not avilable to take other candidates. Previously also this was questioned but at that time, the Education Minister did not give the answer properly.

Sri B. Venketrama Reddi:—Sir, I don't think that it is correct to say that S. C. and S. T. candidates are not coming forward to learn, Urdu, Cannada or Marathi etc. As far as I know, many are coming forward and now we have created a special employment programme for these candidates and they are given enough training. Soon aftertheir training is over, they are given immediate appointment also. Assuch there is no question of S.T. and S. C. boys not coming for the training, and for that reason alternative arrangements are not necessary.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :- —చాలా ఖాళీలు ఉన్నాయని మంత్రి గారే ఒప్పుకున్నారు. ఎస్.సి. ఎస్.టి అభ్యర్థులను ట్రైనింగ్ క్వాలిఫికేషను నుంచి తాత్కాలికంగా ఎగ్జంప్టు చేసి తరువాత శిక్షణ పొందే కండిషను పై అప్పాయింట్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ విషయం కలెక్టర్ల నుంచి రికమెండేషను వచ్చింది. One solution is to exempt the S.T., and S.C., boy. from the training and qualification on provisional, conditional and temporary basis.

Sri B. Venkatrama Reddy:—Sir, it is a suggestion and it is taken note of.

శ్రీ ... (హిమాయత్‌నగర్) : ... 8 ... మన కూడా ఒప్పుకున్నాము ... అయితే ... ఉర్దూ ... ఎంత ... డిపార్టుమెంటు అధికారులు ... కాని ... ఇవ్వలేదు. Inspite of the reservations for S.C. and S.T. there is also reservation for handicapped ... ఖాళీలు లేకుండా ఉండేట్లు చూస్తారా ?

శ్రీ ... :— ... ఖర్చులు ఒక ... చెప్పారు. ... చెప్పిన సూచన కూడా మనస్సులో పెట్టుకుంటాను

శ్రీ ... : అప్పుడు ... స్కూళ్ళలో హిందీ పండిట్లు లేరు. ఖాళీలను ... ఆ విషయమై చర్య తీసుకుంటారా

శ్రీ పి. వెంకటరామిరెడ్డి : ... లేని చోట్ల అంతకు ముందు చెప్పినట్లు పార్ట్ టైం ... చేస్తున్నారు. ఒక ఫిక్స్‌డ్ ప్రోగ్రాంలో ఖాళీలను ఇస్తున్నాం ... ఎక్కడైతే లేని చోట్ల సెకండరీ ... టీచర్లు హాండిల్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ బి. మచ్చేందర్ రావు :—ఎస్.సి., ఎస్.టి. కాండిడేట్స్‌కు తాత్కాలికంగా ట్రైనింగుతో సంబంధం లేకుండా అపాయింట్‌మెంట్ చేసే విషయం ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ పి. వెంకటరామిరెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులు జైపాల్‌రెడ్డిగారు ఇదే విషయాన్ని చెప్పారు. ... తప్పకుండా మనస్సులో పెట్టుకొని పరిశీలన చేస్తానని చెప్పాను.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :—హిందీ, తెలుగు పండిట్స్ ట్రైనింగ్ ... ట్రైనింగ్. ... జిల్లా ... ఎస్.సి., ఎస్.టి.కి చెందిన పండిట్స్ పోస్ట్స్ ఖాళీలున్నాయి. సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటు స్పెషల్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్కీము క్రింద కొంతమందికి ట్రైనింగ్ యిస్తున్నారు. జిల్లా పరిషత్తులలో వున్న ఖాళీలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు వారు సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు ట్రైనింగు యిప్పించి ఖాళీలను పూర్తి చేయడానికి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. వెంకటరామిరెడ్డి :—స్పెషల్ ఎంప్లాయిమెంటు ఏర్పాటు చేసే విషయంలో మా ఉద్దేశ్యము మనవి చేశాను. As and when they come after the training is over they are given appointment. So there will not be any difficulty; there will be co-ordination between the Social Welfare Department and the Education Department.

శ్రీ ఎస్. ఎస్. ఎన్. రెడ్డి:—తెలుగుపండితులు పాఠశాలలో లేరంటూరు దేశ భాషలందు తెలుగు లెస్స. కాని ఆంధ్ర రాష్ట్ర పాఠశాలలో తెలుగు

పండితులు లేవు. తెలుగు పండితుల అపాయింట్‌మెంట్‌కి నిధులు లేవు. ఈ విద్యార్థులకు తెలుగు నేర్పించాలంటే 10 హైస్కూళ్లకు 200 అప్పర్ ప్రైమరీ పాఠశాలలకు కూడా అవసరం. తెలుగు పాఠాలు నేర్పించడం చాలా అవసరం ఉంది. మేనేజ్డ్ స్కూల్స్‌లో వీరికి రూ. 80 లు ఇస్తున్నారంటున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రప్రభుత్వం కాబట్టి తెలుగు పండితులను ఎంతకాలంలో నియమిస్తారు?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— ప్రశ్న సమయములో ఉపన్యాసమును గౌరవ సభ్యులు ఎస్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డిగారు ఇచ్చారు. దురదృష్టమేమంటే తెలుగు భాషను సంకలనం చేశారు. గమనించకపోతే ఇంక ఎవరు గమనిస్తారు?

డాక్టరు వి. శివరామకృష్ణారావు : మంత్రిగారు అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలిస్తూ దృష్టిలో పెట్టుకొంటాము, అంటున్నారు. తెలుగు, హిందీ కలిపి 200 పోస్ట్‌లు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఎస్.సి., ఎస్.టి.వారు లేకపోతే మిగతా వాళ్లతో ఆ ఖాళీలను పూర్తి చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకొంటారు? ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారు?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:— ఇది అపాయింట్‌మెంటరీ కమిటీకి అన్యాయంగా చెప్పడం కష్టము. గౌరవ సభ్యులకు ఆందోళన, ఆవేదన ఎంత వుందో అంతా మాకు కూడ వుంది. తప్పకుండా ఎంత త్వరగా వీలైతే అంత త్వరగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామనే మాట చెప్పకుండా లేదు. చేయను అనే మాట చెబితే వారికి యిష్టమేమో నాకు తెలియదు.

Written Answers to Questions

Cases pertaining to Declaration of Urban property with Urban Land Ceiling Authority, Warangal.

131—

7784 Q.—Sri C. Jangareddy:—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of declarations of Urban property filed with the Special Officer, Urban Land Ceiling Authority, Warangal;

(b) the number of them processed; and

(c) the extent of Urban land demarcated for acquisition by the State Government to provide house-sites to the poor and down-trodden sections of the society in Warangal Municipal area?

A.—(a) 4,845. (b) 4,833. (c) 9,314 sq. metres have been acquired under section 10 (3) of the Act as surplus land.

Sale of Vacant site belonging to Jagannadha Swamy Temple, Guntur.

132—

725 Q.—Sri G. V. Rathaiah:—Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether the Commissioner, Endowments Department in his Rc. No. A6/44773/77, dated 4th March, 1978 has notified the

sale of extent of 600 sq. yds. vacant site belonging to Jagannadha Swamy Temple of Guntur;

(b) whether the Indian Tobacco Association, Guntur has represented to the Government putting forward its claim; and

(c) if so, the steps taken by the Government on this representation?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) The representation of the Indian Tobacco Association preferring their claim for the land in question was rejected as they could not establish their right over the said temple land in the Court.

Registration of Devasthanam Trust in Wanaparthy.

133—

5459-Q.—Sri M. Jaya Ramulu:— Will the Minister for Endowments be pleased to state:

(a) the year in which Devasthanam Trust in Wanaparthy was registered and the properties under the Trust.

(b) the names of the members of the Trust Board; and

(c) the income derived and the expenditure incurred since the inception of the Trust and balance of funds remaining with the Trust?

A.—(a) The institution, viz., Group of temples, Wanaparthy was registered in the year 1968, under section 38 of the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religius Institutions and Endowments Act, 1966. The following are movable and immovable properties:—

(1) Silver articles—167 Tolas.

(2) Gold articles—29 Tolas.

(3) Landed properties—Ac. 1,643-20 Gns.

(b) The institution is being managed by the Hereditary Trustee only.

(c) The income and expenditure from 1967-68 to 1978-79 are Rs. 9,98,136-90 Ps. and Rs. 9,25,306-36 Ps. respectively.

The balance of funds as on 31st March, 1979 is as follows:—

(1) Government securities Rs. 44,100;

(2) Fixed Deposits in Banks Rs. 2,86,686-75 Ps.; and

(3) Bank balance as on 31st March, 1979 Rs 17,045-82 Ps

Encroachment of Pulikalva

134—

4489-Q.—Sri N. Raghava Reddy, Smt. G. Dhanasuryavathi and Sri M. Omkar:—Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Pulikalva from Vizianagaram road to Thotada regulator at Anakapalli, Visakhapatnam district was encrached and consequently the irrigation is badly affected resulting a damage to crop in thousands of acres;

(b) whether it is also a fact that repairs to the said Pulikalva are not being made since a long time; and

(c) if so, the action taken thereon?

A.—(a) Pulikalva is a drinage-cum-irrigation source having an ayacut of Ac. 528.32 cents. The width of the course due to the encrochments of local ryots resulted in reductoin of the discharging capacity of the drain. Due to entering of excess water from the upper reaches frequently, the bed of the drainage course has been shoaled up. However the irrigation has not been affected except in November 1977 cyclonic floods under Pulikalva. Action under the land encroachment Act to get the encroachments on the lands of Pulikava is in progress and notices under Sections 7 and 6 of the land Encroachment Act were issued to the encroachers. The ayacut under the above channel was never affected for want of water.

(b) The channel was repaired for a length of miles 1-2-0 durirg the year 1974-75 and the balance of 0-7-0 durng 1978-79.

(c) Does not arise.

Vacancies of Sub-Inspectors in State Excise Department of Warangal.

135—

7783-Q.—Sri C. Janga Reddy: Will the Minister for Excise be pleased to state:

(a) the number of vacancies of Sub-Inspectors in the State Excise Department of Warangal Circle; and

(b) the period from which they are kept vacant and the reasons therefor?

A.—(a) The cadre strength of sub-Inspector of Excise of Warangal division is 121. There are 13 vacancies now.

(b) Three vacancies in September, 1979 and 10 vacancies in November, 1980 have arisen due to promotion of Sub-Inspectors as Circle Inspectors of Excise. The Andhra Pradesh Public Service Commissio has selected and allotted 10 candidates. As the direct recruits will have to undergo training, the Deputy Commissioner, Warangal was asked to prepare panels and fill up vacancies of Sub-Inspectors on temporary basis from feeder chanels.

Formation of one Taluk for each Panchayat Samithi.

136—

4884 Q—Sri V. Sobdhanadreeswara Rao :—Will the Minister for revenue be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Govenment to form one taluk for each Panchayat Samithi in Krishna district; and

(b) if so, when the proposal will be implmented?

A.—

(a) and (b) There were 10 taluks and 18 Panchayat Sa[illegible] in Krishna district. Seven new taluks were formed in G.O. Ms. No. 1[illegible], Revenue, dated 29th November, 1979, and one new taluk, [illegible], Movva, was formed in G.O. Ms. No. 1475, Revenue, dated 6th December, 1979 taking the number of taluks to 18. The High Court of Judicatnre, Audhra Pradesh, Hydrabad, suspended the operation of G.O. Ms. No. 1975, Revenue, dated 6th December ,1979, by an order dated 10th December, 1979. There is no proposal before the Government to form more new taluks in Krishna district.

Assignment of Government waste lands in the State.

137—

6442Q.— Sri D. China Mallaiah : —Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) the district-wise extent of Government waste lands available for assignment in the State : and

(b) the time by which all the Government awste lands will be disposed off in the State ?

A.—

(a) A statement showing the district-wise extent of Government waste lands available for assignment in the State as on 31st October, 1980 is given below :

S. No.	Name of the District	Extent in acres
1.	Srikakulam.	[illegible]
2.	Visakhakapatnam.	Nil
3.	Viziangaram.	4,858
4.	East Godavari.	373
5.	West Godari.	2,601
6.	Krishna.	8,782
7.	Guntur.	9,999
8.	Prakasam.	28,429
9.	Nellore.	46,426
10.	Chittoor.	346
11.	Ananthapur.	48,02[illegible]
12.	Cuddapah.	563
13.	Kurnool.	21,664
14.	Mahbubnagar.	779
15.	Nizamabad.	3,255
16.	Karimnagar.	2,901
17.	Adilabad.	517
18.	Warangal.	12,928
19.	Rangareddy.	6,001
20.	Nalgonda.	2,[illegible]94

(b) The Coollectors have been requested to complete the asign ment work by the end of December, 1980.

Eviction of Members of Kothapatnam Salt Factory.

138—

6905-Q.— Sarvasri K, Satyanarayana, M. Omkar and M. Yerra lah Reddy:—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the Government now have been taking stepts to eviet the members of Kothapatnam Salt society in prakasam district from S.No. 1204, consisting of 300 acres which was registered in favour of the said society many years back for purpose of handing it over to Aruna Industries; and

(b) if so, the reasons therefor?

A.—(a) and (b) No Sir. But there is a proposal to give an extent of Acs 150.00, granted previsoly to the Kothapatnam village Salt Manu facitures Co-operative Society, in S,No. 1204 of Kothapatnam village to the Andhra Pradesh Industiial Dovelopment Corporation and its Colpromoter the Andhra Salt and Marine Chemicals Limited, Ongole for Development of Sait Marine Chemical Complex by granting alternate land to Society in S.No.11964 of the came village. The Board of Directors of Kothapatnam Salt Manufactures Cooperative Society resolve to relinquish this land provided the lesees develops epual extent of land in S,No· 1964 which is to be given to the Society in lieu of the doveloped extent in S.No. 1204.

Regularisation of the Services of Assistant Engineer of Roads and Buildings Department

139 —

2284-C-Q.— Sarvasri C. Janga Reddy and M. Omkar: Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the service of Assistant Engineer of Roads and Buildings Deparment in Andhra Pradesh who are working since 15 years, have not so far been regularsised;

(b) if so, the reasons therefore;

(c) whether it is also a fact that 30 posts of Executive Engineers in roads and Buildings Department of Andhra Pradesh are kept vacant; and

(d) if so, the reasons for not filing up the same?

A—(a) and (b) The Chief Engineer (Roads and Administration) who is empowered under rule 23 (a) of the General rules for Andhra

Pradesh State and Subordinate Service has since issued orders regularing the services of the Assistant Engineers (R. B) found at for regular appointment by the Public Service Commision during the years 1965-72.

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

Construction of Road From Pondugula to Hyderadad.

140—

5085-Q.— Sri G. Mallikarjuna Rao:—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to construct a road from Pondugula in Gurajala taluk to Hyderabad on the road betwen Mardas and Hyderadad via Ongole and Narasaraopet to reduce the distance between Madras and Hyderabad:

(b) if so, the distance to be reduced.

(c) whether traffic on Madras, Vijayawaba and Hyderabad roads is likely to be reduced on account of this.

(d) whether Government have sanctioned the contruction of road bridge over Krishna near Pondugula for the said purpose, and

(e) if so, when the same will be taken up?

A—(a) and (b) There is no proposal at present to construct a road from Pondugula in Garazala taluk to Hyderabad to reduce the distnce between Madrs and Hyderabad. The actul reduction of distance will depend on the alignment as and when finally chosen.

(c) Does not arise.

(d) There is a proposal to contruct a high leavel bridge across river Krishna in betwen Pondugala (Guntur district) and Vadapali (Nalgonda district) at an estimated cost of Rs 176.90 lakhs. The Government are examining whether it can be included in Medium Term Plan.

(e) The work will be taken up for execution after sanction i accorded and also completing the formalites like according technicas sanction invitation of tenders and setting the agency.

Mini Milk Chilling Centre at Wanaparthy

141—

7835—Q.— Sri M. Jayarmulu :—Will the Minister for Animal Husbandry be pleased to state:

(a) the time by which the construction of the Mini Milk Chilling Centre at Wanaparthy will be completed.

(b) whether it is a fact that the said centre is proposed to collet six thousand litres of milk per day. and

(c) If so the particulars of the scheme proposed by the Government to induce the Pubtic to suppy the said quantity of milk to this Centre?

A—

(a) September, 1981,

(b) It is expected that the milk colleetion of the order of about 2500 litres day in the first year will improve to 6000 litres/ day in 2 3 years period in this milk chilling centre

(b) Schemes like, Milch animals distribution and cattle Development. programme with subsides under the Integrated Rural Development programme and Drought prone. Area programme etc. will be implemented to augment the supply of milk to the Chilling, Centre

Assignment of House-Sites to the Harijans of Yepalaguem Village.

145—

6198-Q.—Sarvasri N. Raghava Reddy and A. Lakshminarayana:— Will the Minister for Social Welfare and Harijan Welfare be pleased to state:

(a) The reasons for the failure to assign house-sites to Harijnas in the villages of Yepalagudem h/o Mamidala and Ipplagudem in Nakirekal Samithi. Nalgonda district. even after three years of notification of DCN and D.D :

(b) The time by which the said lands will be acquired and

(c) The number of such cases pending in Nalgonda distric

A—

(a) and(b) The land acquisition cases in respect of these two villages could not be finaiised and the house-sites distributed to the beneficiaries
12-20 p.m. due to the objection petitions filem by the pattadars of the lasd uuder acquisition and that due to the fact that the beneffciarics are insisting fo a pariicular piece of land due to group rivalries in the village. The Collecter. Nalgonda after enquiring in to the contentions of the pattadars of the land issued instructions to select suitable land for provision of house-sites inYepalagudem village and further action is taken to select the suitble tor the purpose. In respect of Ippalagudem village land in S. No. 3 has been selected and it is in award stage

(c) There are no other such cases pending in the district excep the two cases referred to above.

Loss to A. P.S. R. T. C. Till October. 1980.

143—

6951-Q—Sri P. Srirama Murthy:—Will the Minister for Trans port be pleased to state..

(a) The extent of loss per day incurred by Andhra Pradesh State Road Transport Corporation till 10th October 1980.

(b) The losses incurred per day subsequent to 10th October 1980.

(c) The reasons for the diffierence and

(d) The steps proposed to be taken by the Government to rectify the situation and improve the finances of Andhra Pradesh State Road Transport Corporation.

A—

(a) About Rs. 10 lakhs.

(b) About Rs. 8 lakhs.

(c) Due to intensification of checks by Transport Department to control clanestine operations of the route of the Corporation.

(d) Besides fare revision, steps have been taken to improve performance by plugging leakage of revenues by reducing consumption of H. S. D Oil by increaing Fleet and vehicle utilisation.

A Cabinet Sub-Commitee has also been constituted to go in to the working of the Corporation to suggest measures to improve performance. The Commitee has already had two sittings and its recommenations are awaited

Sanitary Staff in Warangal Municipality

144—

6128-Q—Sri R. Sammaiah :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the sanitary staff working at present in Warangal Municipality is not sufficient to meet the needs of Warangal town ;

(b) whether the Government are in receipt of proposals in this regard ; and

(c) if so, the action taken thereon ?

A—

(a). (b) & (c) The Commissioner and Special Oficer Warangal Muncipality sent proposals to the Director of Muncipal Administration for sanction of the following posts of Sanitary Staff.

Sl. No.	Designation of the posts.	No. of posts requested
1.	Public Health Workers	70
2. (i)	Sanitary Inspectors.	4
(ii)	Health Assistants	4
3. (i)	Sweepers	129
(ii)	Scavengers	4
(iii)	Drain Cleaners	189

Keeping in view the financial position of the Municipality and the yardstick prescribed therefor, the following posts of sanitary staff were sanctioned by the Director of Municipal Administration:

S.No	Designation of the posts,	No. of posts sanction	Date of sanction
1.	Sanitary Inspector	2	
2.	Health Assistants	2	4.8.198
3,	Drain Cleaners	189	5.12-180

AIMS AND FUNCTIONS OF ANDHRA PRADESH STATE FILM DEVELOPMENT CORPORATION

145—

4211 Q:—Sri G. Mallikharjuna Rao:—Will the Minister for Archives be pleased to state:

(a) The aims and functions of Andhra Pradesh State Film Developmeht Corporation:

(b) the basis to give loans to cine theatre, studios and auditoriums;

(c) th amount distributed as a loan to cine theaters and cine studios, and what are they; and

(d) whether there is any proposal to give loans to touring takies in villages.

A—

(a), (b) & (c) A statement is placed on the Table of the House,

(d) No, Sir

Statement vide Answers to Clauses (a to c) of L.A.Q.No. 4211

(a) The main aim of the Andhra Pradesh State Film Development Corporation Limited is to formulate and implement various schemes for the development of Film Industry and Arts in the State.

Functions·

(i) Sanction of loans for construction of Cinema Halls in Rural and Semi-Urban Areas.

ii) Sanction of loans for construction of Film Studios and Ancillary units.

iii) Production and purchase of documentaries and News reesl on behalf of the Government.

(iv) Providing financial assistance in the shape of grants on behalf of the Government for construction of Auditoria in District Headquarters and other important towns

(b) The basis to give loans to cinema theatres:

(i) Loans restricted to towns/villages with a population of 50.000 or less according to 1971 census.

(ii) No loan shall be sanctioned if there are three cinema halls in a town village with a population of 25,000 or more and two cinema halls with less than 25,000 population

(iii) Loan shall be sanctioned in the ratio of one cinema hall for 20,000 population within a radius of 8 Kms of the town/villages

(iv) No loan shall be sanctioned within the urban Urban agglomeration or situated within a distance of 8 Kms. from a town with a population of more than 50.000.

(v) No loan shall be sanctioned to an applicant if he/she or his/her/wife/husband or minor children are owing or having any interest in one or more cinema halls in the same town/village.

(vi) Maximum loan permissible shall be Rs. 3.00 lakhs or 2/3rds of the cost of the theatre whichever is less. The total cost of the theatre should not exceed Rs. 6.00 lakhs.

(vii) The loan shall be recovered in 84 monthly instalments.

(viii) The loan shall bear an interest of 15% per annum with a rebate of 3% per annum for prompt and punctual repayment and penal interest at 18% per annum on the prinicipal or interest defaulted beyond 30 days from the due date.

(The A.P.F.D.C. has formulated Rules for the grant of Loans)

LOAN ASSISTANCE TO STUDIOS:

Loan Assistance will be made available to interested parties of standing in the Film Industry for putting up film studios and Ancillary facilities in Andhra Pradesh. Loan assistance will cover upto 70% of the civil works, 80% of the new equipment and 50% of the assessed value of old equipment. The rate of interest shall be 9% for the first 5 year and 12% for the remaining period. There shall be moratorium on the repayment of principle for the first 5 years and thereafter the principle will have to be repaid over a period of 10 years. The loan shall be secured through the mortgage of the movable and immovable properties constructed or acquired as a part

of the project together with a personal guarantee of the concerned parties.

ASSISTANCE FOR CONSTRUCTION OF AUDITORIA:

No loans are being sanctioned for construction of Auditoria. The scheme of the Government is to provide a multipurpose auditorium in each District Headquarters by securing a centrally located site. The Andhra Pradesh State Film Development Corporation contributes 50 % of the cost of construction of Auditoria in the District Headquarters and other important towns in Andhra Pradesh, while the balance is to be shared between Co-promoters such as Municipalities and local public by way of contribution. This proposal is under consideration of the Government. The Management and ownership of the Auditoria is to be entrusted to a Society registered under the Societies Registration Act with the District Collector as Ex-Officio Chairman.

(c) The amount distributed as loans to Cinema Theatres and Cine Studios upto 30-6-1980 is as follows:

		Amount sanctioned	Amount Disbursed.
(i) Loans to Cinema Theatres	Rs.	2,23,00,000	1,91,19,296
(ii) Loans to Studios	Rs.	75,08,750	71,15,513

A statement showing the particulars of loans sanctioned for construction of cinema halls and studios is enclosed.

STATEMENT SHOWING THE PARTICULARS OF LOANS SANCTIONED AND DISBURSED FOR CONSTRUCTION OF CINEMA HALLS BY ANDHRA PRADESH STATE FILM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED. HYDERABAD.

S. No.	District.	Name of the applicant and address.	Date of sanction.	Amount sanctioned.	Amount Disbursed Till 30-6-1980.
1	2	3	4	5	6
					Rs.
(1)	Anantapur	(1) M/s Srinivasa Picture Palace, Mudigubba.	10 5 76	3,00,000	3,00,000
		(2) Sri Y. T. Prabhakara Reddy, Y. B Halli, Madakasira.	8 12 76 17 7 79	2,53,000	2,53,000
(2)	Chittoor	(1) Sri E. Lakshmanna, B Kothakota	10-7 76	2,00,000	2,00,000
		(2) M/s Srinivasa Picture Palace, Pakala	11 3 77	2,00,000	2,00,000
		(3) Sri Gandhari Murilingappa. Punganuru.	11 3 77 31 12 77	3,00,000	3,00,000
		(4) Sri N. Reddappa Reddy, Kalikiri	18 6 77	2,00,000	2,00,000
		(5) M/s Sri Ram Chitr Mandiram, Kuppam.	6 3 [illegible]	3,00,000	

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
(3)	Cuddapah	(1) M/s Sri Lakshmi Narasimha Picture Palace, Guntapalli.	16 8 76 23 9-77 20 6-79	2,50,000	2,4[illegible],775
		(2) M/s Sri Lakshmi Ramanjaneya Semi-permanent Theatre, Galiveedu.		1,50,000	1 50,000
(4)	East Godavari	(1) M/s Srinivasa Theatre, Tatipaka	8 3 76	3,00,000	3,00,000
		(2) M/s Theatre Durga, Dowleswaram	8-3 76	3,00,000	3 00 000
		(3) Sri Y. Narasa Rao, Jagapathinagaram.	8 12-76	2,50,000	2,50,000
		(4) M/s Mahalakshmi Theatre, Pawthulapudi.	11 3 77	2,00,000	2,00,000
		(5) M/s Surya Sree, Anaparthy.	23-9-77	3,00,000	3,00,000
		(6) Sri Yanamadala Rama Rao, Chinakondepudi.	8-1[illegible]-77 31-12 77	3,00,000	3,00,000
		(7) Sri Parvatha Varahala Rao, Sankavaram.	20-6 79	3,00,000	3,00,000
		(8) Sri Bharam Krishnamurthy, Razole.	6 3-78	2,00,000	1,99,521
		(9) M/s Sri Ramadurga Picture Palace, Chinakondepudi.	5 7-78	3,00,000	3,00,000
		(10) Sri Muppana Vee Raju, Rajavommangi.	20-6-79	2,50,000	——

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
(5)	Guntur	(1) M/s Vijayalakshmi Talkies, Nizampatham.	25-10-76	1,80,000	180,000
		(2) Sri Pachava Ramaiah, Atchampet.	83-- 76	2,30,000	2,30,000
		(3) Sri Chittineni Mohan Rao, Valiveru.	8-3-76	2,25 000	2,25,000
		(4) M/s Capt. S. M. Ansari & Sons. Ponnur.	25-10-76	3,00,000	3,00,000
		(5) M/s Suresh Mahal, Venukonda.	10-5-76	2,95,000	2 95,000
		(6) M/s Lakshmi Theatre, Thullur.	8-12-76	2,70,000	2,70,0(0
		(7) M/s Sri Vijayalaksmi Talkies, Khajipalem.	11-3-77 31-12 77	3,00,000	2,00,000
		(8) M/s Srinivasa Mahal, Nambur.	11-3 77	2,00,000	2,00,000
		(9) Sri Pidaparthi Malla Reddy, Parthipadu.	18-6 77	2,00,000	2,00,000
		(10) M/s Sri Jayalakshmi Picture Palace. Piduguralla.	18 6 77	3,00,000	3,00,000
		(11) Sri Kothamasu Sambasiva Rao, Gorijavolu.	23-9-77	2,00 000	2,00,000
		(12) M/s Co-op. Picture Palace, Dhulipudi.	11 9 78	2,16,000	1,96,000
		(13) Sri Medam Ramanadham, Nadikudi.	17 7 79	3,00,000	—
(6)	Karimnagar	(1) M/s Sri Krishna Talkies, Pamadugu.	10-7-76	1,56,000	1,56 000
		(2) M/s Jawahar Talkies, Jagtial.	10-7-76	3,00,000	2,00,000
		(3) M/s Sai Krishna Theatre, Metapalli.	11-9-78	3,00,000	3,00,000

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
(7)	Khammam	(1) M/s Sri Venkateswara Talkies, Sathupalli.	11-3-77	2,00,000	2,00,000
(8)	Krishna	(1) Sri K. Jagannatha Rao, Gampalagudem.	16 8 77	2,28,000	2,28,000
(9)	Kurnool	(1) Sri Gobburi Krishnamurthy Sarma, Yerraguntla.	8 3 76	2,00,000	2,00,000
		(2) M/s Sri Balavenkata Rama Talkies, Nandikotkur.	16-8 76	2,40,000	2,40,000
		(3) M/s Panduranga Picture Palace. Koilakuntla.	8-12-76	75,000	75,000
		(4) M/s Naaz & Bros, Atmakur.	11-3 77	2,00,000	2,00,000
		(5) Sri Bhuma Veerasekhara Reddy, Sirvel.	27-6 80	2,50,000	—
(10)	Mahabubnagar	(1) M/s Venkateswara Theatrs, Gadwal	18-6-77 31-12-78	3,00,000	3,00,000 50,000
		(2) M/s Farhath Sulthana, Kalwakurthi	5-7-78	3,00,000	
(11)	Medak	(1) M/s Prabhu Talkies, Toopran	11-9-78	1,82,000	1,82,000
(12)	Nalgonda	(1) M/s Sri Lakshmi Talkies, Nalgonda	10-5-76	3,00,000	3,00,000
		(2) Sri Ganji Rajaram, Edloor	31-12-77	1,20,000	1,20 000
		(3) M/s Venkcteswara Talkies, Palakhcedu	5-7-78	2,10,000	—
		(4) M/s Sri Venkateswara Picture Mahal, Devarakoada.	25-10-76	3,00,000	3,00,000

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
(13)	Nellore	(1) Sri C. Ravindra Babu, Bongole	8-3-76	1,50,000	65,000
		(2) M/s G. S Rayalu Picture Palace, Guduru	16-8-76	2,45,000	2,45,000
		(3) Sri T. Veeraswamy Naidu, Balayapalli	25-10-76	2,00,000	2,00,000
		(4) M/s Murarisetty Pandurangaiah, Thummur.	25-10-76	3,00,000	3,00,000
		(5) M/s Srinivasa Mahal, Vinjamur	18-6-77	3,00,000	3,00,000
		(6) M/s Sri Vani Mahal, Gudipallipadu	18-6-77 31-12-77	3,00,000	3,00,000
		(7) M/s Sreenivasa Talkies, Rapuri	20-6-79	2,50,000	2,50,000
(14)	Nizamabad	(1) M/s Swamy Talkies, Domakonda	10-7-76	1,80,000	1,80,000
		(2) Narra Ramamohan Rao & Com. Bhirkur	11-3-77	2,00,000	2,00,000
		(3) Sri M. Jojaiah, Dharmaram.	15-3-77	45,000	45,000
		(4) M/s Srinivasa Cinema Hall, Pitlam	15-3-77	1,60,000	1,60,000
		(5) M/s Venkateswara Theatre, Barswada	18-6-77 31-12-77	3,00,000	3,00,000
(15)	Prakasam	(1) M/s Srirama Theatre, Epurupalem	18-2-76	2,50,000	2,50,000
		(2) M/s Sri Lakshmi Theatre, Nutalapadu	8-12-76	3,00,000	3,00,000
		(3) M/s Vasu Picture Palace, Poonur	15-3-77	2,00,000	2,00,000
		(4) M/s Theatre Annapurna, Chinaganjam	23-9-77 17-7-79	2,25,000	2,25,000
		(5) M/s Sree Sitarama Picture Palace, Valaparla	31-12-77	2,00,000	2,00,000
		(6) M/s Sri Lakshmi Theatre, Pamidipadu	31-12-77	1,75,000	—

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
		(7) Sri Shaik Yousuff Shariff, Kagitalagudem	6-3-78 15 9 79	2,35,000	2,35,000
		(8) M/s Sriram Theatre, Uppugundur	6 3-78	1,25,000	1,25,000
(16)	Rangareddy	(1) M/s Venkateswara Theatre, Vikarabad	10-7-76	3,00,000	3,00,000
		(2) M/s Swamy Shankar Company, Hayatnagar.	23-9 77	3,00,000	3,00,000
(17)	Srikakulam	(1) M/s Padmasri Talkies' Veeraghattam.	10-7 76	2,00,000	2,00,000
		(2) M/s Srinivasa Mahal, Sompeta	8-12-76	2,00,000	1,60,000
		(3) M/s Sri Ratna Theatre, Burja	15-3-77	2,00,000	2,00,000
		(4) M/s Krishna Picture Palace, Narsipuram	8-11-77	3,00,000	2,69,000
		(5) Sri D. Krishnamurthy Raju, Paidibhimavaram.	5-7-78	2,40,000	—
		(6) Sri Achanti Pyidisetty, Ponduru	27-6 8	1,80,000	—
(18)	Visakhapatnam	(1) Sri Pullavarthi Venkataramaniah Bheemunipatnam.	16-8-76	3,00,000	3,00,000
		(2) Sri Saragadam Ramappa Rao, Haripalem.	5-7-78 21-5-80	2,30,000	2,00,000
(19)	Vizianagaram	(1) Sri Nalli Rama Rao, Jarjapupeta	18-6 77	2,00,000	2,00,000
		(2) M/s Sri Venkateswara Picture Palace, Mamidipalli.	31-12-77	2,00,000	2,00,000
		(3) M/s Visakhapatnam Burma Repatriates Cine & Commercial Enterprises (P) Ltd. Khotavalasa.	12-9-78	3,000,000	—
(20)	Warangal	(1) M/s Sri Ranga Mahal, Pasara	16-8-76	80,000	80,000
		(2) Sri S. Ramanjaneyulu, Narsampeta.	15-3-77 31-12-77	3,00,000	3,00,000
		(3) Sri G. Narasaiah, Thorrur.	5-7-78	2,00,000	2,00 000

111—7

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1)	West Godavari	1) M/s Sri kosuri Ramakrishnaji, Palakol.	29-10-76	3,00,000	3,00,000
		2) M/s Sri Vijayalakshmi Talkies, Navuduru.	29 10-76	3,00,000	2,95,000
		3) M/s Venkateswata Theatre, Yernagudem.	15-3-77	2,00,000	2,00,000
		4) M/s Venkateswara Talkies, Vevarapalli	15-3-77	2,00,000	2,00,000
		5) M/s Ramakrishna (Props.) Bandala Ramakrishna & Com., Duvva.	18-6-77	2,00,000	2,00,000
		6) M/s Annapurna Picture Palace, Anantapalli.	16-8-77	2,50,000	2,50,000
		7) M/s Sri Lakshmi Picture Palace, Kalla	31-12-77	2,50,000	2,50,000
		8) M/s Sri Rangaraya Picture Palace, Achanta	31-12-77	3,00,000	3,00,000
		9) M/s Gopalakrishna Theatre, Chintalapudi	31-12-77 17-7-79	3,00,000	3,00,000
		10) Sri Talluri Sreeramachandra Murthy, Elamanchili.	27-6-80	3,00,000	— —
				2,23,00,000	1,91,19,296

PARTICULARS OF LOANS SANCTIONED AND DISBURSED TO STUDIOS AS ON 30-6-1980 BY ANDHRA PRADESH STATE FILM DEVELOPMENT CORPORATION LIMITED HYDERABAD.

S.No.	Name and Address of the Studios.	Amount of loans Sanctioned	Amount of loans disbursed
		Rs.	Rs.
1)	M/s Annapurna Enterprises, Jublie Hills, Hyderabad.	24,70,000	24,70,000
2)	M/s Ramakrishna Cine Studios, Musheerabad, Hyderabad.	8,04,750	8,04,750
3)	M/s Bhagyanagar Studios, Banjara Hills, Hyderabad.	24,24,000	22,96,600
4)	M/s Sri Sarathi Studios, Ameerpet, Hyderabad.	4,90,000	4,90,000
5)	M/s Southern Movietone (P) Ltd., Jahanuma, Hyderabad	13,20,000	10,54,163
		75,08,750	71,15,513

Primary Health Centre Building At Thippayapalem

146—

6371-Q.—Sri Poola Subbaiah:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Primary Health Centre Building is being built for the last eight years at Thippayapalem, Markapur taluk, Prakasam district; and

(b) if so, the reasons for the abnormal delay?

A.—

(a) and (b) Originally the estimate for Primary Health Centre Building at Tippayapalem, Markapur taluk, Prakasam district was technically and administratively sanctioned for Rs. 42,000 with five rooms. But during the course of execution, the building work was restricted to three rooms with Varandah, Government have released Rs. 23,000 in addition to Public Donation of Rs. 10,000 and Panchayati Samithi share of Rs. 9,000. The work was entrusted to a contractor during 1971-72 and the work was done up to lintel level incurring an expenditure of Rs. 17,000. Due to increase in the cost of materials and labour charges the contractor refused to proceed with further work at the old schedule of rates after 19th October, 1973. The Block Development Officer, thereupon, cancelled the contract duly forfeiting the E.M.D. and F.S.D. in the year 1975.

For completing the work according to the revised estimate prepared in 1978 an amount of Rs. 90,000 is required. During Sixth Plan period provision has been proposed in the budget for completion of all the incomplete Primary Health Centre buildings in the State. On receipt of funds, the balance of work will be taken up.

Purchasing Centres In Guntur.

147—

7910 Q.—Sri. G. Mallikarjuna Rao:—Will the Minister for Labour and Civil Supplies be pleased to state:

(a) the number of purchase centres opened in Guntur.

(b) the quantity of foodgrains purchased till now; and

(c) The reason for not opening them in Gurajala, Piduguralla, Macherla, Vinukonda, Narasaraopet and Thadikonda?

A.—

(a) 13 (Thirteen).

(b) Nil.

(c) Purchase centre at Gurajala already opened by Food Corporation of India. Centres at other places not opened as there are no offers of paddy at the centres already opened.

Amount of Rebate Due To Primary Weavers Co-operatives.

148—

877-S Q.—Smt. G. Dhana Suryavathi, Sarvasri K. Satyanarayana and M. Omkar:—Will the Minister for Handlooms and Textiles be pleased to state:

(a) the district-wise extent of amount of Rebate due to Primary Weavers' Co-operatives in the State for the year 1978-79;

(b) whether any amount has been released so far;

(c) the reasons for the delay in releasing the amount; and

(d) the steps taken by the Government for immediate payment of the total Rebate dues?

A.—

(a) A statement is given below;

DISTRICT WISE REBATE PARTICULARS OF PRIMARY WEAVERS CO-OPERATIVE SOCIETIES FOR THE YEAR 1978-79

Sl. No.	Name of the District.	Rebate amount due to Societies.	Rebate claim settled so for	Balance claims with-held for want of further clarifcation.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
				Rs.
1.	Srikakulam	2,46,490.71	2,49,490.71	—
2.	Visakhapatnam	60,169.23	55,954.83	4,214.40
3.	East Godavari	5,12,154.00	5,12,154.00	—
4.	West Godavari	2,21,373.00	2,21,373.00	—
5.	Krishna	8,58,156.77	8,44,476.77	13,680.00
6.	Guntur	17,22,788.00	16,89,068.00	33,720.00
7.	Prakasam	2,80,373.18	1,74,395.00	1,05,980.18
8.	Nellore	1,28,024.80	1,28,024.80	—
9.	Chittoor	1,64,814.55	1,64,814.55	—
10.	Kurnool	13,84,536.04	13,84,536.04	—
11.	Anantapur	2,85,112.82	2,85,112.82	—
12.	Karimnagar	13,01,014.44	13,01,014.44	—
13.	Adilabad	1,18,690.20	1,18,690.20	—
14.	Werangal	9,49,963.00	9,41,463.00	8,500.00
15.	Khammam	3,080.00	3,080.00	—
16.	Nalgonda	3,02,507.00	3,02,507.00	—
17.	Nizamabad	62,427.80	62,427.80	—
18.	Mahaboobnagar	3,45,168.00	3,45,168.00	—
19.	Medak	76,035 00	68,035.00	8,000.00
20.	Hyderabad	19,406.78	19,406.78	—
	Total	90,42,287.32	88,68,192.74	1,74,094.58

(b) Yes, Sir.

(c) Due to inadequate provision in the Budget for 1978-79 for this purpose and due to non-receipt of Government of India's share in time.

(d) Enhanced provision has been made in the budget and steps are being taken to get the amounts due from Government of India as early as possible.

Consturction of Water Head Tank at the Headquarters Podili Taluk

149 –

5069– Q. — Sri B.G. Prakasam: — Will the Minister for Rural Water Supply be pleased to state:

(a) when the consturuction of Water Head Tank, (PWS) at the Headquarters of Podili taluk, Prakasam distirict has been commenced;

(b) the source and place from which water would be supplied to the said tank and how;

(c) the benefits under the said scheme;

(d) the stage at which the said scheme stands at present;

(e) whether the said scheme has been discontinued;

(f) if so, the reasons therefor;

(g) the expenditure incurred for the said scheme so far and;

(h) the time by which it will be completed?

A.—

(a) Orginally the work was entrusted to M/s G.S.K. Construction and Company, Bapatla on 12th June, 1975. He has done foundation work and left the balance work at that stage. Then the contract was determined and the balance work was entrusted to Sri V. Subba Rao another contractor on 10th June, 1977. He also failed to complete the work. The remaining work has been completed by Sri Abdul Sattar.

(b) The source and place of the tank is P.W.D. "Podili Big Tank". The infiltration well is situated 365 metre down stream side of the tank. It is one kilometre away from the Podili town.

(c) The entire village of Podili will be provided with safe drinking water.

(d) The work has been completed in September, 1980 and it is functioning well.

(e) No.

(f) Does not arise.

(g) The total expenditure incurred on Podili P.W.S. Scheme is Rs. 7.43 lakhs.

(h) Protected Water Supply Scheme to Podili in Praksam district has already been completed in the month of September, 1980 and it is functioning well.

Protected Water Supply Scheme in Manubolu Village.

150—

5965 Q.— Sarvasri N. Venkatratnam Naidu and C.V. Sesha Reddy :—Will the Minister of State for Rural Water Supply be pleased to State :

(a) the amount sanctioned for Protected Water Supply Scheme Manubolu in Nellore district;

(b) the details of expenditure incurred so far;

(c) whether the work will be comepleted in the stipulated ime; and

(d) if not resons?

A—

(a) An amount of Rs. 3.55 lakhs was sanctioned to the Protected Water Supply Scheme at Manubolu in Nellore district, out of which the loan from Life Insurance Corporation is Rs. 1,55,000 and grant is Rs. 2,00,000.

(b) The entire amount was spent.

(c) The work was already completed by May, 1980.

(d) Does not arise.

Ruling by the Chair.

re : Privilege Motion on holding meeting in Udayagiri Panchayat Samithi to discuss drought situation, without inviting the local M.L.A.

Mr. Speaker :—Sarvasri G. Latchanna, Jaipal Reddy, Venkaiah Naidu and Sobhanadreeswara Rao have given notice under rule 168 against Hon'ble Minister for Revenue for holding the meeting in Udayagiri Panchayat Samithi to discuss drought situation without inviting in time Mr. Venkaiah Naidu, local M.L.A., thereby giving an impression among the public that Sri Venkaiah Naidu was not interested in discussing drought situation in the area and thus committed a breach of privilege against the Member.

2. Breach of Privilege arises when a Member has been prevented from discharging his duties as a Member of the Legislative Assembly.

3. As quoted in Law of Parliamentary Privileges in U.K. & in India by Mr. P.S. Pachauri at page 124—

> "to molest a Member of Parliament on account of his conduct in Parliament is, it is well established, a breach of privilege. But molestation of Members to constitute a Breach of Privilege has, firstly, to relate strictly to some action of the Member connected with his acts or duties as a Member of the House."

4. A question which raised the issue whether Members of the House while acting as a Commissioners under the Private Legislation Procedure (Scotland) Act, 1936, were protected by the Privilege of Freedom of speech, as by other kinds of Privileges of Parliament, was referred to the Committee of Privileges of the House of Commons on June 25, 1941. The case arose out of a circular letter addressed to all Members of the House of Commens by the President and other office bearers of the Highlands Development League. The objection taken was to the use of "seeming irregularities" attributed to Chairman, Ways and Means and two of the Commissioners who are Members of the House of Commons acting under the Private Legislation (Scotland) Act, 1936.

5. The Committee propounded the principle in the following terms :

> "It is clear that a libel upon a Member of the House of Commons which concern his character and conduet in his capacity as a Member, and is based on matters arising in the actual transaction of the business of the House constitutes a contempt of the House and a Breach of Privilege".

6. As also mentioned by Kaul & Shakdher in practice and Procedure of Parliament.

> "in order to constitue a Breach of Privilege, however, a libel upon a Member of Parliament must concern his character or conduct in his capacity as a Member of the House and must be based on matters arising in the actual transaction of the business of the House".

7. It may be mentioned that Members of the Legislature by virtue of their membership have become Member of Railway Zonal Users Committees, Presiding Members of the Panchayat Samithis and such other public bodies or Committees from time to time. The duties performed by Members of the Assembly in the capacity as

Presiding Member of Panchayat Samithis or as Members of Railway Users Consultative Committee are distinct from the duties of the Assembly while discharging their duties connected with the business of the House. A Member of the Assembly going in his capacity as a Presiding Member of the Panchayat Samithi if prevented from going to the Samithi by others cannot claim any Privilege as the Member of the Assembly.

8. A Member of the Assembly has got certain duties to discharge as Member of the House in the actual transaction of the business of the House and for performing such duties, he has got certain privileges provided in the Constitution and Rules of Procedure of the Assembly. A breach of Privilege of the Member occurs only when it concerns his character and conduct in his capacity as Member of the House and must be based on matters arising in the actual transaction of the business of the House.

9. Hence there appears to be no prima-facie case of breach of privilege. Eventhough there is no breach of privilege, it appears to be a matter of propriety for a Minister to inform the local Legislator of the Constituency in which the Minister proposes to tour well in advance so that concerned Legislator may have ample opportunity to participate in the public function

Sri S. Jaipal Reddy:— Since the Speaker has already given the ruling, I do not propose to discuss the merits of the ruling. Sir, I would only like to make two submissions. One is that when we gave the notice it would have been better if we were taken into confidence about the further detalis and merits of our motion before the final ruling was given. Secondly the Speaker was good enough to observe about the propriety involved in the matter and you were very good enough to suggest that the Ministers when they tour in the areas must intimate the M.L.As well in advance, though it does not really involve a question of privilege. I quite agree with the Speaker. But when matter of propriety are outraged and when propriety is not observed what is the remedy. I would like the Speaker to throw light on this.

Mr. Speaker:—It is not for me to say. We go to the next question.

Sri M. Venkaiah Naidu:— The question posed by Sri Jaipal not only concerns the House but also the Government. Let the leader of the house say something. It is an important issue.

Mr. Speaker:—He is not here as soon as he comes we will ask. Now we will take up matters under Rule 329. Sri Jaipal Reddy raised the matter relating to reversion of Co-operative Inspectors.

Sri S. Jaipal Reddy :- Before I speak on this, I would like to say that the Government promised to announce a decision in regard to the collapse of Dro ac than bridge, that has not been announced. Secondly, in respect to a question to the Minister for Major Irrigation the Government announced that it would take a decision on the question of excess payment. Thirdly, in regard to contract price to the Divisional Engineer of the Electricity Board. You know, Sir, the hub of my insistence on this question is the Leader of the House agreed that they would call the Opposition leader and other interested members for taking a final decision in the matter. The whole trouble is that assurances are readily given but forgotten with equal degree of ease.

Mr Speaker :- Tomorrow the Business Advisory Committee is meeting we will discuss these matters.

Matters under Rule 329

Re. (1) Reversion of 225 Coporative Junior Inspectors in Co-operative department.

Sri S Jaipal Reddy: - In regard to this matter under Rule 329, I would only like to say that by the end of the current month, 225 Co-operative Junior Inspectors are likely to face reversion, as a consiquence of which an equal number of L.D.Cs and Typists will face termination of their services. This situation can be avoided only if the training facilities are extended by one year and the creation supernumerary posts for that period. The same situation arose last year also this solution was applied and why is it that this solution has not been applied for the ensuing year.

(Sri A. Eswara Reddy in the Chair)

Sri N. Amarnath Reddy :—In Government order dated 3-5-80 sanction was accorded for the creation of 107 posts of Junior Inspectors to clear off the pending audit work. sanction was also accorded for the creation of 106 posts of Junior Inspectors on supernumerary basis from 1-6-80 to 28-2-81 to enable untrained Junior Inspectors to undergo training In G O. 261, F.&A., dated 28-2-81 sancnion was accorded for the continuance of the above Posts for a futher period of one month from 1-3-81 to 31-3-81. The Registsar of Co-operative Societies has submitted proposals for further continuance of 107 posts of Junior Inspectors in the audit wing and also 92 supernumerary posts of Junior Inspectors for a further period of one year from 1-4-81. The proposal is under consideration and examination of the Government.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి: ఇప్పుడు రిజిష్ట్రారు ప్రొవిజనల్ సంఘంగా ఉన్నా ... రిజిష్టరు అయినప్పటికి ... ఎందుకు కన్సిడర్ చేయరాదు? ... ముఖ్యంగా ... ప్రధాన నిర్ణయాన్ని ఎందుకు ప్రకటించకూడదు?

శ్రీ ఎస్. అమరనాథ రెడ్డి: గత ... సంవత్సరం చేశాము. ఈ సంవత్సరం కూడా చేసి శాశ్వతంగా పర్మినెంట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం వెనుకాడదు. We are having a sympathetic view ; we are going to consider it.

Sri S. Jaipal Reddy :— The whole trouble is that the Minister for Co-operation suffers from surplus sympathies. సానుభూతికి కొరత లేదు ... సెలాఖరుకు వారి ఉద్యోగాలు పోతున్నాయి. పది రోజులు కూడా సమయం లేదు. వారి నిర్ణయం ప్రకటించమనండి.

శ్రీ ఎస్. అమరనాథ రెడ్డి — ఆ టయాన్ కి ఇట్. ఫయిల్ రానివ్వండి. వారిని నిరుద్యోగులుగా చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి లేదు. తప్పక పరిశీలన చేసి ఎక్స్టెండ్ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

(2) Proposed Hunger Strike by the President of Rajaka Abhivriddhi Sangham on grievances of Rajakas

శ్రీ ఎం. జగన్నాథం (పరదన్న పేట) — అధ్యక్షా, ఈ రోజు రజక నాయకులైన డాక్టర్ అంజయ్యగారు అమరణ నిరాహార దీక్ష పూనినారని విస్తృత ప్రచారం జరిగి మారుమూల గ్రామాల నుండి తండోపతండాలుగా రజకులు హైదరాబాదు వచ్చారు. వారు గత సంవత్సరం కూడా ప్రదర్శనలు జరిగి అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారికి, సోషల్ వెల్ ఫేర్ మంత్రిగారికి కూడా విజ్ఞప్తి చేసుకున్నారు. బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ డైరెక్టరు నుండి, సెక్రటేరియటు నుండి ... లెటర్స్ పోయాయి. వారి కోర్కెలలో ముఖ్యమైనవి వారికి ఉచిత వైద్య సదుపాయం, రజక వృత్తి చేయు వారికి చెరువులు, కుంటలు, బావులు కేటాయించడం, ... పంచాయతీల ద్వారా గృహ నిర్మాణం, ... రూపాయలవరకూ ఋణం ఇప్పించడం ... డిమాండ్లు వారు కోరారు. ... ఆరోగ్య వసతి క్రింద కోట్లు రూపాయలు ఉంటాయి. ... గ్రామాలలో ... పోయినట్లయితే ఎంత అనారోగ్య పరిస్థితులు ... , ... గ్రామాలలో ... చాకలి ... వారు ... రజకులు వెళ్ళని గ్రామం ఉండదు. వారి కోర్కెలలో ... ఎస్. సి. లిస్టులో చేర్చవలసినదని ... ప్రభుత్వం ... విచారణ చేయాలని ... ప్రభుత్వం ... ఉత్తర్వులు ... , ... వారి ... ప్రభుత్వం ... ఉంటున్నాము, ... ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బలిరామ్ :— అధ్యక్షా, జగన్నాథంగారు మనవి చేసిన విషయాలు కొన్ని తమముందే పరిశీలించాను. రజక నాయకులు, ఇంకా కొంత మంది 19వ తేదీ నా దగ్గరకు వచ్చి రాష్ట్రం మొత్తంమీద రజకులు వస్తున్నారు. మీటింగ్ జరుగుతున్నది ఆ ప్రతినిధుల సభకు మీరు హాజరు కావాలని నన్ను పిలిచారు. నేను ఆ సభకు హాజరు అయ్యాను. అసెంబ్లీ నడుస్తున్నదని నేను వారి ముందు ఏ ప్రకటన చేయలేదు. నేను ఆ ప్రతినిధులను నాతో చర్చించటానికి ఆహ్వానించాను. 20 వ తేదీ వారు వచ్చారు. బ్యాక్‌వర్డు క్లాస్ డైరెక్టరును కూడా పిలిపించాను. వారి కోర్కెలలో కొన్ని సమంజసమైనవని అనిపించాయి. కొన్ని సమంజసం కావని కూడా అనిపించింది. వారితో చర్చించిన పిదప వారు కూడా కొన్ని సమంజసం కావని ఒప్పుకోవడం జరిగింది. అంతే కాదు వారి కోర్కెలలో కొన్ని వలసిన ఇరుగురు మంత్రులకు సంబంధం వున్నవి వున్నాయి. సాంఘిక సంక్షేమ, పురపాలక సంఘం, పంచాయితీరాజ్, మంత్రులకు సంబంధించినవి వున్నాయి. ఆయా కార్యదర్శులను పిలిచి మాట్లాడవలసిన అవసరం వుందని చెప్పాను. మేము ఎసెంబ్లీకి ఊరేగింపు వస్తున్నాము, అవసరమయితే మా నాయకులు ఎవరైన నిరాహార దీక్షకు కూర్చోటానికి సిద్ధంగా వున్నారు అని వారు చెప్పారు. మేము చాలా సానుభూతితో వున్నాము. ఏ మాత్రం అవకాశం వున్నా సర్దుబాటు చేసుకొనే ఉద్దేశ్యంలో వున్నామని వారు చెప్పారు. తాము సంతృప్తి పడినట్లు చెప్పారు. హైదరాబాదు వచ్చాము కనుక ఎసెంబ్లీకి వస్తాము అని చెప్పారు. మంచిది అని నేను చెప్పాను. [illegible]అయ్యగారు మాత్రమే గాకుండా యింకొకాయన దుర్గయ్య అనే ఆయన [illegible]ంతరు, విజయవాడ నుండి ఒక టీమ్‌ను తెచ్చారు. వారు కూడ రజకుల ప్రతినిధులే వారితో కూలంకషంగా చర్చించాను. ఇప్పుడు జగన్నాథంగారు చెప్పినదానిలో వ్యతిరేకించేదేముందంటే వారు మన సమాజానికి ప్రయోజనకరమైనటువంటి వృత్తిని చేపట్టి చాలా దీనావస్థలో వున్నారనేది, అందులో సందేహంలేదు. అలాంటివారికి [illegible] వున్నంతవరకు, ప్రభుత్వం యొక్క [illegible] అనుమతించిన సహకారం సహాయం చేయడంలో ఎట్టి సందేహంలేదు. నా వరకు నేను ఏమి అనుకుంటున్నానంటే, వారికొరకు కృషి చేసి, యితర డిపార్టుమెంట్లతో కోఆర్డినేట్ చేసి ఆ డిపార్టుమెంట్సుతో మాట్లాడి వారికి తగినటువంటి సహాకారం చేయాలనే ఉద్దేశం వుంది. సానుభూతి వుంది, నేను అయితేనేమి, ప్రభుత్వం అయితేనేమి, ముఖ్యమంత్రిగారు అయితేనేమి చేయగలిగింది చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. మీరు నిరాహార దీక్ష చేయడం మంచిది కాదని వారిని కన్విన్స్ చేశాను, ఈ విషయంతో తగినటువంటి చర్య తీసుకొని వీలైనంతవరకు వారిని తృప్తిపరచడానికి ప్రయత్నం చేస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. గోవిందరావు :—వారి కోరికలు సానుభూతితో ఆలోచించి చేస్తా
10.30 a.m. మన్నారు కాని ఏమి చెయ్యబోతున్నారో కొంచెం వివరిస్తే ప్రయోగంగా [illegible]
[illegible]

శ్రీ పూ. సుబ్బయ్య — మంత్రిగారు కొన్ని .. ఒప్పు ఆ సిగరి చా. అంగీకరించి పమా డబ్బు ఎ..? ఆ డి. ఒప్పును ..ంత కాలము అమలు ... పోతున్నారో వివరిస్తారా?

శ్రీ యం. తులసీదాసు — వారి కోరి లు 9 వరకు వున్నవి ... తెలిపే ఫంటా ... ఉన్న వెనుకబడిన తరగతుల ... కండం ఉరర్ఫ ములో పెట్టించాను. ... ఈ సంవత్సరం వెనుకబడిన తరగతులు యించుమించు 92 కమ్యూనిటీస్ కవర్ అవుతువా ఉ. ... అందులో ... వున్నారు. మునిసిపాలిటీ లో ... పంచాయితీ మితులలోగా వారంతట వారి ముందుకు వచ్చి ... పెట్టుకుంటే వెనుకబడిన తరగతుల సంస్థ తరపున సగం పెట్టి దోబీ గాట్స్, అలాగే లాండ్రీలు ... వారికి లోన్సు ఇవ్వడానికి మేము ఒక ప్రోగ్రామ్ వదికను వేసుకున్నాము. అయితే డబ్బు లేని కారణం చేత అందరికి ఇవ్వలేదు. ... గా ప్రారంభించాము. వారు కోరిన 9 కోర్కెలలో దోబీ గాట్స్ ... కోరారు ఎస్. సి లో చేర్చుమని కూడా కోరారు. అయితే అది అంత సులభమైనటువంటి కోరిక కానప్పటికీ సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రిగారితో మిగతా వారితో సంప్రదించి అవకాశం వుంటే రికమండు చేయడానికి అవకాశం వుండకపోవచ్చు. అందువేత ... రిని క్రమేపి అభివృద్ధి చెయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ యం. వెంకయ్యనాయుడు — సానుభూతితో పరిశీలించి చేస్తాన న్నారు. కాని ఇవాళ నోటీసు ఇచ్చి వారు అమరణ నిరాహారదీక్ష చేస్తూంటే, వారిని అక్కడ కూర్చోబెట్టి సమస్య పరిశీలన చేయడం మంచిది కాదు. మంత్రి గారు వారిని రిక్వెస్ట్ చేసి యిది సీరియస్ గా కన్సిడరు చేస్తామని వారిని విరమింప చేస్తే బాగుంటు ...

శ్రీ యం. తులసీదాసు — గౌరవసభ్యులు వెంకయ్యనాయుడు గారు చెప్పినట్లు వారితో ముందే మాట్లాడాము, చాలవరకు కన్విన్స్ చేశాము. ఇక్కడికి వచ్చిన తరువాత కన్విన్స్ చేసి వీలైనంత వేగంగా పరిష్కారం చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ బి. సుబ్బయ్య :- మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానం ప్రకారం, కోఆపరేటివ్ మినిస్టరు, మునిసిపల్ మినిస్టరు, పంచాయితీరాజ్ మినిస్టర్ గార్ల సహకారం చేయవలసిన సమస్యలు వవో వున్నాయని చెప్పారు. ఎంత తొందరగా ఆ ముగ్గురు మినిస్టర్లను కూర్చోబెట్టి అదే విధంగా రజక సంఘ ప్రతినిధులను రప్పించి వారితో చర్చించి పరిష్కారం చేయడానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ యం. తులసీదాసు :— అలాగే పూనుకుంటాను.

Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance

re : (1) Loans to Agriculturists affected by Drought for purpose of deepening of wells etc.,

Sri N. Amarnatha Reddy :— There are restrictions from Agricultural Refinance and Development Corporation that stipulation of spacing (400 feet) should be observed between well and well and it

applies to deepening of wells. The Agricultural Development Bank has, however, taken up with Agricultural Refinance and Development Corporation in October 1980 particularly in the drought affected areas. Government also is persuing with Agricultural Refinance and Development Corporation and the Government also made a reference to the Central Team who visited the drought affected areas.

The banks in the drought affected areas have substantially stepped up their lending operations for development of minor irrigation since September, 1980. The following statement will give an idea of the progress in this regard in Mahabubnagar District :—

(Rs. in lakhs)

	Dug Wells	Deepening of Wells	by Pump Sets	Tub Wells/ Fiter points	Financial outlay.
Programme available as on 1-9-80.	3,603	558	1,930	—	605.49
Additional Programmes provided after 1-9-80.	1,650	1225	2.330	—	254.16
	4,653	1783	4,260	—	859.65
Utilisation by disbursement of loans upto 31-1-81.	403	374	784	—	160.70
Balance as on 1-2-81	4,250	1,409	3,476	—	698.95

It is expected that in the months of February and March. 1981 there would be a further stepup in the lending operations of Agricultural Development Banks.

The Banks in the drought affected areas have been striving hard to provide liberal financial assistance to the farmers affected by drought.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహా రెడ్డి :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారేమో చాలా వరకు గ్రాంట్ పరియాన్‌లో ఫైనాన్షియల్ ఎసిస్టెన్స్ ప్రొవైడ్ చేస్తున్నామని చెప్పియున్నారు. కాని గైడ్‌లైన్స్ యిష్యూ చేశారు. అది ఏవిధంగా వుందంటే అంగట్లో అన్నీ వున్నాయి. అల్లుడి నోట్లో శని వుందన్నట్లు — అది [illegible] వుండే విధంగా లేదు. ముఖ్యంగా 22–11–80 లో [illegible] సెంట్రల్ ఎగ్రికల్చర్ బ్యాంక్ నుండి సర్క్యులర్ 30/ ప్లానింగ్ 2/80-81 ని యిచ్చిన [illegible] మరికొన్ని యిష్యూ చేశారు. దాని ప్రకారం [illegible]

వాస్తవం. దానికి గాను షష్టిం మొత్తం మీద 15 బ్యాంకులు డిపాజింగు ఆఫ్ వెల్స్ [illegible] కొరకు కొన్ని కొన్ని యూనిట్సు ఎలా చేశారు. ఈ గైడులైన్సు చూస్తే Guidelines Nos 1 and 2, if they are read together. .... ఏమవుతుందంటే పూర్తిగా [illegible] ఎవరైతే కట్టి వుంటారో వారికి దమ్మిడీ లోను యివ్వము టున్నారు, డిఫాల్టర్సు యివ్వరంటున్నారు. [illegible] ఎవరికి ఇస్తారు ? లోను యిచ్చే టైముకు అప్పటివరకు ఎవరైతే ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్సు కట్టారో వారికి ఇస్తామన్నారు. దానిని ఎవరూ [illegible], డబ్బు సేఫ్‌గా బ్యాంకులోనే వుంటుంది. ప్రజల అందుబాటులో [illegible]. ఆఫీసర్సు సెంట్రల్ బ్యాంకుకు వివరాలు తెలుపుతూ పత్రము వ్రాయడం జరిగింది. అది వ్రాసినా కూడా they are formally sticking on to the Circular issued on 22-1-1982. ఈ కండిషన్సును రిలాక్సు చేయడం చాలా అవసరం ఈ వర్తింపవల్ల అటు కమర్షియల్ బ్యాంకువారు అప్పులు ఇవ్వడం లేదు, ఇటు వీరు ఇవ్వడం లేదు. కాబట్టి ఈ విషయంలో మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకోవాలి

శ్రీ ఎస్. అమరనాథ రెడ్డి :—గౌరవసభ్యులు అప్పు ఇచ్చిన వారికే మరల అప్పు ఇవ్వాలని అంటున్నారు. ఈనాడు వరకు [illegible] చాలామంది ఉన్నారు. ఇంతకు ముందు ఎవరికైతే అప్పు ఇవ్వబడి తిరిగి చెల్లించారో వారికి ఎలిజిబిలిటి ఉంటే తప్పకుండా అప్పు ఇవ్వబడుతుంది. He must have eligibility to borrow. వారికి భూములు, వారికి కెపాసిటీ కూడా ఉండాలి దానినిబట్టి ఇస్తారు. ఒక సారి కాని [illegible] లోను తీసుకొని అది పూర్తిచేసిన తరువాత, అది పే చేసిన తరువాత ఎలిజిబిలిటి ఉంటే మరల ఇస్తారు కాని అ కాని [illegible] మరల ఇమ్మని అంటే ఎలాగ? అందుచేత గౌరవసభ్యులు అడిగినది ఉద్భవించదు. ప్రభుత్వం ప్రకటించినప్పుడు ప్రాతిపదిక [illegible] చెల్లించలేకపోయినా వారికి అర్హత కలుగుతుంది.

Sri D.K. Samarasimha Reddy:—Probably, I have not made myself clear. అప్పులు ఎవరైతే తీసుకున్నారో వారికి ఇమ్మని నేను చెప్పడం లేదు. The Hon'ble Minister has not understood me correctly, My intention is not bad. వారు కరువులో [illegible] 60% లోను అయినా కట్టి ఉండాలి లేకపోతే రెగ్యులర్‌గా [illegible] కట్టి ఉంటే ఇస్తామని అంటే ఎలాగ? If you read the guidelines 1 and 2, it will be clear.

శ్రీ ఎస్. అమరనాథ రెడ్డి :— [illegible] క్రింద [illegible] ఇస్తారు. [illegible] ఉండాలి. వారు చెప్పిన ఆ [illegible] లేదు. You pass on to me that circular. If there is anything, I will see that it is rectified.

(2) Boycotting of X Class pre-final Exam by Urdu Medium Students in Nizamabad District.

విద్యాశాఖ మంత్రి (శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి) — నిజామాబాద్ 10వ తరగతి విద్యార్థులు కొందరు మొదటి భాగం 1, 2 ప్రశ్నా పత్రాలు సైక్లోస్టైలు చేసి సరఫరా చేశారన్న విషయం పై ప్రీఫైనలు పరీక్షలను బహిష్కరించారు, మిగిలిన 4 పాఠ్యాంశాలలో ముద్రిత పత్రాలను సరఫరా చేసినప్పటికి వారు అన్ని పాఠ్య విషయం పరీక్షలను బహిష్కరించారు జిల్లా విద్యాధికారి 8-1-1981న అంజుమాన్ తరఫు తేదీన ఉర్దూ సభ్యులతోనూ నిజామాబాద్ ఉర్దూ విద్యార్థుల సంఘ కార్యనిర్వాహకులతోనూ ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఆ సమావేశ తరుణంలో జిల్లా విద్యాధికారి అన్ని పాఠ్య విషయాల్లోను ఉర్దూ మీడియం అర్ధ సంవత్సరపు ప్రశ్నా పత్రాలను అచ్చు వేయించి అందజేయాలని నిర్ణయించారు ఉర్దూ మీడియం విద్యార్థుల ప్రీఫైనలు పరీక్ష ఉర్దూ మీడియం పత్రాలను అచ్చు వేయించి సరఫరా చేయడానికి ఏట్టి నిర్ణయం తీసుకోబడలేదు. ఉర్దూ మీడియంలో చదువుతున్న వారితో సహా 10వ తరగతి విద్యార్థుల ప్రీ ఫైనల్ పరీక్షా పత్రాలను ముద్రించి సరఫరా చేయని నిజామాబాదు జిల్లా విద్యాశాఖాధికారికి పాఠశాల విద్యాశాఖ డైరెక్టరు ఎట్టి ఆదేశాలు జారీ చేయలేదు. ప్రశ్నపత్రాల సరఫరా విషయంలో ఉర్దూ మీడియం విద్యార్థులకు ఏ పద్ధతిని అవలంబిస్తే ఇతర బోధనభాషా విద్యార్థులకు కూడా అదే పద్ధతిని అవలంబించవలసి ఉంటుంది. జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షా మండలి పరీక్ష ప్రత్యేక రుసుము క్రింద పాఠశాలలో ప్రతి విద్యార్థి నుండి ఏటా రూ.4/-లు వసూలు చేస్తున్నది. ఈ విధంగా జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షా మండలి ఉర్దూ బోధనా భాషగా గల 617 మంది విద్యార్థుల నుండి పరీక్ష ప్రత్యేక రుసుము క్రింద వసూలు చేసిన మొత్తం రూ. 2,468లు మండలి కార్యదర్శి అందచేసిన లెక్కల ప్రకారం త్రైమాసిక, అర్ధ సంవత్సర, ప్రీ ఫైనలు పరీక్షలకు ఉర్దూ మీడియం ప్రశ్నా పత్రాలను సైక్లోస్టైలు చేయించడానికి సుమారు రూ 6,000/-లు ఖర్చు అవుతుంది. అందువల్ల ఈ రూ. 3,500/-ల అదనపు మొత్తాన్ని తెలుగు మీడియం విద్యార్థుల నుండి వసూలు చేసిన పరీక్షల ప్రత్యేక రుసుము నుండి మళ్ళించటం జరిగింది. ఉర్దూ ప్రశ్నాపత్రాలన్నిటినీ మండలి అచ్చు వేయించవలసి వస్తే ఒక 10వ తరగతికే మరో రూ 2,000/-లు కావలసి వుంటుంది. అయినప్పటికే విద్యార్థుల మనోభావాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని మొదటి భాష సాధారణ సంయుక్త గణిత శాస్త్రాల విషయాల ఉర్దూ మీడియం విద్యార్థులకు ప్రీఫైనలు పరీక్షల ప్రశ్నా పత్రాలను అచ్చు వేయించినట్లు చెప్పబడుతున్నది. ఈ మూడు పరీక్షలకు హాజరయ్యే విద్యార్థుల సంఖ్య సుమారు 300 మాత్రమే. వీటిని ముద్రించటం వ్యయంతో కూడుకున్న పని.

అన్ని పరీక్షలకు ఉర్దూ ప్రశ్నాపత్రాలను ముద్రించి సరఫరా చేయడం ఖర్చుతో కూడుకొన్న పని గనక సాధ్యం కాక పోవచ్చు. అయితే ప్రభుత్వ విద్యాధికారి అంగీకరించిన ప్రకారం జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షామండలి నిర్వహించే సెకండరీ అర్ధ సంవత్సర, వార్షిక పరీక్షలకు ఇక మీదట అన్ని ఉర్దూ మీడియం ప్రశ్నాపత్రాలు ముద్రించి సరఫరా చేయవలసిందని యనను ఆదేశించడం జరుగుతుంది.

Sri Gulam Samdani:—When already an assurance was given by the Director in writing and also orally by the D. F. O. why papers are not supplied in printed from in 10th pre-final examination. so we feel that it is the flouting of the orders of the Government by the employees.

Sri B. Venkatrama Reddy:—The question of flouting of the order does not arise because of the difficulties involved as explained in the statement yet we have reiterated the previous order and now it is said that all the question papers will be given printed. As such the Hon'ble member may feel satisfied that he wanted has been done.

Sri Gulam Samdani:—I want to remaind the Minister. previously also the question was put regarding 7th Class when cyclostyled papers were supplied. At that time the same type of answer was given. I request by the next examinations all the students should be supplied printed urdu papers.

Sri B. Venkatrama Reddy:—That is what we have assured sir

(3) Misappropriation of Rs. 21,50,000 by the Indira Co-operative Housing Colony Society, Saroornagar

శ్రీ కె. సత్యనారాయణరాజు (గృహ నిర్మాణశాఖ మంత్రి) :— సరూర్ నగర్ ఇందిరా కో-ఆపరేటివ్ హౌసింగు సొసైటి లిమిటెడ్ అనే పేరుగల సంఘం ఏదీ లేదు. బహుశః గౌరవ సభ్యుని ఉద్దేశంలో రంగారెడ్డిజిల్లా శివరామపల్లిలోని ఇందిరా గాంధి కో-ఆపరేటివ్ హౌసింగు సొసైటిని గూర్చి అయి ఉండవచ్చు. ఈ సంఘం ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల చట్టం క్రింద 1977 లో రిజిష్టరు చేయబడింది. హైదరాబాదు పడమటి తాలూకాలోని శివరామపల్లి రెవిన్యూ గ్రామ ప్రాంతానికి ఆ సంఘం పరిమితమై ఉంది 993 మంది సభ్యుల నుండి ఈ సంఘం 10,95,610 రూపాయల మొత్తం వసూలు చేసింది. ఈ సంఘం 207,05 ఎకరాల స్థలాన్ని కొనడానికిగాను రూ. 10,00,895 ఖర్చు చేసింది

2. వసూలు చేసిన మొత్తంలో ఎక్కువ భాగం స్థలం కొనుగోలుకు, అంటే రూ. 10,95,619 ఖర్చు చేసింది గగన్‌పహాడ్, జాలపల్లి గ్రామాలలో కొన్ని స్థలాలను ప్లాటుగా మార్చి సభ్యులకు కేటాయించారు. బొడుప్పల్‌లో కొన్ని

స్థలం ఇంకా రిజిస్టరు కాలేదు. గగన్‌పహాడ్, జాలపల్లి గ్రామాలలో కొన్న స్థల వరుసగా 147.05 ఎకరాలు, 50.00 ఎకరాలు. ఈ 197.05 ఎకరాల స్థలం 804 ప్లాట్లుగా మార్చబడింది. ఈ 804 ప్లాట్లలో 790 ప్లాట్లు సభ్యులకు కేటాయించడం ... ప్లాట్లు సభ్యుల పేర్ల మీద రిజిస్టరు చేయబడ్డాయి. ... ప్లాట్లను కేటాయించడం పూర్తి చేసిన తరువాత అవి రిజిస్టరు చేయబడతాయి. ... గ్రామంలో కొనాల్సిన స్థలం కోసం రూ. 1,15,000 అడ్వాన్సు కూడా చెల్లించబడింది. అది ఇంకా సంఘం పేరిట రిజిస్టరు చేయబడలేదు. కొత్తగా ఏర్పడిన కార్య నిర్వాహక వర్గం ఇందుకుగాను సర్వ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నది

(Mr. Speaker in the Chair)

సరూర్ నగర్‌లో ఇందిరాగాంధీ కో ఆపరేటివ్ హౌసింగు సొసైటీ లిమిటెడ్ కార్య నిర్వాహక వర్గంపై దాని సభ్యులు కొన్ని ఆరోపణలు చేయగా దానిపై 1964 ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల చట్టంలోని 15వ విభాగము క్రింద సంఘం వ్యవహారాలను విచారి చేటందుకుగాను ఒక శాసనబద్ధమైన విచారణకు ఉత్తర్వు చేయబడింది గగన్‌పహాడ్, జాలపల్లి గ్రామాలలో స్థలం కొనుగోలు వ్యవహారం సవ్యంగా లేదని తేలింది. రిజిస్ట్రేషన్ శాఖలో నమోదు అయిన విక్రయ ధరకు సంఘం చెల్లించిన ధరకు వ్యత్యాసం చాలా ఎక్కువగా ఉన్నట్లు కనుగొనబడింది. విక్రయదారులు 104 ఎకరాల 21 గుంటల భూమిని 1964 లో రూ. 45 000 లకు కొని 3 సంవత్సరాల తర్వాత అందులో 50 ఎకరాలను సంఘానికి రూ. 2,09,000 లకు అమ్మినట్లు విచారణ నివేదికలో తేలింది. ఈ వ్యవహారంలో ఈ సంఘం మాజీ ప్రెసిడెంటు, కార్యదర్శి, సహాయ కార్యదర్శి, ట్రెజరరు పాత్రవున్నట్లు తేలింది. విచారణ నివేదికపై తదనంతర న్యాయపరమైన చర్యను తీసుకోవడానికి అధికృతులైన రంగారెడ్డిజిల్లా కలెక్టరు (సహకార విభాగం) హైదరాబాదు పడమర డివిజనలు సహకార అధికారి ఈ విషయంలో చర్య తీసుకొంటున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—కొత్తగా వచ్చిన మంత్రిగారు పాపము ... చేయబోయి వప్పులో పడ్డారు. ఇక్కడ నేను పదే పదే అనేక సందర్భాలలో ఈ విషయాలు తీసుకువచ్చి చెబుతున్నాను. మన సహకారశాఖ మంత్రిగారు ఈ సమస్య రాగానే చాల చక్కగా అక్కడినుంచి తప్పుకున్నారు. వాస్తవానికి ఇది వారికి సంబంధించిన విషయం. వారు దీనిని ఈ హవుసింగు శాఖామంత్రిగారికి ఎట్లా ట్రాన్సుఫరు చేశారో చేశారు. అయిపోయింది. 1967 లో ఈ సొసైటీ ఏర్పడింది. 12 మంది సభ్యులతో ఏర్పడిన ఈసొసైటీకి 9 మంది కార్యవర్గసభ్యులు అధ్యక్షులు మన శ్రీమాన్ హయగ్రీవాచారిగారు. వారి హయాములో జరిగింది, కొన్ని లక్షల రూపాయలు మిస్ ఎప్రాప్రియేషను జరిగింది. అది 11½లక్షలా. 21 1/2 లక్షలా అన్నది నాకు సరిగా సమాచారము లేదు నేను బయట ఉన్నాను 1969లో దీనికి విచారణ వేశారు. 1969నుంచి ఈ రోజుకి ఇంకా ఎంక్వయిరీకు

జరుగుతోంది అని అంటున్నారు. ... 1981లో ఉన్నారు. 69లో ... అధికారి ... కాలు ... చేయుట ... పాసిక్యూట్ చేయమని పోలీసులు ... యిమ్మని ... కూడా ... చేశారు. ... కాని ... నాడు ... ఉపయోగించి ... అరెస్టు వారెంటుని అమలు ... రికార్డు అంతా టాంపరు చేశారు. సాక్ష్యము చెప్పడానికి ... వస్తారు. కొంతమంది వారిని ... వాళ్ళు ... ఎంక్వయిరీ జరుపుతున్నారు వారు. 5 ... భూమిని అదే భూమిని 4 ... 81 ... దొంగ వ్రాతలు వ్రాయించారు. అది మిస్ ... ఫోటోస్టాట్ కాపీలు ఇచ్చాను ఇదివరకు. ఇప్పటికి నేను ... అంతా ఇవ్వడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. ఎంక్వయిరీ ... చేయండి. దానిలో మినిస్టరు ఉన్నాడు. హయగ్రీవాచారి ఉన్నాడు. 2, 1/2 ... కూర్చున్నాడు. మీరు ఎ.సి.బి.కి అప్పచెప్పండి ... లో హైకోర్టు జడ్జీల ... ఉన్నాయి. ఉస్మానియా యూనివర్శిటీ ... ఫ్యాకల్టీ ... ఉన్నాయి. సుమారు కొన్ని వేల మంది ... ఉన్నది. ఇటా మిగిలి కూర్చున్నాడు. దానిని కాయాలని రాజకీయ దురుద్దేశముతో ఒక మంత్రి యొక్క అవినీతిని కప్పి పుచ్చడానికి చూస్తున్నప్పుడు ఇప్పటికైనా ఏ.సి.బి.కి వప్పచెప్పుతారా అని అడుగుతున్నాను.

(శ్రీ) . వెంకట రామయ్య :— హయగ్రీవాచారిగారి గురించి వారు చెప్పారు. అది న్యాయము కాదు. ఆ మంత్రిగారు ఇక్కడ లేరు. ఇది అంతా జరిగిపోయినదాని పోస్టుమార్టమ్.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ఇదివరకు ఒక సారి చెప్పారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— కనీసం ఎ.సి.బి.కి, అయినా అప్పచెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఇది మీరు రెండవ సారి చెప్పడం. రెమిడీ నా చేతిలో లేదు. ఇప్పుడు పేపర్సు లెయిడ్ ఆన్ ది టేబుల్ తీసుకుందాము.

PAPERS LAID ON THE TABLE

(శ్రీ) ఎం. వెంకయ్యనాయుడు :— పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు. గత సారికూడా నేను మీ దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. ఈ జి. ఓలు నవంబరు 79 లో పాస్ చేశారు. తరువాత సెషను జరిగింది. ఇంత ఆలస్యము ఎందుకు అవుతోంది. ఇది మన దగ్గర ఆలస్యము జరగడంలేదని తెలిసింది. వారు ఎవం ల్లీని సీరియస్‌గా తీసుకోవడంలేదు. వారికి గుర్తువచ్చినప్పుడు పెడుతున్నారు. సభాగౌరవాన్ని కాపాడడంలేదు. ఇది మొదటి సారి కాదు.

Mr. Speaker:– Can the Minister please explain ?

Sri B. Venkatram Reddy:— So far as this is concerned, I am subject to correction. I might have signed this earlier. Anyhow, I will check up

Sri M. Venkaiah Naidu :— I request the Speaker to postpone it till such time the Minister gives a better explanation.

Mr. Speaker: - Every Minister should take note of it that any such matter should be brought to the House in right time. This type of delay should not occur. Now that I have permitted, you can go on.

Sri B. Venkatram Reddy:— So far as this is concerned, I remember this to have signed earlier. Anyway, I will check up and furnish the reasons.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, తమ అనుమతితో జి.ఎ.జి.పి.ఓ.ఎస్ శాఖ వారి 10-5-1979 వ తేది గల జి.ఓ.ఎం.ఎస్. నంబరు 569 ద్వారా జారీ చేయబడిన నోటిఫికేషన్ ప్రతిని 1966 వ సంవత్సరం ఆంధ్రప్రదేశ్ అధికార భాషా చట్టములోని 3 (1) క్రింద వలసిన రీతిగా సభా సముఖమునందు ఉంచుచున్నాను.

అధ్యక్షా, జి.ఎ.1 ఓ.ఎల్ (1) శాఖ వారి 27-11-79 గల జి.ఓ.ఎం.ఎస్. నం. 860 ప్రతిని 1966 వ సంవత్సరం ఆంధ్రప్రదేశ్ అధికార భాషచట్టములోని 51(1) సెక్షను క్రింద వలసిన రీతిగా సభా సముఖమందు తమ అనుమతితో ఉంచుతున్నాను.

Mr. Speaker :— Paper Laid.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—జి.ఓ. మన ముందు పెట్టారు. దీని కాలపరిమితి చూస్తే 1-8-78... ...

11-00 a.m. మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇటువంటి విషయాలలో కొన్ని రూల్సు ఉన్నాయి..

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. దీనికి కాలపరిమితి లేకుండా వాయిదా వేశారు. కాలపరిమితి లేకుండా వాయిదా వేయడం అంటే ఎంతవరకు అని-సంవత్సరం వరకా, రెండు సంవత్సరాల వరకా? ఇంత కాలంవరకు అని చెప్పకుండా అన్టిల్ ఫర్దర్ ఆర్డర్స్ అన్నారు. అంటే ఎంతవరకు?

శ్రీ బి. వెంకటరామరెడ్డి :— అంటిల్ ఫర్దర్ ఆర్డర్స్ అంటే ఎంతవరకు అయినా అవచ్చు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— అధ్యక్షా, ఈ విషయం తమరు కూడా పరిశీలించండి,

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇటువంటివి టేబిల్ మీద పెట్టినప్పుడు దీని మీద మనకు అబ్జక్షన్ ఉంటే దానికి ఒక ప్రొవిజన్ ఉంది. దాని ప్రకారం వస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— ఆ విషయం నాకు తెలుసు. కానీ చాలా ముఖ్యమైన దాని మీద ముందు మూడు నెలలు పొడిగించి తరువాత కాలపరిమితి లేకుండా పొడిగించడం అంటే.

మిస్టర్ స్పీకరు:—పూర్తి సభ్యులు [illegible] విషయాలు మాట్లాడ లేదు.

Presentation of the Supplementary Estimates of Expenditure for 1980-81

శ్రీ జి. రాజారాం:—అధ్యక్షా, నేను అనుమతితో నేను 1980-81 సంవత్సరానికి అనుబంధ అంచనాలను సభకు సమర్పిస్తున్నాను.

Mr. Speaker:— Presented.

GOVERNMENT BILL

The Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1981.

Sri T. Hayagrivachary: -Sir, I beg to move that:

The leave be granted to introduce the Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1981.

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is that :

That leave be granted to introduce the Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1981.

The motion was adopted and the Bill was introduced

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1981-82

Demands- Education

శ్రీమతి టి. లక్ష్మీకాంతమ్మ :—అధ్యక్షా, విద్యా పద్దులను సమర్థిస్తూ కొన్ని సూచనలను చేస్తున్నాను. సమయం ఎక్కువ లేనందున నేను ప్రత్యేకంగా మహిళల విద్య మీదనే ఎక్కువ అభిప్రాయాలను చెపుతాను. స్త్రీల విద్య గురించీ దాని ప్రాముఖ్యం గురించి అనేక సంస్థలు ఘోషించాయి. అనేక కౌన్సిల్స్ రిపోర్ట్సు ఇచ్చాయి. స్త్రీ విద్యా ప్రాముఖ్యాన్ని అందరూ అంగీకరించినదే. అందులో అంతర్జాతీయ మహిళా సంవత్సరం సందర్భంలోను, మహిళా దశాబ్దం సందర్భంలోను స్త్రీలకు హోదా పెరగాలని, వారికి సమానమైన హోదా ఉండాలని, అందుకు ఆ విద్యలో అజ్ఞానంలో ఉన్న స్త్రీలకు విద్యను, విజ్ఞానాన్ని ఇతోధికంగా అందివ్వవలసిన అవసరం ఉందని గుర్తించారు. స్త్రీలకు విద్యాభ్యాసం ద్వారా, ఉపాధి కల్పన ద్వారా వారికి ఒక హోదా కలుగుతుంది. కాబట్టి దాని ప్రాముఖ్యాన్ని గుర్తించాలని కోరుతున్నాను. ఇంతకు ముందు కూడా విద్యాశాఖా మంత్రిగారితో ఒకసారి చెప్పాను—మీరు ఎన్నో విశ్వవిద్యాలయాల గురించి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు, నాగార్జున విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించుకొన్నాము. కృష్ణదేవరాయ విశ్వవిద్యాలయం గురించి కూడా మంత్రి కృషి చేస్తున్నారు. అది బహుశా వారు స్థాపించడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు

ఉన్నారు మంజూరు అయిందో లేదో తెలియదు. పోయిన సంవత్సరం రజితోత్సవాల సందర్భంలో 9 నంబరు గాంధిగారు పుట్టిన రోజు ఉమెన్స్ డేగా సెలెబ్రేట్ చేశారు. ఆ సందర్భంలో మీరు ఏమి చేయదలచు కున్నారు ఫీలింగ్ టుబి ...స అని అడిగాను. మన రాష్ట్రంలో ఒక మహిళా విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించాలని అడిగాను వారు దీనికి ఆమోదం తెలుపుతారని వారు తమ ... దానిని ప్రకటిస్తారని ఆశిస్తున్నాను ... విషయంలో ఏదో నిర్ణయం కాదు ముఖ్యమంత్రిగారితో మాటాడి నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మహిళా విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించే స్కోప్స ఎక్కువగా ఉన్నాయి కనుక దాని స్థాపన మన విధిగా, కర్తవ్యంగా, బాధ్యతగా తీసుకోవాలి. ఈ సంవత్సరం రజతోత్సవ సందర్భంలో మహిళా యూనివర్శిటీ స్థాపించి, దానికి ప్రియదర్శిని యూనివర్శిటీ అని పేరు పెట్టండి. దానిని ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. చాలా మహిళా కళాశాలలు ఉన్నాయి–మన రాష్ట్రంలో, ఆంధ్రలో తెలంగాణాలో, రాయలసీమలో చాలా ఉన్నాయి వాటిని ఎఫిలియేట్ చేసి ఒక మహిళా విశ్వవిద్యాలయం స్థాపించుకోవచ్చు. దానిని ఎక్కడైనా పెట్ట వచ్చు. హైదరాబాదులో కూడా పెట్టవచ్చు. కావాలంటే బేగంపేట దగ్గర పెద్ద స్థలం ఉంది. లేదా కృష్ణా గుంటూరుల మధ్య స్థలం లొకేట్ చేయండి. తప్పకుండా దానిని స్థాపించాలని మాత్రం కోరుతున్నాను. సోషల్ వెల్ఫేర్, ఉమెన్ వెల్ఫేర్ మినిష్టర్సు కాన్ఫరెన్సులో నేను ఈ సూచన చేశాను, దానికి అనుకూలం కనపడింది స్వామినాథన్ గారు ఇది అంత పెద్ద కష్టం కాకపోవచ్చు అని అన్నారు. ముఖ్యంగా అభినందించవలసింది–ఒక మహిళను మొదటి సారిగా యూనివర్శిటీ గ్రాంట్సు కమీషన్‌కు – మధులి షా అనే స్త్రీని చైర్మన్‌గా నియమించారు. ఆమె ఇదివరలో మహిళా యూనివర్సిటీకి వైస్ ఛాన్సెలర్‌గా చాలా సమర్థవంతంగా పని చేశారు. వారిని కలిసినప్పుడు ఈ ఉమెన్స్ యూనివర్శిటీ విషయం వారితో చర్చించాను. వారు కూడా సుముఖంగా ఉన్నారు. కాబట్టి రాష్ట్రానికి తొందరగా స్త్రీలకు యూనివర్శిటీ తెచ్చుకుంటే బాగుంటుంది. మేము నూటికి 50 మందిమి స్త్రీలము ఉన్నాము. ప్రత్యేకంగా స్త్రీలకు సంబంధించిన కొన్ని సమస్యలుంటాయి. అధ్యక్షా, మిమ్మల్ని అభినందించిన రోజున కూడా చెప్పాను–మాకు ఎక్కువ టైము ఇవ్వాలని, దేశంలో రెండు స్త్రీల యూనివర్శిటీలు – ఎస్. ఎన్. డి. టి. బొంబాయిలో, వనస్థలి యూనివర్శిటీ రాజస్థాన్‌లో ఉన్నాయి. ఏ.పి. స్టేట్ కౌన్సిల్ ఫర్ ఉమెన్ ఎడ్యుకేషన్ ప్రారంభించారు. కొంతకాలం నుంచి ఉంది. ఇంతకుముందు కూడా అమ్మన్నరాజాగారు చైర్మన్‌గా ఉన్నప్పుడు, పి. వి. జి. రాజుగారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు–స్త్రీలకు సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ వరకు ఫ్రీ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు హైయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్‌కు కూడా ఫ్రీ చేసి, స్త్రీలకు చాలావరకు అవకాశాలు, స్కాలర్ షిప్పులు ఇచ్చి, స్త్రీ విద్యను ప్రోత్సహించాలని కోరుతున్నాను. అయితే ఈ కౌన్సిల్ నుంచి అవసరమైన పని మీరు తీసుకోవాలి. అయితే ఏమి చేస్తున్నారు. అయితే నామమాత్రంగానే ఉంది. దానితో పని తీసుకుంటున్నారా? ఒక మీటింగ్ పెడదామని, రెండు వేల రూపాయలు ఇమ్మని

అడిగితే – ఇంతమంది మంత్రులు ఉన్నారు, ఇన్ని కార్పొరేషన్లు ఉన్నాయి, ఇన్ని సంఘాలు ఉన్నాయి ఇంతమంది ఎన్ని గ్రాంటులు వాడడంలేదు వీళ్ళకి ఇచ్చిన కారుకి పెట్రోలు కూడా. 59 లీటర్లు ఇచ్చేవారట. ఇప్పుడు అది ఇవ్వడంలేదు ఒక మీటింగ్ పెట్టుకుందామంటే డబ్బు సాంక్షన్ చేయమంటే.

Sri B Veknataram Reddy – I may be permitted to intervene at this juncture ఉమెన్స్ ఎడ్యుకేషనల్ కౌన్సిల్ ఎఫిషియంట్‌గా ఫంక్షన్ కావాలన్నదే నా ఉద్దేశము. కాని ఎఫెక్టివ్‌గా ఫంక్షన్ చెయ్యలేకపోతున్నారా అనే విషయము దగ్గరకు వస్తే అధికారముగాని, ఆమె ఏమి చేస్తున్నదని తెలుసుకోనేటటువంటి విషయం గాని, ఆమె సక్రమంగా చేస్తూ ఉందా అని తెలుసుకొనే అధికారంగాని ప్రభుత్వానికి ఉందని మీరు అంగీకరిస్తారు. గౌరవ సభ్యురాలు గారికు వేరే ఆమె చెప్పి ఉండవచ్చును కాని నా ఉద్దేశములో ఆమె చేయవలసిన పని సరిగా చేస్తున్నదనే విషయం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. ఆ బాధ్యతలు ఈ విషయాలు మాట్లాడటం న్యాయం కాదనుకుంటాను. లక్ష్మీకాంతమ్మగారు వివరంగా అవతల విషయాలు కూడా తెలుసుకున్న తరువాత ఈ విషయం ప్రస్తావిస్తే బాగుంటుంది అని మనవి చేస్తున్నాను. వారితో ఈ విషయం నేను తరువాత చెప్తాను.

శ్రీమతి టి. లక్ష్మీకాంతమ్మ : —అమ్మన్న రాజాగారు ఉన్నప్పుడు నేను ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిల్ మెంబరుగా చేశాను. నేషనల్ ఎడ్యుకేషనల్ కౌన్సిల్ మెంబరుగా చేశాను కూడా. కాబట్టి ఈ విషయాలు ఎవరో చెబితేనే తెలుస్తాయి అన్న మాట కాదు. We should not bring the person who is not present in the House. That is not proper. This is my job as a Member to get information, especially concerning women's education I have neither likes nor dislikes

శ్రీ బి వెంకటారామిరెడ్డి – వ్యక్తి విషయం కాదు ఇక్కడ. పని చేసే దానికోసం పెట్రోలు ఎంత వినియోగించినా సంతోషపడతాము. అయితే చేస్తున్న పని ఎంతవరకు జరుగుతున్నది అనే విషయం కావాలి. మరి ఆమె గ్రామాలకు పోవాలి, జిల్లాలకు పోవాలి అక్కడ సమావేశాలు జరపాలి, మీటింగ్‌లు సమావేశాలు జరపాలి. ఆ విషయములో ఎంత కృషి చేస్తే అంత సహాయం ప్రభుత్వం సమకూరుస్తుంది.

శ్రీమతి టి. లక్ష్మీకాంతమ్మ :—ఎవరు పని చేస్తారో, పని చేయరో అంటే పని చేయించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానిది. అయితే ఫెసిలిటీస్ ఏమి లేకుండా, రూపాయి ఇవ్వకుండా, ఊరికి పోకుండా, మీటింగ్ పెట్టడానికి, ఒకరిని పిలవడానికి లేకుండా పని చేయి పేరుకి అంటే – ఒక వ్యక్తి విషయంకాదు. వ్యక్తులను ఎవరినైనా మీరు వేసుకోవచ్చు. అది వేరే విషయం. కాని ఇక్కడ ఉన్నటువంటి ఇబ్బందులను గురించి మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఏమైనా లోపాలు ఉంటే నిజంగానే మీకు వ్యాసంగం ఉంటే స్త్రీల విద్య సక్రమంగా నడిచే పద్ధతిలో

..డవలసిన బాధ్యత ఉంది. మీ దృష్టికి తేవడం మాత్రం మా బాధ్యత. వని చేయగాని ఇస్తున్నారు.. ...ని ఇచ్చారా, యు.డి.సి. ని ఇచ్చారా, ఒక పి.ఏని ఇ... ..క డ్రైవర్ ని ఇచ్చారా, ఏమి ఇచ్చా... నా కారు నేను డ్రైవ్ చే...ను ... అందరికి డ్రైవర్ ను ... కారిచ్చారు డ్రైవరును ... It is not the individual question. It is the status that you give to this Committee as you give to any other Corporation or Committee. That is what I am interested. నేషనల్ ఎడల్ట్ ఎడ్యుకేషను గురించి ... విషయాలు చెప్పాలి. రిజిస్టరు అయిన మహిళా ... రాష్ట్రములో 160 ఉన్నాయి. మహిళా ఫెడరేషన్ ఫారం అయి... వారి యొక్క సహాకారాన్ని కూడా తీసుకోవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

(Sri A. Eswara Reddy in the Chair)

...లాల ... కాన్ఫరెన్స్ గురించి చర్చలు, తర్జన భర్జనలు చేస్తున్నాము. అంత ...ంచవలసిన ... ఏమి ఉంది. ఏదో మన కోటి సోదరులు, ... మాట్లాడేవారు ఎక్కడో ఉన్నారు, వారు ఇన్ వైట్ చేశారు ... ఉంది ... ఇన్వైట్ ... గౌరవిం...డం దానికి ... అప్రిషియేట్ ... దానిని ఒక చర్చనీ ... కాంట్రవర్సీగా తయారు చేయడం అన్నది న్యాయమైన ... కాదు. చర్చలు వస్తాయి. పెద్ద ప్రాబ్లమ్స్ ఏమిటి? తెలుగు దేశములో ప్రజలు ... మంది ఉన్నారు? ఎంతమంది పేద ప్రజలు ఉన్నారు? ఇక్కడ మనం ... మానత్వం ... ఎకనామిక్, సోషల్, డెవలప్ మెంట్ ... ప్రాబ్లమ్స్ ... తెలుగువారికి చేతులు ఎన్ని అంటే ఎన్ని చేతులు ఉంటే ...? నీవు చూశావా, నేను చూశానా? తెలుగు మాట్లాడే వారి అందరు చేతులు ... మా... చేతులే. తెలుగు మాట్లాడే వారి కళ్ళు అన్నీ తెలుగు ... ఇలాంటి చిన్న ... ఉన్నతమైన విషయాన్ని ... అన్నది న్యాయం కాదు.

ఈ కౌన్సిల్ కొన్ని ... చేశారు. ఐ.యఫ్.ఎస్., ఐ.ఏ.యస్.; ...పిటీటివ్ ... గ్రామీణ ... కి ... ఇవ్వడానికి తగినటువంటి ... కేంద్రము కూడా సహాయము చేస్తుంది. కొన్ని ... కేంద్రము నుంచి సహాయము ఉంటుంది. దానిని కూడా మనము ఉపయోగించుకోవాలని, ఈ సలహాలను పాటించాలని కోరుతున్నాను.

... దేవాలయాలు ఉన్నాయి ... పీసెస్ ఆఫ్ ఆర్కిటెక్ట్ ఎప్పుడో కట్టినవి. ఎప్పుడో కట్టారని స్కంధ పురాణములో వీటి చరిత్ర ఉంది. ... శాఖలు. మనదేశములో 18 శక్తి పీఠాలలో ఇది ఒకటి అని చెప్పబడుతోంది. ఈ దేవాలయాలు మునుగకుండా కోటి రూపాయ లతో ప్రొటెక్షన్ వాల్ కట్టారు ఇంకా ... నటువంటి దేవాలయాల పీసెస్

కూడా ఇక్కడికి తెచ్చారు. ఇక్కడ పెద్ద మ్యూజియమ్ పెట్టి, ఒక [illegible] సెంటర్‌గా డెవలప్ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపై [illegible] లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది గోడ కట్టినందువల్ల. ఈ [illegible] ఆలోచించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను

జవహర్ బాల భవన్ పబ్లిక్ గార్డెన్స్‌లో ఉంది. ఇదివరకు [illegible] కాంతను అయితే మనము ఆ డబ్బును సరెండరు చేశాము. [illegible] సరెండరు చేయవలసి వచ్చింది? ఈ డబ్బు సరెండరు కాకుండా [illegible] ఉన్నటువంటి పిల్లలకు ఉపయోగపడే పద్ధతిలో జవహర్ బాల [illegible] చేయాలి. చిల్డ్రన్ ఫండ్‌కి ఈ డబ్బు సరెండర్ చేసారు. చిల్డ్రన్ [illegible] వేరే, ఉమన్ వెల్ఫేర్ మినిష్టరు వేరే, ఎడ్యుకేషన్ వేరే? [illegible] ఏదో అర్థం కావడంలేదు. వెంటనే ఆ డబ్బు [illegible] జవహర్ బాల భవన్ ఓల్డ్ సిటిలో నిర్మించాలి. నేను కొన్ని ప్రదేశాలు [illegible] మొగల్‌పురాలో పార్కు ఒకటి ఉంది. మినిష్టరుగారితో మాటాడితే ఇదివరకు ఒప్పుకోడానికి సిద్ధపడ్డారు. ఇది కాకపోతే ఏదైనా ఒక మంచి ప్లేస్ చూసి ఈ జవహర్ బాల భవన్ ఏర్పాటు చేయాలి. ఓల్డ్ సిటీలో ఉన్నటువంటి పిల్లలకు ఉపయోగపడేలా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

టెక్నికల్ ట్రెయినింగు విషయములో మొబైల్ ట్రెయినింగు యూనిట్సు ఏర్పాటు చేయాలి. పీపుల్ దగ్గరకే తీసుకువెళ్లాలి. వారు వచ్చి ఒక ఇనిస్టిట్యూషన్‌లో నేర్చుకునే పద్ధతిగా కాకుండా ఉండాలి. ఉత్తర ప్రదేశ్‌లో కొన్ని మొబైల్ ట్రెయినింగు యూనిట్స్ పెట్టారు. ఆ విధంగా ఇక్కడ కూడా ప్రవేశపెట్టాలని నేను కోరుతున్నాను.

స్టూడెంట్ వెల్ఫేర్ గురించి కొన్ని సలహాలిచ్చారు. ముఖ్యముగా 5-పాయింటు ప్రోగ్రాము చిల్డ్రన్‌కు ట్రెయినింగు ఇచ్చి తయారుచేయవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను. involvement of students in the developmental and constructive activities of the country, ఉన్నప్పుడు డిసిప్లిన్ ఆటోమేటిక్‌గా వస్తుంది. నిజముగా ఈ వేళ ముఖ్యమైన సమస్య మీద—స్త్రీ విద్యార్థినులకు రక్షణ లేకపోవడం, ఈ రక్షణ కొరకు మీరు డిసిప్లిన్ అనండి, మొన్న సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలో for the honour of their sister. they stood like one man and fought against injustice. ఆ విషయములో మాత్రము నేను అప్రిషియేట్ చేస్తున్నాను. ఇలాంటివి ఇక ముందు జరగకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ఉంది.

పిల్లలకు చిన్నప్పుడే దారి తీసుకోవడం అవమానకరమైన విషయమని చెప్పాలి. సమాన హక్కులు న్యాయముగా ఇవ్వాలి. మరి సమాన హక్కులు ఇచ్చేది ఎవరు ? పుచ్చుకోవాలి. తీసుకోవాలి to snatch away what belongs to them. పిల్లలకు స్కూల్సులోనే ఈ దారి పిశాచము గురించి చెప్పాలి.

... ... కేస్టిజమ్, ఇంటిగ్రేషన్ గురించి చెపితే ... ... మన కల్చర్ గురించి చెప్పాలి. అక్కడ ... యోగా ఇన్‌స్టిట్యూట్ పెట్టింది ఎందుకంటే ... ఆమెకు ... ... అనేది ... రావాలి. ఆమెను అక్కడి నుంచి ... ... ని చూస్తున్నారు యోగా అనేది ప్రతి వాళ్ళు నేర్వడం సాధ్యం కాదు. ఏ ... ... అనుకుంటే ఎవరైనా నేర్పించగలరేమో గాని యోగా ... నేర్పించడం కష్టం. కేవలం కొద్ది మంది మాత్రం నేర్పించగలరు. అందువల్ల We make yoga compulsory in all the schools. ఇంటిగ్రేషన్ కానివ్వండి ఈక్వాలిటీ కానివ్వండి ఇవన్నీ ఎప్పుడు సాధ్యమవుతాయంటే బేసిక్ నాలెడ్జ్ వాళ్ళలో ఇన్‌కల్‌కేట్ చేసినప్పుడే సాధ్యమవుతాయి. యోగాను అన్ని స్కూల్సులోనూ కంపల్సరీ చేస్తామని ఇదివరకు మంత్రిగారు ప్రకటించారు కాని అది ఎంతవరకు అమలు చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను? ఇకపోతే యు. ఎన్. ఛార్టర్‌లో గాని, ఇతర విషయాలలో గాని ఎడ్యుకేషన్ గురించి ఇచ్చిన సలహాలు మన ముందు ఉన్నాయి. ఇక బాయ్స్ అండ్ గర్ల్సు రేషియో తీసుకొంటే మన రాష్ట్రంలో గర్ల్సు 10.8 పర్సెంట్ ఎంతో ఉన్నారు, compared to a national average or a State average of boys బాయ్స్ అవరేజ్ 28 పర్సెంట్ ఉంది. గర్ల్సు ఎడ్యుకేషన్ యొక్క ఇంపార్టెన్స్‌ను ఎంఫసైజ్ చేస్తూ ఇందిరాగాంధిగారు ఈ మధ్యనే స్టేట్ గవర్నమెంట్స్ అన్నింటికి ఒక లెటర్ వ్రాసారు. ఈ విషయంలో బాయ్స్ అండ్ గర్ల్సు మధ్యన కొంత గేప్ తగ్గినా ఇప్పటికీ కూడా వారి మధ్య అలార్మింగ్ గేప్ ఉంది Alarming gap between boys and girls, the School-going ages at different levels. కాబట్టి దీనిని రెడ్యూస్ చేయడానికి ఏమి చేస్తున్నారు? ఈ విషయాలన్నింటినీ కూడా పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే చివరిగా ఒక్క విషయం చెప్పి ముగిస్తాను. స్టేటస్ ఆఫ్ వుమెన్ గురించి కమిటీ రిపోర్టులో కూడా అనేక సజెషన్స్ ఇచ్చారు. ఎడ్యుకేషన్ విషయంలో గర్ల్సుకు ఇన్‌సెంటివ్స్ ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చాలా మటుకు ఏమి జరుగుతుందంటే తల్లులు కూలీ పనులకు పోతారు కాబట్టి ఆమె చిన్న పిల్లలను చూసుకోవలసిన బాధ్యత ఆ పిల్ల అక్కవైపు వుంటుంది. అందువల్ల వాళ్ళు స్కూలుకు పోరు. తల్లులేమో కూలీ పనికి పోతారు? అయితే ఈ ప్రాబ్లం సాల్వ్ అయ్యేది ఎట్లా? అందువల్ల వారికి ఏమైనా ఇన్‌సెంటివ్స్ ఇస్తారా? కృషి ప్రోగ్రాం మీ డిపార్టుమెంటు తరఫునుంచి ఏమైనా పెట్టించే ఏర్పాటు చేస్తారా? సంవత్సరానికి 10 క్రోర్లు ఇస్తే ఎన్ని విలేజెస్ మనం కవరు చేయగలుగుతాం; కొన్ని వేల విలేజెస్ ఉంటే కవరు ఎలా చేయగలుగుతాం? అందువల్ల గర్ల్స్ ఎడ్యుకేషన్ విషయంలో ఈ డ్రాప్‌అవుట్స్ అన్నవి ఉండనే ఉంటాయి. కాబట్టి ... యవ్వేస్ట్ ఎటెండెన్స్ ఉన్న గర్ల్సు విషయంలో కనీసం 100 రూపాయలైనా ఇవ్వగలిగితే బాగుంటుంది.

నేను చెప్పిన విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ [illegible] చూడాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ D. [illegible] అధ్యక్షా, విద్యాశాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ను బలపరుస్తూ మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. మిగతా శాఖలన్నింటికి ద్యాకా ఇంత ప్రాముఖ్యత ఎక్కువ కలది ఏమీ కాదు. దేశం యొక్క చరిత్రను బయట ప్రపంచానికి తెలియజేయాలంటే విద్య అనేది ప్రాధాన్యమైనది. ఈనాడు విద్యావంతులు ఎంత ఎక్కువ మంది ఉంటే అంత ఎక్కువగా దేశం యొక్క నాగరికతా మరియు [illegible] ప్రతిష్ఠలు పెరగడానికి అవకాశం వుంటుంది. అయితే ఈనాడు బడ్జెట్‌లో 286.11 లక్షలు మాత్రం కేటాయించారు. దానిలో 72.1[illegible] లక్షలు మాత్రమే ఎక్స్‌పెండిచరు క్రింద కేటాయించారు. 40 లక్షలు గుడ్డాలకు ఇచ్చారు. ఈనాడు స్కూల్సు యొక్క గాని కాలేజీల యొక్క గాని భవనాల పరిస్థితిని ఆలోచిస్తే అవి ఎప్పుడో 25, 30 సంవత్సరాల క్రితం కట్టబడినవి. స్కూల్స్‌లో ఫర్నిచర్ సరిగా వుండదు. టేబుల్ ఉంటే కుర్చీ ఉండదు. కుర్చీ ఉంటే టేబుల్ ఉండదు. కొన్నిచోట్ల బ్లాక్ బోర్డులు కూడా లేని పరిస్థితి కూడా ఉంది. మనం స్కూల్సును ప్రారంభిస్తూ పోతున్నాం. టీచర్సును వేస్తూనే పోతున్నాం. [illegible] తగిన సౌకర్యాలను కల్పించడానికి మాత్రం బడ్జెట్‌లో తగినన్ని కేటాయింపులు చేయలేక పోతున్నాం. ఇప్పుడున్న బడ్జెట్ కేటాయింపులు [illegible] ప్రసుత పరిస్థితులను మెరుగు పరిస్తే తప్ప మంచి ఫలితాలు రావు. అలా కుండా ఎప్పుడో మనం స్కూల్సు స్టార్ట్ చేసాం టీచర్సును వేశాం [illegible] లాభం లేదు. కొన్ని చోట్ల స్కూల్సు నడిపించడానికి గదులు కూడా లేకపోతే చెట్ల క్రింద నడిపించే సందర్భాలు కూడా ఉన్నాయి. అందు వల్ల [illegible] బడ్జెట్‌ను పెంచితే బాగుంటుంది. ఇకపోతే ముఖ్యంగా ఈనాడు [illegible] ప్రాధాన్యత ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. గ్రామ ప్రాంతాలలో అక్షరాస్యతను పెంచడానికి అక్కడ పాఠశాలల కోసం మనం ఎక్కువ దృష్టిని కేంద్రీకరించాలి. కాని దానికి భిన్నంగా ఈనాడు పట్టణ ప్రాంతాలలో కాలేజీలను విశ్వ విద్యాలయాలను మనం పెంచుతూపోతున్నాం. విద్యా కేంద్రాలను పట్టణ ప్రాంతాలలో కేంద్రీకృతం చేసి గ్రామీణ ప్రాంతాలను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నాం. ఇకపోతే ఈనాడు ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన నాన్-ఫార్మల్ ఎడ్యుకేషన్ వల్ల చాలా మంచి ఫలితాలు వస్తున్నాయి. ఎందుకంటే పనిలో నిమగ్నమై [illegible] పోలేని 13-14 సంవత్సరాలలోపు పిల్లలు రాత్రిపూట బడికి వెళ్ళి చదువుకొనడానికి ఈ నాన్-ఫార్మల్ ఎడ్యుకేషన్ తోడ్పడుతున్నది. కాని దానికి కేటాయించిన డబ్బు 62.878 లక్షలు మాత్రమే. కాబట్టి ఈ స్కీముకు కేటాయించిన మొత్తాన్ని ఇంకా ఎక్కువ చేసినట్లయితే గ్రామ ప్రాంతాలలో దీనివల్ల ఎక్కువ ఉపయోగం వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. 33 511 [illegible]

ఇవ్వగలిగాం అంటే ఇంకా 675 పాఠశాలలకు పైగా మనం ఇవ్వవలసి ఉంది. ఐదువందల జనాభా గల ప్రతి గ్రామంలోనూ ఒక పాఠశాలను ఏర్పాటు చేసే నిర్ణయం తీసుకొని దానిని అమలు జరపాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే విద్యా విధానాన్ని మనం తరచుగా మారుస్తూ పోతున్నాం. మొదట 12 తరగతి అంటే మల్టిపర్పస్ అన్నాం, తరువాత హెచ్.ఎస్.సి అన్నాం, ఇప్పుడు ఇంటర్మీడియట్‌ను ప్రవేశపెట్టాం, ఇలా ఎప్పటికప్పుడు విద్యావిధానంలో మార్పులు చేస్తున్నాం ఇంకా ఏమి చేస్తున్నామంటే ఇది ప్రజా స్వామ్యం కాబట్టి ప్రజాస్వామ్యంలో విద్యార్థులుగాని, ఉపాధ్యాయులుగాని కోరిన కోరికలను కాదనడానికి వీలులేదు కాబట్టి ఈనాడు చదువుకోపోయినా పాస్ చేయాలనే పరిస్థితిలో విద్యావిధానం ఉంటే ఈ స్కూల్సువల్ల, కాలేజీలవల్ల ప్రయోజనం ఏమిటని సమాజంలోని ప్రతి ఒక్కరికి ఆలోచన వస్తున్నది. ఈనాడు డిటెంషన్ పద్ధతి తీసివేసారు. 75 శాతం అటెండెన్స్ ఉంటే వాళ్ళను పాస్ చేయాలన్నారు విద్యార్థికి అటెండెన్స్ ఉంటే మార్కులు రాకపోయినా ఫరవాలేదు. అతడు పరీక్షకు పోయినా పోక పోయినా ఫరవాలేదు అతనిని పాస్ చేసే పద్ధతిని ప్రవేశపెడితే మన విద్యయొక్క స్టాండర్డ్సు మనం తగ్గించిన వారవుతామని నేను బాధపడుతూ చెబుతున్నాను. 5 మార్కులు గ్రేస్ మార్కులు కలపడం అనేది 5 మార్కులు కలిపినందువల్ల పాస్ అయిన వారు సంతోషిసారు. గాని ఆరవ మార్కు కలిపితే మేము కూడ పాస్ అయి ఉండే వాళ్ళము గదా అని ఆ స్టూడెంట్స్ అంతా బాధపడుతున్నారు. ఇంకొక మార్కు అయితే నేను పాస్ అయ్యేవాడిని అని అనుకుంటాడు. గ్రేస్ మార్క్సువల్ల వారిని పాస్ చేస్తున్నామని సంతోషం తప్ప దానివల్ల స్టాండర్డ్స్ పెరుగుతుందని అనుకోవడం లేదు

11-30 a.m. ప్రైవేటు స్కూల్స్ యొక్క పరిస్థితి ఆలోచిస్తే అవి బిజినెస్ సెంటర్స్‌గా తయారైనాయి ప్రతివారు తమకు జీవనోపాధి కావాలనే కొంత డబ్బు పెట్టి ప్రైవేటు స్కూల్ స్టార్ట్ చేయడము జరుగుతోంది. విద్యా విధానాన్ని సేవ చేస్తూ ఉంటే కాదనేది కాదు. దాన్ని సంపాదించుకోవడమే గాని స్టాండర్డ్ ఉంచాలనేది లేదు టీచర్స్‌కు జీతాలు 100 రూపాయలు యిస్తూ ఎక్విటెన్స్ 500, 600 రూపాయలు వ్రాసుకొనే సందర్భాలు మంత్రిగారి దృష్టికి రాకపోలేదు మేము ఎంతైనా దీనిని మేనేజ్ చేసుకోగలము అనే ధీమా ప్రైవేటు స్కూల్సు వారిలో ఉండి టీచర్స్‌కు సరైన జీతాలు యివ్వడం లేదు. దీనిని గమనించి ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ టీచర్స్‌కు డైరక్టుగా చెక్స్ ద్వారా పేమెంట్ చేయాలనేది సరియైన చర్య అది త్వరలో యింప్లిమెంట్ చేస్తే బాగా ఉంటుంది. ప్రైవేటు స్కూల్స్‌లో జరిగే అన్యాయాలు అక్రమాలు స్పెషల్ యింట్రెస్టు చూపి వారిమీద అజమాయిషి పెడుతూ కంట్రోల్‌లో ఉంచుకోవాలి డిప్యూటి ఇనస్పెక్టర్స్ ఆఫ్ స్కూల్స్ యినస్పెక్ట్ చేసేటప్పుడు కూడ సరైన [illegible] యిచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఈనాడు డబ్బే ప్రధానమైనది కేవలం డబ్బు సంపాదనమే ఆలోచన పెట్టుకొన్నవి చాల ఉన్నాయి.

యూనివర్శిటీలో యింటర్నల్ ఎసెస్‌మెంట్ తీసుకోవాలనే నిర్ణయం చేసినది మనకు తెలియనిది కాదు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి యూనివర్శిటీలో ఇంటర్నల్ ఎసెస్‌మెంట్ తీసుకోవాలనే నిర్ణయం చేసినప్పుడు కాకతీయ యూనివర్శిటీలో ఎసెస్‌మెంట్ పీలు లేని డెసిషన్ తీసుకొన్నది మంత్రిగారికి తెలిసినది కాదు అక్కడ ఉన్నటువంటి పాలకవర్గం, రిజిస్ట్రారు ఈ విధమైన ఆలోచన చేయడం, ప్రభుత్వ భావాలకు వ్యతిరేకంగా వారు ప్రవర్తించడం అనేది సరైనది కాదు. అక్కడున్నటువంటి అధికారులకు సరిగా చెప్పి ప్రభుత్వం ఆలోచించే విధానాలకు అనుకూలంగా ఉండేటట్టు మార్పు పరిచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను యూనివర్శిటీస్ ఈనాడు కేవలం పొలిటికల్ సెంటర్స్‌గా మారినాయి. ఈ నాడు అకంగా చదువుకోకూడదని కాదు అంత పెద్ద స్థాయి యూనివర్శిటీలో ఉంటే అక్కడ రాజకీయాలతో పోరాడడం జరుగుతున్నది. రాజకీయంగా వారికి ఉన్నటువంటి సిద్ధాంతాలను ప్రచారం చేసుకోవడం తప్ప ఈ నాడు విద్యకు ప్రాధాన్యత యివ్వనట్లుగా యూనివర్శిటీలను పరిశీలించి చూస్తే తెలుస్తుంది వరంగల్ కాకతీయ యూనివర్శిటీలో ఉండే పరిస్థితి కూడ ఒక సారి ఆలోచిస్తే అక్కడ ఏ పరిస్థితి వున్నదో తెలుస్తుంది.

ఈ నాడు టీచర్స్ యూనియన్స్‌గాని, స్టూడెంట్స్ యూనియన్‌గాని చూస్తే యివన్నీ ప్రజాస్వామ్య పద్ధతుల మీదనే వుంటున్నాయి ఈ నాడు మనం స్కూల్స్‌కు పోయి చూస్తే ఆ స్కూల్స్‌లో ఉండే టీచర్స్ ఒకరు ఒక యూనియన్, యింకొకరు యింకొక యూనియన్ ఈ కొట్లాటలతో అక్కడ విద్యార్థులకు చదువు చెప్పేది లేకుండె. టీచర్స్ ఆవిధంగా రాజకీయాలలో ఉంటే మేము మాత్రం ఎందుకు ఉండకూడదనే ఉద్దేశ్యంతో స్టూడెంట్స్ ఆ విధంగానే గావడం జరుగుతున్నది టీచర్స్ ఆదర్శప్రాయంగా ఉండాలి. టీచర్స్ యొక్క యాక్టివిటీస్ అన్నీ విద్యకు సంబంధించి ఉండాలి గాని టీచర్స్ గ్రూప్ తగాదాలతో ఉన్నాయి టీచర్స్ యూనియన్స్ ఒక టీచర్ కాదు అంటే ఇంకో యూనియన్ స్టార్ట్ చేసే పరిస్థితి వున్నది టీచర్స్ ఎన్ని యూనియన్స్ వున్నాయో తెలియని పరిస్థితి. ఎన్ని యూనియన్స్ పెడితే వారి సమస్యలు తేలుతాయని కాదు. యూనియన్స్ ప్రజాస్వామ్యంలో ఎవరూ కాదనలేరు. ప్రభుత్వంలో ఎవరూ కాదనలేరు ఈ విధంగా యూనియన్స్ పెంచుకుంటూ పోతే స్టూడెంట్స్‌లో కూడ ఒక విధమైన ఆలోచన కలగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి టీచర్స్ యూనియన్ మీద ఒకమాయిని పెడితే బాగా ఉంటుంది. గ్రామాలలో ఉన్న స్కూల్స్‌కు బిల్డింగ్స్ లేవు. అక్కడ బిల్డింగ్స్ కట్టడానికి కావలసిన యిన్‌స్ట్రుమెంట్స్ సరఫరా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్‌లో ఎల్ ఎమ్ ఇ., ఎల్.ఇ.ఇ. ఎప్పటి నుంచో ఉన్నవి అవి అదేవిధంగానే కొనసాగుతున్నాయి. ఈ నాటి నిరుద్యోగ పరిస్థితులలో ఈ ఎల్.ఎమ్.ఇ., ఎల్.ఇ.ఇ. కోర్సెస్ వల్ల ఉద్యోగావకాశాలు ఎన్ని ఉన్నాయని ఆలోచనచేయాలి. వేరే వృత్తి విద్య టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషన్‌లో యింట్రొడ్యూస్ చేస్తే బాగా ఉంటుంది. ఆ విధంగా పరిస్థితులనుబట్టి కోర్సులు స్టార్ట్ చేస్తే బాగా ఉంటుంది. యూని

సర్వీసెస్‌కు 1980-81 లో రూ. 1.50 లక్షలు కంట్రిబ్యూషన్‌కు యిచ్చి యూత్ క్లబ్స్‌కు బిల్డింగ్స్ కట్టించమన్నారు. ఈనాడు ప్రభుత్వానికిగాని, ప్రజాస్వామ్యానికిగాని చాల కీలకమైన పాత్ర యువకులదే. గ్రామాలలో ఉన్న యువకులను ఆర్గనైజ్ చేసి యూత్ సర్వీసెస్ ద్వారా యూత్ క్లబ్ బిల్డింగ్స్ అధికంగా కట్టించి ఆర్గనైజ్ చేస్తే బాగా ఉంటుంది. స్పోర్ట్సు గురించి ప్రతి పంచాయితీ సమితికి ఇదివరకు వెయ్యి రూపాయలు యిస్తే యిప్పుడు రూ. 1250లు ప్రతి పంచాయితీ సమితికి యిస్తున్నారు. స్పోర్ట్సు అండ్ గేమ్స్ సమితి స్థాయిలో పెట్టి అమలు జరిగేటట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను. లైబ్రరీస్ కేవలం సిటీలలో ఉన్నాయి. గ్రామాలలో కూడ ఉండాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. నారాయణస్వామి (కొల్లూరి) :—అధ్యక్షా, విద్యాపద్దుపై కొన్ని సూచనలు చేయదలిచాను. ఆర్థికంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలవైపు తమ దృష్టిని సారించినట్లయితే ప్రాథమిక విద్య గ్రామస్థాయినుంచి ముందుకు రావడం అనేది జరగదు. ప్రస్తుతం జరుగుతున్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియనిది కాదు. ఇప్పుడే గౌరవసభ్యులు ఉపాధ్యాయులు రాజకీయాలు అనే విషయం చెప్పుతున్నారు. పంచాయితీరాజ్యంలో ఉన్న అధికారాలు యిక్విలైజ్ చేయడానికి ప్రాథమికవిద్య పంచాయితీ రాజ్యలో పెట్టడం, అందులో పెట్టిన తరువాత రాజకీయం అనేది లేనప్పటికి ప్రభుత్వమే అవాలని ఎంచుకొనిచిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. పంచాయితీసమితులలో ప్రాథమిక విద్య ఎంతకాలం గ్రామాలలో సక్రమంగా బాలురకు ఉపాధ్యాయులు శిక్షణ యిస్తారనే నమ్మకం లేదు. నాడు చేసే అవి వగటికలలు అవుతాయని భావిస్తున్నాను. ప్రతి 300 జనాభా గలిగిన గ్రామానికి ప్రాథమిక పాఠశాల నిర్మించబోతున్నామని చెప్పారు. అందులో 575 గ్రామాలకు తప్ప మిగతా అన్ని గ్రామాలలో ప్రాథమిక పాఠశాలలు పెట్టబోయే పరిస్థితిలో ఉన్నామని తెలియపరిచారు.

వారు తెలిపినంతవరకు-ఇందులో ఇచ్చిన ఫిగర్సు ఎంతవరకు వాస్తవమోకూడా గమనించాలి-యివి వాస్తవానికి భిన్నంగా వున్నాయి. నేను ఒక సమితికి ప్రెసిడెంగు మెంబరుగా వున్నాను. మా సమితికి సంబంధించినంతవరకు, 600 జనాభా గలిగిన గ్రామంలోకూడ ప్రాథమిక పాఠశాల లేదు. డి.ఇ.ఓ.గారు కొన్ని ఆంక్షలు పెట్టారు. టీచర్సు ఇవ్వము వున్న టీచర్సుతోనే పాఠశాల పెట్టుకోవచ్చునని-అన్నారు. వారి ఆర్డరు ప్రకారం చెయ్యడానికి ప్రయత్నించినా, యీ ఎడ్యుకేషన్‌కు సంబంధించిన సర్వే రిపోర్టులో యీ గ్రామం లేదు కాబట్టి, యివి రికగ్నయిజ్ చెయ్యడానికి వీల్లేదని ఫైలు త్రిప్పేసిన ఉదంతాలుకూడా ఉన్నాయి. అందుచేత, 300 జనాభావున్న గ్రామంలో పాఠశాల ఏర్పాటు చేస్తున్నాం అని ఇందులో చెప్పినది కరెక్టు కాదు. 500 జనాభా గలిగిన గ్రామాలలో కూడా, వారి సర్వే రిపోర్టులో లేకపోవడానికి కారణమేమిటో వారు చెప్పాలి. ఇంక, ఇప్పుడువున్న పాఠశాలలుకూడా పాకలలో, చెట్లక్రింద నడుస్తున్నవి. ప్రాథమిక విద్యను ఏమాత్రం ప్రోత్సహించవలయుననే ఉద్దేశం వున్నా, కనీసం వారికి రేకు షెడ్డునయినా ఏర్పాటు చెయ్యవలసిన అవసరమున్నది మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత, యీ మిడ్ డే మీల్ కార్యక్రమం ఒక మంచి ఉద్దేశంతో ప్రారంభించినటువంటిది. అయితే, ఆ ఇచ్చే గోధుమలు మంచినీళ్ళలో ఉడకబెట్టి పిల్లలకు పెట్టి అనారోగ్యానికి గురి చేస్తున్నారు. మార్కెట్‌లో ఆయిల్స్ ధర విపరీతంగా పెరుగుతున్నది ఉపాధ్యాయులుగాని, ఉపాధ్యాయులు సప్లయ్ చేసే సమితి ఉద్యోగులుగాని బజారులో [illegible] అమ్ముకుంటున్నారు. ఈ విషయంలో కరెక్ట్‌గా వున్నది లేనిది పై చెకప్ లేదు. ఇతర ఉపాధ్యాయులనుంచి యీ విషయంలో ఎన్నో పిటిషన్లు వస్తున్నవి. ఈ విషయంలో సరియైన చెకప్ అవసరం.

ఇంక, అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్సు అవసరం కూడా యీనాడు ఎంతో వుంది. పేద కులాలకు చెందినవారు, కూలీలు పిల్లలు-బాలురు, బాలికలు వీరు కనీసం అక్కడ ఏడవ తరగతి వరకు చదువుకొని, ఉపాధ్యాయులు కావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వీటిని ప్రోత్సహించవలసి వుంది. అయితే కొన్ని అవధులు పెడుతున్నారు-రూ. 1500-2000 డిపాజిట్ చెయ్యాలని, [illegible] ప్రైటు చూపించమని అంటున్నారు. ఇవి ఇచ్చినప్పుడు మాత్రమే ఇస్తామంటున్నారు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో, కూలీలు నివశించే ప్రాంతాలలో ఇలాంటి అవధులు పెట్టడం మంచి పద్ధతి కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

ఇంక, జూనియర్ కళాశాలల విషయమున్నది, నౌపడలో జూనియర్ కళాశాల నిమిత్తం—శ్రీకాకుళంజిల్లా, టాక్ వర్డు వీరి యా, మీకు తెలుసు—50 పర్సెంట్ కంట్రిబ్యూషన్—50 వేలు ఇచ్చాము, సంవత్సరం ఆరు నెలలైనా ఇవ్వలేదు, స్కూలు అభివృద్ధికి సంబంధించి—బిల్డింగు, పెద్ద ఫర్నిచర్ మొదలయిన వాటి కొరకు కలెక్టు చేసినది మరొక యాభై వేలు ఉన్నది, స్థానిక డి.ఇ.ఒ. గాని మరొక యాభై వేలు—అంటే లక్ష రూపాయలు కడితేగాని [illegible] రాదని ఆ కమిటీ వారిచేత మిగతా యాభై వేలు కట్టించారు, ఇప్పుడు ఆ కమిటీ వారు అందులో యాభై వేలు రిటర్న్ చేస్తే ప్రస్తుతం బిల్డింగు, ఫర్నిచర్ తీసుకుంటాము అంటున్నారు, నేను, కమిటీవారు ప్రభుత్వాన్ని దఫదఫాలుగా కలిశాము. ఇంత వరకు ఇవ్వలేదు. చిన్న విద్యామంత్రిగారు వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో తప్పనిసరిగా, 50 పర్సెంట్‌కంటే ఎక్కువ తీసుకోమని చెప్పారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా వెనుకబడిన జిల్లా. దీని విషయంలో ఆలోచించమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

ఇంక, పి.జి. కోర్సు సెంటరు, అనంతపురం పి.జి. సెంటరును అప్‌గ్రేడ్ చేశారు. శ్రీకాకుళం పి.జి. సెంటరు గురించి యీ ఉపన్యాసంలో వ్రాయలేదు. ఏమైనదో తెలియదు. అక్కడ స్థానికంగా వున్న డిపార్టుమెంటు వారైతేనేమి, కలెక్టరుగారైతేనేమి కొన్ని వివరాలతో ప్రభుత్వానికి అర్జన్ల ఇచ్చారు. దానికి సంబంధించి స్థలం, బిల్డింగు, వాటర్ సప్లయ్, ఎలక్ట్రిసిటీ, హాస్టల్ ఫెసిలిటీ గురించి 19 లక్షలు ఎస్టిమేషన్ ఇచ్చారు; సంవత్సరం కావస్తున్నది. ఇంతవరకు ప్రభుత్వం దీనిపైన చర్య తీసుకోలేదు. అనంతపురం పి.జి. సెంటరుగురించి మాత్రం యీ పద్దులో ఉదహరించారు. దానిని ఉదహరించినందుకు నేను అభ్యంతరం

చెప్పడం లేదు, కాని అంతకంటే వెనుకబడిన శ్రీకాకుళం జిల్లా గురించి మాత్రం ప్రభుత్వం చిన్నచూపు చూడడం చాలా విచారకరం. దయచేసి యీ విషయమై శ్రద్ధ తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, నాకీ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. నరసయ్య (ఎచ్చెర్ల):— అధ్యక్షా, విద్యాశాఖామంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌ను నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. వారు ఎలాట్ చేసిన మొత్తం-280.11 కోట్లు, ఇది చాలా తక్కువ అనుకుంటాను, కనీసం ఇంచుమించు 800 కోట్లు కేటాయిస్తే తప్ప విద్యావిషయంలో సరిపోదని నేను అనుకుంటున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇంగ్లండు దేశమంత పెద్దది. జనాభాలో తక్కువ జనాభాకి, వైశాల్యంలో ఇంగ్లండు దేశమంత పెద్దది, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత మనం బాగానే అభివృద్ధిని సాధించుకున్నాము. విద్యామంత్రిగారు సౌమ్యులు, సహృదయులు, విద్యా విషయంలో అభిరుచి వున్నవారు, పరిపాలనా దక్షులు, అదృష్టవశాత్తూ అధికారులు కూడా చక్కని అధికారులు. విద్యా విషయంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ వున్నవారు. అందుచేత, బాగానే అభివృద్ధి చెందుతున్నది యీ రంగం. ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ, నాగార్జున యూనివర్శిటీ, కాకతీయ యూనివర్శిటీ, శ్రీ వెంకటేశ్వర యూనివర్శిటీ మొదలయిన యూనివర్శిటీలు పెట్టుకోవడమేగాక, అనంతపురం, కాకినాడ, నూజివీడు, శ్రీకాకుళంలలో పి.జి. సెంటర్సు కూడా మనం పెట్టుకున్నాం ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తంపై పరిస్థితి బాగానే ఉందని మనం అనుకున్నప్పటికీ శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, విజయనగరం జిల్లాల పరిస్థితి మాత్రం మాత్రం సంతృప్తికరంగా లేదు. ఆ మూడు జిల్లాలు నైసర్గికంగాను భౌగోళికంగాను ప్రత్యేకమైన ప్రతిపత్తి కలిగి ఉత్తరాంధ్రగా పరిగణింపబడే ప్రాంతం. స్వతంత్ర పోరాటంలో కూడా ప్రత్యేకత కలిగిన ప్రాంతం. ఆ ప్రాంతాన్ని మిగతా కోస్తా ప్రాంతంతో కలిపి పరిగణించారే కాని ఆ ప్రాంత అభివృద్ధికి ప్రత్యేకమైన ప్రయత్నం ఏమీ జరుగలేదు. తూర్పు గోదావరి నుంచి నెల్లూరు వరకు 180 డిగ్రీ కళాశాలలుంటే అవి కాక ఇంకా పోస్టు-గ్రాడ్యుయేటు తరగతులు కూడా ఉంటే, విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం మూడు జిల్లాలను కలిపి చూసుకుంటే — విశ్వ విద్యాలయ కేంద్రమైన విశాఖ పట్నాన్ని మినహాయించినప్పుడు - చాలా తక్కువ కళాశాలలు మనకు కనిపిస్తాయి. అనకాపల్లి దాటిన తరువాత భీమునిపట్నం వరకు ఒక ప్రభుత్వ కళాశాల కూడా లేదు. విజయనగరం జిల్లా ఏర్పడడం మంచిదే కాని అభివృద్ధి మాత్రం ఏమీ కనపడడం లేదు. కళింగపట్నం ఇసుక తిప్పలు పెద్దవల్లి నక్సలైట్లు తప్ప మరొకటేమీ కనపడడం లేదు విద్యావిషయకంగా అక్కడి ప్రజలు చాలా వెనుకబడి ఉన్నారు. ఆ ప్రాంతాన్ని ప్రత్యేక రీజియన్‌గా పరిగణించి ఆ ప్రాంత అభివృద్ధికి ప్రత్యేక కృషి చేస్తే తప్ప మరొక మార్గం లేదు. విశ్వ విద్యాలయంలో కాని వేరే కాని కోస్తా ప్రాంతంతో కలిపి వారికి సీట్లు నిర్ణయిస్తున్నారు తప్ప వారికి ప్రత్యేకంగా

చేస్తున్నది లేదు. ఆ ప్రాంతాన్ని ప్రత్యేక రీజియన్‌గా పరిగణించినప్పుడే కొంత న్యాయం జరుగుతుంది తప్ప లేకపోతే కాదు. ఎస్. సి. [illegible] మెడికల్, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలలో ఇప్పటికి మిగతా [illegible] హరిజనులకే పోతున్నాయి తప్ప ఆ ప్రాంతాని వారికి [illegible] యూనివర్శిటీ అప్పాయింట్ మెంట్సులో కూడా ఆదే [illegible] తోంది. 928 వ సంవత్సరంలో [illegible] ఉండగా ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం ప్రారంభమైనది. జయపూర్ రాజా [illegible] లక్షలు, చెముడు ఎస్టేటు వారు భూమి ఇవ్వడం ఖానోజీ రావు గారు [illegible] గారి కృషితో మరొక 20 లక్షలు - మొత్తం 60 లక్షలతో [illegible] విద్యాలయం ప్రారంభమైనది. ఈనాడు ఆ ప్రాంతం వారి [illegible] తక్కువ. వారికి వేరే అవకాశాలు లేవు. ఇక్కడ [illegible] నాగార్జున విశ్వ విద్యాలయం పెట్టారు. మంచిది. దెవలప్ కావలసిందే. కోస్తా జిల్లా మొత్తం పేరున మార్కులలో వచ్చిన తేడాలతో ఒక్కడి వారికి అవకాశాలు లేకుండా ఉంది. వెనుకబడిన ప్రాంతములకు ప్రత్యేక రక్షణ కల్పించి అభివృద్ధి చేయాలని తీర్మనమ్నుగా ఏర్పాటు చేశాం. నిజానికి ఆ మూడు జిల్లాలు తెలంగాణా, రాయలసీమ కంటే వెనుకబడి ఉన్నాయి. ఆ ప్రాంతాన్ని ప్రత్యేక రీజియన్‌గా పరిగణించి అక్కడి విద్యార్థులకు ప్రత్యేకమైన అవకాశాలు కలుగజేయకపోతే ఉద్యమం తప్పకుండా వస్తుంది. కోస్తా జిల్లా ప్రజలు మాకు ఎంతో సహాయం చేశారు, మేము మరచిపోలేము. కాని ప్రభుత్వం నుంచి ఈ రకమైన అన్యాయం మాకు జరుగుతోంది. ఎస్. సి. ల నుంచి కలెక్టర్లుగా వచ్చినవారున్నారు, ఎస్. పి. లుగా వచ్చినవారున్నారు. కాని ఆ మూడు జిల్లాలలో ఒక తహసీల్దారు కూడా హరిజనుల నుంచి వచ్చినవారు లేరంటే అక్కడ ఎంత వెనుకబడి ఉన్నారో అర్థం అవుతుంది. ఆ ప్రాంతాన్ని ప్రత్యేక దృష్టితో చూసి అప్పాయింట్ మెంట్సులోను విద్యా [illegible] విషయంలోను సహాయం చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ) వి. వరదరామారావు :— అధ్యక్షా, సభవారి ఎదుట ఉన్న విద్యా శాఖ పద్దులను బలపరుస్తూ నేను కొన్ని సూచనలు చేయదలిచాను. రాష్ట్రంలో 500 ప్రాథమిక పాఠశాలను క్రొత్తగా ప్రారంభించడానికి నిర్ణయం తీసుకోడం వల్ల నేను హర్షం వెలిబుచ్చుతున్నాను. హైస్కూలుకు సంబంధించి ఇదివరకు ఐదు వేలు కడితే సరిపోయే కంట్రిబ్యూషనును 50-60 వేలకు పెంచడం అన్యాయం. 10-15 వేలకు దానిని తగ్గిస్తే ప్రజలకు కొంత అందుబాటులో ఉంటుందని విద్యామంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇందులో టీచర్ ట్రైనింగ్ నిమిత్తమే ఏమీ గ్రాంట్లు కనబడటంలేదు. బి.ఇడి కాలేజీల విషయంలో కాని సెకండరి ట్రైనింగ్ స్కూల్సు విషయంలో కాని ఎట్టి చర్య తీసుకున్నట్లు లేదు. విజయనగరంలో ఒక బి. ఇడి కాలేజి ఉంది. అది ఒక వ్యాపార సంస్థగా పని చేస్తున్నదే తప్ప టీచర్లకు ట్రైనింగ్ ఇచ్చే సంస్థగాలేదు. విశ్వ విద్యాలయం

250 సీట్లు అక్కడ గ్రాంటు చేస్తే 120 సీట్లు మాత్రం మెరిట్‌పై భర్తీ చేసి మిగతా సీటు సీటుకు వెయ్యి రూపాయలు డొనేషను తీసుకుని ఎలాట్ చేసారు. ఇదికాక 200 మందికి ఎడిషనల్ సెక్షను మంజూరు చేయించుకుని 1979-80 లో 1200 మందిని ఎడ్మిట్ చేసుకున్నారు. అక్కడ ఎకామడేషన్ లేదు, టీచింగ్ స్టాఫ్ లేరు. వెయ్యి రూపాయలు చొప్పున డొనేషను మాత్రం తీసుకుని ఎడ్మిషన్లు చేసుకున్నారు. ఎన్ని ఫిర్యాదులు చేసినప్పటికీ ప్రభుత్వం దర్యాప్తు చేయించదు. గత సంవత్సరం ఇంక్వైరీ కండక్టు చేసినప్పుడు నిజం తెలిసింది. అప్పుడూ చర్య తీసుకోలేదు. ఈ కాలేజిని ప్రభుత్వమే తీసుకుని నడపడానికి ఇబ్బంది ఏమిటి? అందుకు పెద్ద ఖర్చు కూడా కాదు. భావి పౌరులను తయారు చేసే టీచర్లను ఈ విధంగా ట్రైన్ చేస్తే వారు ఏ విధంగా పని చేస్తారో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాము.

12-00 Noon ఈ టీచర్సు ట్రైనింగ్ సెంటరును ప్రభుత్వమే నడిపితే బాగుంటుంది. ఎగ్జామినేషన్ ఫీ కట్టవలసిన తేదీ దాటిన తరువాత కూడ అడ్మిట్ చేసుకొన్న సందర్భాలు వున్నాయి. అడ్మిషన్ ఫీ, ట్యూషన్ ఫీ, ఎగ్జామినేషన్ ఫీ, మూడు కలిపి తీసుకొని అడ్మిట్ చేసుకొని ట్రైనింగ్ యిస్తున్నారు అంటే ఇన్‌డైరెక్టుగా సర్టిఫికేట్స్ కొనుక్కోవడమే. ఇలా కొనుక్కొని రేపు ప్రొద్దున వాటితో అప్పాయింట్‌మెంట్ తెచ్చుకొని మన పిల్లలకు టీచ్ చేయడమంటే ఎట్లా వుంటుందో ఆలోచించండి. హైస్కూల్ క్లాసెస్‌కి 8 వ తరగతి ఓపెన్ చేయాలంటే రూ. 2000, 9 వ తరగతికి రూ. 5000, 10 వ తరగతికి 15 వేలు, ఇప్పుడు 50 వేలు అంటున్నారు. ఇవ్వాలి అంటే ప్రజలకు అందుబాటులో వుండదు. ఏ విధంగాను హైస్కూలును తెచ్చుకొనే అవకాశం వుండదు. పునఃపరిశీలించి పాత ఆర్డరునే వుంచే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. బొబ్బిలిలో వున్న రంగారావు కాలేజీకి కమిటీ వుందంటారు. ఆ కమిటీ ఎప్పుడూ మీట్ కాలేదు. ఇంటర్‌మీడియట్ చదువుకోవడానికి ఇతర ప్రాంతాలకు పిల్లలు వెళ్ళవలసి వస్తున్నది. ఆ కాలేజీని ప్రభుత్వం స్వాధీనపరచుకోవాలని కోరుతున్నాను. బొబ్బిలి, ఉర్లాం తాలూకాలలో కాలేజీలు లేవు. ప్రతి తాలూకాలోను ఒక జూనియరు కాలేజీని శాంక్షన్ చేసినట్లు మంత్రిగారు చెప్పారు. అక్కడ యింకా ప్రారంభించలేదు. ఇప్పుడైనా పరిశీలించి ప్రతి తాలూకాలోను జూనియర్ కాలేజీని పెట్టే ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. విజయనగరంలో ఒక పాలిటెక్నిక్ కాలేజీని పెట్టడానికి శాంక్షన్ చేసినందుకు సంతోషము. బొబ్బిలిలో ఒక ప్రైవేటు పాలిటెక్నిక్‌ని పెట్టడానికి గవర్నమెంటు చెప్పిన నార్మ్స్ ప్రకారం సమకూర్చగలమని హామీ యివ్వడం జరిగింది. దాన్ని గురించి ఈ పద్దులో ఏమీ లేదు. వెనుకబడిన ఏరియా కాబట్టి ఈ బడ్జెటులో ప్రొవైడ్ చేసి శాంక్షన్ చేస్తున్నట్లు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. విజయనగరం బి. ఇడి. కాలేజీలో జరుగుతున్న అన్యాయాలను, అక్రమాలను అరికట్టాలి. ఒక సెక్షన్ కాకుండా 15 సెక్షన్ల వరకు మంజూరు చేయించుకొంటూ 1000 రూపాయల చొప్పున వసూలు చేస్తూ వుండడం, టైము లిమిట్ లేకుండా అడ్మిట్ చేసుకోవడం, సరియైన అకామొడేషన్ లేకపోవడం ఇవన్నీ చాల అక్రమముగా వున్నాయి.

మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. కాలేజ్ అటెన్షన్ మోషన్ కూడ వచ్చింది ఈ సంవత్సరమైనా ప్రభుత్వం ఆ కాలేజీని స్వాధీనం చేసుకొని నడిపితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ రోజు 18 తేది ఇవాళ మనం యిక్కడ విద్యావద్దులను చర్చించే సందర్భములో ఒక విషయాన్ని ఆలోచనచేస్తే స్పష్టముగా మన ప్రభుత్వ విధానము ఎట్లా వుందో తెలుస్తుంది. ఇంతవరకు ఆయా జిల్లాల డి.ఇ.ఓ.లకు ఫండ్స్ రిలీజ్ అయిపోలేదు. 10వ క్లాస్ వారికి పరీక్షలు కండక్ట్ చేయడానికి చాల స్వల్పమైన మొత్తాలను రిలీజ్ చేశారు. వెంటనే రిలీజ్ ఆఫ్ ఫండ్స్ జరగాలి. బ్రిటిష్‌వారి కాలములో ఏ విధంగా అయితే గుమాస్తాలను తయారుచేసే విద్యావిధానం వుందో ఇప్పుడూ అదే పద్ధతిలో జరుగుతున్నది. ఉపాధి కల్పనావకాశం కల్పించే విధంగా స్వాతంత్ర్యంవచ్చి 33 సంవత్సరాల తరువాతకూడ ఆలోచన చేయకపోవడం విచారకరము. వొకేషనల్ కోర్సులను 9, 10 తరగతులలో ఎందుకు ఇంట్రడ్యూస్ చేయడంలేదో అర్థము కావడంలేదు. మన రాష్ట్రములో లైవ్ రిజిష్టర్‌లో 18 లక్షల 60 వేల మంది వున్నారు. 10వ తరగతినుంచి ఎం.ఎ; ఎం.బి.బి.ఎస్ వరకు చదువుకొన్నవారు దరఖాస్తులిచ్చి, నూటికి ఇద్దరికి ప్రభుత్వం ఉద్యోగాలు యివ్వగలరని వారిచ్చిన పత్రములో తెలియచేశారు. విద్యావిధానము విద్యార్థికి ఉపయోగపడేవిధంగా లేదు. సమాజాభివృద్ధికి ఉపయోగపడే విధంగా లేదు. ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్. అధ్వాన్నముగా వుంది టీచర్స్ వుండరు. ఎలిమెంటరీ విద్యావిధానం సరిగా అమలు జరగడంలేదు కారణాలు మీకు తెలుసు. సమితులనుంచి తీసివేసి వేరుగా డి.ఇ.ఓ.లకు అప్పగించాలి. యూనివర్సలైజేషన్ ఆఫ్ ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ రోల్స్‌నిబట్టి నిర్ధారణ చేశారు. రోల్స్ అంటే చనిపోయిన పిల్లలపేర్లుకూడ వున్నాయి. రోల్స్‌నిబట్టి అంటే అవి సరియైన అంకెలు కావు. అందువల్ల అటెండెన్స్‌నిబట్టి నిర్ధారణ చేయాలి. 20, 25 పెర్సెంట్ వరకు డ్రాప్ అవుట్స్ వున్నాయి. నేను చెప్పడమే కాదు. బ్యూరో ఆవ్ ఎకనామిక్స్ అండ్ స్టాటిస్టిక్స్ వారు లెక్కలు తీశారు. వారి లెక్క ప్రకారం 11, 12 పెర్సెంటు డ్రాప్ అవుట్స్ వున్నాయని తేలినపుడు కారణాలు ఏమిటనేది తెలుసుకొంటే ఈ విద్యావిధానము ఖర్చుతో కూడినదిగా వుందని తేలుతున్నది. చదువుకొంటున్నవారు ఎవరు అనేది ఆలోచన చేయాలి. పేదవారికి ఇన్‌సెంటివ్స్ ఇచ్చారు అది ఏ మాత్రము సరిపోదు. పెంచండి. డ్రాప్ అవుట్స్ లేకుండా చూడాలి. మిడ్ డే మీల్స్ యిస్తున్నారు. ఎంత మిస్ అప్రాప్రియేట్ అవుతున్నదో చెప్పలేని పరిస్థితి వుంది. గిఫ్ట్ ఆక్టు క్రిందకు తీసుకువచ్చి దాపిడయిన ప్రభుత్వ ముద్ర వేయాలి. అది ఎక్కడ పట్టుబడినాసరే కేసు పెట్టే పరిస్థితి వుండాలి. కర్నాటకలో ఈ పద్ధతి వుంది. మనం ఎందుకు అనుసరించడంలేదో అర్థంకాదు. కేర్ ఫుడ్ విద్యార్థులకు అందకుండా అధికారులు, ఉపాధ్యాయులు చాలవరకు పంచుకొంటున్నారు. ఎవ్.సి.పి. క్రింద అప్పాయింట్ అయిన టీచర్ సేటు. నుగిగు [illegible]

ద్వారా అపాయింట్ [illegible]

గవర్నమెంటు కంట్రోల్ ఏమీ లేదు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కంట్రోల్ స్టేటుకు లేకుండా వుంటే మన కంట్రోలులో వుంటారా? లేదు. మంత్రిగారు మొన్న ఒక ప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చారు వారికి కంట్రోల్ లేదని చెప్పారు. ఎస్.సి.సి. అడ్వైజరీ కమిటీ వుంది. ఆ కమిటీ కన్నా నెలకొకసారి కలుస్తున్నదో ఆలోచించండి. 8 నెలలకొక 8 కలిసేటట్లు చేయాలి అనవసరమైనని సేవ హైస్కూలు ప్రైవేటు హైస్కూలు. పుల్లీ ఎయిడెడ్ స్కూలు. దీని కరస్పాండెంట్ జీవానందం ఇద్దరు టీచర్లకు స్వస్తిచెప్పి ఇంటికి పంపించారు. ఎయిడ్ గవర్నమెంటు యిస్తుంది కరస్పాండెంట్ తనదే రాజ్యమన్నట్లుగా టీచర్లను టెర్మినేట్ చేస్తున్నాడు చాలచోట్ల ప్రైవేటు ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్‌లో ఇట్లా జరుగుతున్నది. డి.ఇ.ఓ.ల దృష్టికి తెస్తే రికగ్నిషన్ విత్‌డ్రా చేయగలము కాని ఇంక ఏమీ చేయలేమని అంటున్నారు డైరెక్టరేట్‌లో అడిగితే డి.ఇ.వో. చర్య తీసుకోవచ్చు అని చెబుతున్నారు. గవర్నమెంటును అడిగితే డి.ఇ.వో. చర్య తీసుకోవచ్చు అని చెబుతున్నారు. గవర్నమెంటును అడిగితే కాంప్రహెన్సివ్ చట్టం వస్తేతప్ప ఇది సాధ్యంకాదని అంటున్నారు. ప్రైవేటు ఎడ్యుకేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ చాలా అధ్వాన్న పరిస్థితులలో వుంటున్నాయి కనుక డైరెక్టు పేమెంట్ చేయవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను బాగా నడవని స్కూల్స్‌ను టేకోవర్ చేయండి. రాయలసీమ లోని కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారి స్కూలు బాగా నడుస్తున్నది దానిని టేకోవర్ చేయాలనే అభిప్రాయం వచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది బాగా నడుస్తున్న స్కూళ్ళను తరువాత తీసుకోండి ముందు బాగా నడవని వాటిని తీసుకోండి. డిపార్టుమెంట్ ఇన్ ఎగ్జామినేషన్స్ స్కీమ్ గురించి చెప్పాలంటే ఇంటర్నల్ ఎసెస్‌మెంట్ 25 పర్సెంటు పెట్టాలని అన్నారు. అది బాగానే వుంది కాని ఉపాధ్యాయులు తమవద్ద ట్యూషన్ నేర్చుకొనే వారికే 25 పర్సెంటు వేస్తామంటున్నారు. కమిటీల కూడా ద్వారా పెట్టండి. విద్యార్థులు యోగ్యతబట్టి క్రమంగా మార్కులు వేసేటట్లు చూడండి

ఇక, టీచర్స్ పెన్షన్ అనేది చాలా ముఖ్య విషయం. రిటైరయ్యే రోజు నాడే అతని పెన్షన్, గ్రాట్యుటీ కాగితాలు ఇవ్వాలి. ఇదివరలో ఆర్థిక మంత్రిగారు ఇప్పుడే ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారు అలా జరగడంలేదు. డిసెంట్రలైజ్ చేసి అన్ని జిల్లాలలో డి.ఇ.వో. లకు ఆ అధికారం ఇస్తే బాగుంటుంది అలాగే ఫ్యామిలి బెనిఫిట్ ఫండ్ చనిపోయినవారికేగాక రిటైరయిన వారికి కూడా ఇవ్వాలి, తమిళనాడులో ఈ స్కీము వుంది, అదే మనకూ వర్తింపచేయాలి. అలాగే టెక్నికల్ డిపార్టుమెంటులో ఆర్కైవ్స్‌గా ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసరు వుండాలి, టెక్నికల్‌గా క్వాలిఫైడ్ అయినవారు వుండాలనడం న్యాయం కాదు ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారి అన్నంతమాత్రాన సర్వరోగ నివారిణి కాదు. డిప్లొమా కలిగినవారిని వేయండి ఆర్కైవ్స్ గురించి ఆర్కైవ్స్ ఇన్‌సైడ్ స్టోరి అని ఒక వ్యాసం పత్రికలలో పడింది. వారు పడుతున్న ఇబ్బందులను గమనించండి, విద్యాపద్దుకు కేటాయించిన మొత్తం 266 కోట్లు చాలా తక్కువ కనుక కనీసం 350 వరకూ అయినా పెంచండి. సమగ్రమైన విద్యావంతులను తయారుచేసినప్పుడే ప్రగతి వుంటుంది ఇటీవల జరిగిన సెన్సస్‌లో స్త్రీలలో విద్య చాలా తక్కువ అని వెల్లడి అయింది.

[illegible] విద్య [illegible] చూపి చాలి [illegible] [illegible] చదువు [illegible] మన విద్యా విధానములో మౌలికమైన మార్పులు తీసుకురావాలని విద్యావిధానం [illegible] [illegible] చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri Mohd Ibrahim Khan (Kurnool): – Mr. Speakr, Sir, I support this Demend on Eudcation and at the same time give expression to some of my thoughts We have what is called non-formal education and adult education progammes These programmes are intended, as I understand, for the Telugu-speaking people only. I very much wish that the benefits of these propramme are also extended to linguistic minorities -Urdu-speaking people, Marathi - speaking people and Kannada -speaking people.

Mr. Speaker, Sir, the elementary education in the State is not in good shape. It is common knowledge that the strength in the elementary schools in our State at every place is very poor. people prefer to send their children to private schools and English medium schools where education appears to be far better. We know it is our experience in the city here also- parents are willing to give donations in thousands to see that their children are admitted into private schools. What are the reasons for this ? The reasons are many ; teachers are not appointed in time; the standard of education is very poor; there is no proper furniture; there is no attraction for the students to attend these elementary schools ; there are a number of vacancies of teachers and the posts are not being filled up in time; specially there are a number of vacancies in Urdu schools, running into hundreds and they are not being filled up. The reason given is that these vacancies are reserved for Schaduled Castes and Scheduled Tribes candidates. Sir, when there is no encouragement for Urdu education can we expect the S.T. and S.C. and B.C. candidates to get themselves trained as Urdu teachers and make themselves available for appointment ? we do not have such trained teachers. In such a case' will the Government consider to exempt the appointments of Urdu teachers from the application of tae this communal roster ?

Sir, in Kurnool town we heve a first grade Government college but we have only Arts subjects. Science subjects are not provided in the Government college at Kurnool. We have science subjects in a private college, called the Osmania College and every year we see a great rush for admission into science discipline and a number of students are not able to get seats in science subjects. So also we have a Government College for Women, viz., K. V. R. College for Women and the strength of the Science Class in B.Sc. is

only 25 seats and the applicants will be to the extent of 100 to 150 and the other students go disappointed. The reasons is there is no proper accommodation in the college As I understand from the Principal, if only accommodation is provided and a new building is constructed, number of seats can be increased and this has been the demand for a very long time This demand is not considered by the Government and not being implemented I very strongly urge that the situation may be seriously considered and one new building may be constructed to provide accommodation and to expand the B.Sc. Class in the K.V.R. College for Woman at Kurnool, Then, we have also the college of Education at Kurnool. This is now located in a private building and this building belongs to another educational institution an association which is running a number of educational institutions. Now there is pressure from them and a demand to vacate the building, They are asking the Government to vacate so that they can start their own educational institution in that building. This is a pressing problem. It is necessary that the Government should think of constructing a new building for the College of Education. Earlier there was a building for the College of Education that building was occupied by the Silver Jubilee College with the result that the College of Edudation has no building of its own. There is plenty of space where the Silver Jubilee College building can be constructed. If not now, at least next year a building has to be constructed for the College of Education. There are a number of problems about education; these have to be attended to by the Government. I wish that necessary attention will be paid by the Department in this regard.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీశ్వర రావు .— అధ్యక్షా, లోగడ చాలా సంవత్సరాల పాటు మన రాష్ట్రంలో డొనేషన్స్ కడితే సీట్లు యిచ్చే యింజనీరింగు కాలేజీలను పెట్టడానికి అనుమతి యివ్వలేదు. మన రాష్ట్రంనుండి కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కర్నాటకు వెళ్లాయి కేపిటేషను ఫీజు రూపంలో, ప్రతి కుర్రాడు రెండు నుండి అయిదు వేల వరకు కట్టాడు. కొన్ని వేల మంది అట్లా చేశారు. ఇప్పటికి మన రాష్ట్రంనుండి దాదాపు 60, 70 కోట్లు పోయిందని అనుకుంటున్నాము. ఈ పరిస్థితులలో వెంగళరావు గారి ప్రభుత్వ హయాములో మొదలు పెట్టారు. ఈ సంవత్సరం 8 ప్రారంభం అయినవి. రెంటికి పర్మిషను వచ్చి వున్నవి. తెలంగాణ, ఆంధ్ర, రాయలసీమ రీజియన్సు మూడు కవరు అయినవి. ఒకేసారి యింకా ఎక్కువ పెంచితే దాని విలువ లేకుండా పోతుంది.

Total number of seats that have been sanctioned in these institutions is sufficient for the intake, రెండవది, కాకపోతే కేపిటేషను ఫీజు ఎక్కువగా వుంటుంది. పాతిక వేల రూపాయలు కడుతున్నారు. కొన్ని సందర్భాలలో 40, 50 వేలు కలెక్టు చేస్తున్నారు. లోగడ మెడికల్ కాలేజీలకు 12 వేలు 16 వేలు వుండేది. అటువంటిది యింజనీరింగు కాలేజీల్లో యిప్పుడు చాలా ఎక్కువ ఎమౌంటు అంటే మామూలు మిడిల్ క్లాసు even the upper middle

class people cannot afford to give this exorbitant capitation fees of Rs. 40,000/ to Rs, 50,000 అందుకని ప్రభుత్వం 15 వేలకంటె మించకుండా సీట్సు యివ్వాలని ఆదేశాలు యివ్వడం అవసరమని మనవిచేస్తున్నాను. అలా పైవ్స్ తీసుకోకపోతే [illegible] అంగీకరించే అవకాశాలు వున్నవని మనవిచేస్తున్నాను [illegible] రాష్ట్రం [illegible] దేశంలో ప్రతి జిల్లాలో [illegible] యూనివర్శిటీలో [illegible] ఎస్సీ. వుంది. [illegible] in Intermediate course also there is Agriculture Science Subject. మన రాష్ట్రంలో కూడ ఎయకేషనల్ కోర్సులో యింటర్మీడియేట్ లెవలులో గాని గ్రాడ్యుయేషను లెవలులో గాని [illegible] సబ్జెక్టును యింట్రూడ్ చేస్తే వారికి వుద్యోగాలు దొరికినా దొరకకపోయినా వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన రాష్ట్రం గాబట్టి రైతు కూలీలు బిడ్డలు తమ స్వంత వ్యవసాయంలో ఆధునాతనమైన పద్ధతులను అనుసరించి వ్యవసాయాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవడానికి వుపయోగపడుతుంది. దానికి కావలసిన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. దాదాపు 300 కోట్లు ఎడ్యుకేషను మీద పెడుతున్నాము. కాని దురదృష్టం ఏమంటే బి. ఎస్. సి. బి. కాం. పాసు అయిన వారు డియర్ అనే స్పెల్లింగ్ నుండి [illegible] వ్రాస్తున్నారు. అలాంటివి ఎన్నో వుదాహరణలు చెప్పగలను. In spite of spending these hundreds of crores of rupees the standard of education is going down every year. ఎలిమెంటరీ స్థాయిలో తక్కువ జరుగుతుంది. సెకండరి లెవలులో కూడ దానికన్నా తక్కువ స్థాయిలో జరుగుతుంది. నన్ను అడిగితే టీచర్సులో నూటికి పది మంది విద్యార్థులకు చక్కటి విద్య నేర్పుతున్నారు. [illegible] చెప్పేవారు పది పర్సెంటు వుంటారేమో. చాలా మంది స్కూల్సుకు రారు. వచ్చినవారు టైము ప్రకారంగా వుండరు, వచ్చినా, వారు చెప్పే [illegible], దానికి తోడు రాజకీయ పార్టీల నాయకులు కొంతవరకు కారణమని చెప్పక తప్పదు. ఎందుకంటే సమితి లెవలులో వుండే ప్రెసిడెంటుకు పొద్దున వెళ్ళి నమస్కారం పెడితే చాలు. He will be satisfied; he does not bother even if that teacher does not attend the school and does not impart education. యీ విధమైనటువంటి పరిస్థితి గత దశాబ్దాలుగా అలవాటు అయిపోయి రాజకీయ నాయకులను ఏ రకంగా పట్టుకోవాలి అని పట్నంలో రాసుకుంటే సరిపోతుందనే అభిప్రాయంతో వున్నారు. నెలకు ఒక్కొక్క టీచరు 800, 900 రూపాయలు తీసుకుంటున్నారు. కాలేజి టీచరు దాదాపు 1,200 1,400 రూపాయలు తీసుకుంటున్నారు. వారములో కొన్ని గంటలు వుంటారు. సరైన [illegible] చేయాలనే ఆలోచన వున్నవారు చాలా తక్కువ మంది వున్నారు. [illegible] మార్పు లేకపోతే బడ్జెటు ఎంత పెంచినా వుపయోగం వుండదని మనవిచేస్తున్నాను. దానికి తోడు పిల్లలు. తమకు తెలుసు. ప్రభుత్వ దృష్టిలో వుండి వుంటుంది ఆంధ్ర యూనివర్శిటీ. నాగార్జున యూనివర్శిటీ యింకా [illegible] తగాదాలు పడి తీవ్రమయినటువంటి స్థాయికి వెళుతున్నాయి. ప్రధానమయినటువంటి కారణం ఎస్.సి. కాయస్. Unlimited expenditure will be borne by the Government. నెలకు రెండు వందల రూపాయలు [illegible] [illegible]

వల్ల పేపర్లు ముమ్మరంగా జరుగుతున్నది యివన్నీ వీరికి మినిమమ్ ఫెసిలిటీస్ లేకుండా పోతున్నాయి. అంత చిన్న వయస్సులో డిస్క్రిమినేషను సహించని పరిస్థితులలో అన్‌ఫార్చ్యునేట్‌గా కాస్టు కలర్సు తీవ్రముగా యివ్వడం పెట్టుకోవడము, గ్యాంగ్స్, మర్డర్స్ వరకు వెడుతున్న పరిస్థితులను మార్పు చేయడానికి చర్య తీసుకోకపోతే సమాజంలో వెయ్యేళ్ళకు క్రింది స్థాయి నుండి పెంచడానికి ప్రోత్సాహం చేసినవారం అవుతామని మనవిచేస్తున్నాను.

12.30 p.m. ఇంటర్మీడియట్ బోర్డు వ్యవహారాల గురించి మీకు నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. నాకన్నా ముందు మాట్లాడిన మిత్రులు చెప్పారు. మిసెస్ రెబెల్లోగారు చక్కటి రిపోర్టు ఇచ్చారు. She has taken great pains for bringing outsome facts. పేపర్లు దిద్దమని హాలులోకి పంపిస్తే టాప్రిన్సిపల్స్ పెట్టుకొని పాటలు వింటే అక్కడ తప్పులు జరుగకుండా ఎట్లాగ ఉంటుంది? దానితోడు ఈ పేపర్సు వాన్‌లో తీసుకొని వస్తారట. అవి తీసుకొని వచ్చే దారిలో ఆ పేపర్సు తీసి మళ్ళీ కొత్త పేపర్సు పెట్టేటువంటి పరిస్థితి కూడా జరిగిందని చెబుతున్నారు. ప్రిన్సిపాల్‌గా ఉన్న వ్యక్తి నామినల్ రోల్సును సకాలంలో పంపించకపోతే ఎలాగ? ఇప్పుడు కొంతమంది చచ్చిపోయారు. తమకు తెలుసు. సూసైడ్ కమిట్ చేసుకున్నారు. వీరి నష్టాన్ని మనం పూర్చగలమా? ఇకముందు అయినా ఇటువంటి ఘోరమైన పరిస్థితులు జరుగకుండా ఉండడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ సంవత్సరం జరిగిన వాటికి ఎవరెవరు బాధ్యులో వారి మీద చర్య తీసుకోవాలి. From the Principal level to the Intermediate Board Secretary. After all, you have transferred him to some other Department, but you have not taken any action for the maximum responsibility he has to bear and he has defaulted in his duty. మీరు ఏమి చేసారు? మన ఎడ్యుకేషన్ సెక్రటరీగారు ఎప్పుడైనా ఆ ఇంటర్మీడియట్ బోర్డుకు వెళ్ళి ఏమి జరుగుతున్నదో తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేసారా? ప్రజలు ఇంత గోల పెడుతున్నారు, తల్లిదండ్రులు ఇంత గోల పెడుతున్నారు అని అక్కడున్నటువంటి పరిస్థితులను తెలుసుకొనడానికి ప్రయత్నం చేసారా? నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు కూర్చొనడం తప్పితే. ఇప్పుడైనా మీరు సీరియస్‌గా జరుగుతున్నటువంటి వాటిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేయకపోతే అసలు ఈ విద్యా విధానం మీద విద్యార్థులకు, వారి తల్లిదండ్రులకు నమ్మకం పోయే పరిస్థితి ఉంటుంది. కనుక దానికి కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడున్నటువంటి కరిక్యులంను మార్చవలసి ఉంటుంది. ఇతర దేశాలు అభివృద్ధి అవుతున్నాయి కాని మన దేశం ఎందుకు అభివృద్ధి కావడం లేదు. ఈ దేశాన్ని అభివృద్ధి చేయడంలో మనం కూడా సమిధలుగా ఉపయోగపడాలి, కష్టపడి ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయాలి అనే ఆవేశాన్ని ప్రజలకు కలుగచేయాలి. ఆ విధమైన ఆవేశాన్ని, భావాన్ని రైతాంగంలో, పరిశ్రమలలో పని చేసే కార్మికులకు, ప్రభుత్వంలో పనిచేసే ఉద్యోగస్తులకు కలుగజేయాలి. తాను చేయవలసిన కర్తవ్యం చేయాలనే కనీస స్పిరిట్‌ను ఇన్‌కల్కేట్ చేయడానికి ఈ కరిక్యులంలో మార్పు తీసుకొని రావాలి. ఈ జాతీయతా భావాన్ని, ఈ

మోరల్ వాల్యూస్‌ను పెంచడానికి కర్కిక్యులంలో మార్పు తీసుకొని రావాలని మనవిచేస్తున్నాను

మా ఉయ్యూరులో చెరకు రైతులు, ఫ్యాక్టరీవారు కలిసి 25 లక్షల రూపాయలు ఒక కాలేజీకి ఇచ్చారు. దానికి రెండు పేరెంటు బాడీస్ ఉన్నాయి మొట్టమొదట బైలాస్‌ను సర్క్యులర్ ద్వారా ఆ రెండు పేరెంటు బాడీస్ ఆమోదించి పంపించారు. అది జరిగి 5 సంవత్సరాలు అయినా ఈనాటికి ఆ బైలాస్‌ను రిజిష్టరు చేయలేదు. ఇప్పుడు ఆ ప్రెసిడెంటు మా కేన్ గ్రోయర్సు ఫ్యాక్టరీవారికి ప్రాతినిధ్యం ఉన్న రామకృష్ణా ఎడ్యుకేషన్ అండ్ వెల్ఫేరు ట్రస్టును సెకండు పేరెంటు బాడీగా తీసివేసారు యూనిలేటరల్‌గా స్వాతంత్ర్యం రాకముందు ఎ.జి. టెక్నలాజికల్ అసోసియేషను అనే ఒక జేబు సంస్థలో ఆ ప్రెసిడెంటు సర్వాధికారాలతో చెలామణి అవుతున్నాడు. ఈనాడు గవర్నమెంటు నిబంధనల ప్రకారం, యూనివర్శిటీ నిబంధనల ప్రకారం ఏ ఎడ్యుకేషనల్ ఇనిస్టిట్యూట్ అయినా నడవాలి. దానికి అనుగుణ్యంగా బైలాస్ రూపొందించి ఉన్నాయి దీనినుంచి డివియేట్ కావడానికి హి హాజ్ నో బిజినెస్. మేము 25 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చాము. చరిత్రలో రైతులు ఒక కాలేజీకి ఇంత మొత్తాన్ని ఇచ్చిన పరిస్థితి ఉండి ఉండదు శ్రీ ఎమ్. ఆర్. అప్పారావుగారు స్థలం ఇచ్చారు, చెరకు రైతులు డబ్బు ఇచ్చారు. 30 సంవత్సరాలనాటినుంచి ఉన్నటువంటి బిల్డింగులు అవి. It is not the property of that President and his family. I am appealing to the Education Minister as well as the Technical Education Minister to immediately enquire into this misuse of power by the President in changing the by-laws. ఆ మొత్తం ప్రాపర్టీ వన్నింటిని తన జేబు సంస్థగా చేసుకోవాలనే ప్రయత్నాన్ని ప్రభుత్వం వమ్ము చేయాలని, దానికి కావలసిన చర్యలు వెంటనే తీసుకోవాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ శ్రీనివాసరావు (నాగర్ కర్నూలు):—అధ్యక్షా, పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డరు. నేను మాట్లాడేప్పుడు నాకు 10 నిముషాలు ఇవ్వడానికి మీరు సిద్ధపడలేదు. ఇప్పుడు అపోజిషనులోని పక్షానికి 25 నిముషాలు ఇచ్చారు. ఇది సరైనదా?

Chairman :—There is no point of order. That is the prerogative of the Chair.

Sri V. Shobhanadreswar Rao:—Afrer all, it is the Government which is introducing and implementing the Budget. అధికార పక్ష సభ్యులకన్నా ప్రతిపక్ష సభ్యులకు ఎక్కువ టైము ఇవ్వాలి.

శ్రీ కె. ఎస్. శుక్ల (హరిశ్చంద్రపురమ్):—అధ్యక్షా, బడ్జెట్‌లో మనమారు నాలుగవవంతు డబ్బును డిమాండు చేస్తూ విద్యాశాఖా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండును నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. ఈ డిమాండును [illegible] విద్యకు మన ప్రభుత్వంలో మనం ఎంత ప్రాముఖ్యత ఇచ్చామో. ఏదైతే మన్యం

మైన స్థానాన్ని కలిగించామో వేరే చెప్పనక్కరలేదు. గత సంవత్సరం బడ్జెట్‌లో ప్రొవిజను కలిగించకపోయినా సుమారు 20 ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలు, స్థాపించినందుకు, నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. అందులో ముఖ్యంగా మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలోనే 8 కాలేజీలు స్థాపించారు. మా ప్రియాగ్రహారం లాంటి చిన్న గ్రామంలో కూడా ఒక కాలేజీ ఇచ్చినందుకు మంత్రిగారిని ఇంకొకసారి మా జిల్లా ప్రజల తరపున అభినందిస్తున్నాను. లోగడ ప్రైమరీ, అప్పర్ ప్రైమరీ, సెకండరీ హయ్యర్ సెకండరీ అనే విధంగా ఈ విద్యా విధానాన్ని కొనసాగించాలని ఒక ఆలోచన సాగింది. కాని ప్రైమరీ, అప్పర్ ప్రైమరీ సెకండరీ విధానంతో ఆగిపోయింది. ఇప్పుడు హయ్యర్ సెకండరీ లేదు. ఇంటర్మీడియట్ కోర్సుల క్రింద మార్చారు. అందుచేత ప్రతి హైస్కూలును కాలేజీగా మార్చారు. ఇప్పుడు ఏ ఉద్యోగానికి అయినా ఇంటర్మీడియట్ మినిమం క్వాలిఫికేషను అవుతున్నది. ఏ ట్రెయినింగు వెళ్ళాలన్నా, దేనికి వెళ్ళాలన్నా ఇంటర్మీడియట్ మినిమం క్వాలిఫికేషన్ అవుతున్నది. 10వ తరగతి క్వాలిఫికేషన్‌తో రావడం లేదు. అందుచేత ప్రతి హైస్కూలును కాలేజీ క్రింద అప్‌గ్రేడ్ చేస్తే సరైన విద్యాబోధన కలుగచేయగలమని మనవి చేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం మేము 60 వేలు పెడితే మాకు కాలేజీ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు హైస్కూలు కావాలంటే - 10వ తరగతి వరకు కావాలంటే ప్రభుత్వంవారు 60 వేలు అడుగుతున్నారు. ఈ ఆలోచన ఎందుకు వచ్చిందో అర్థం కావడంలేదు. పూర్వం 6 వేలు ఇస్తే ఒక హైస్కూలు ఇచ్చేవారు. అది 60 వేలకు పెంచారు. అది ప్రజలకు కష్టసాధ్యమైన విషయం. అది ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేయాలి. పూర్వం మాదిరిగా 6 వేలు ఇస్తే హైస్కూలు శాంక్షను చేయాలని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా ఇప్పుడు మన ఎడ్యుకేషన్ విధానంలో ఇంటర్మీడియట్ కోర్సులో గాని డిగ్రీ కోర్సులోగాని పూర్వం ఉన్న పద్ధతి ప్రకారంలోనే ఉన్నది. ఆర్ట్సు సైన్సు కోర్సులనే చెప్పేకన్నా జాబ్ ఓరియంటెడ్‌గా, వృత్తి విద్యా కోర్సులను ప్రవేశపెడితే బాగుంటుంది. అట్లా గాక ఈ గుమాస్తాలను తయారు చేసే విద్యా విధానమే కొనసాగితే మార్పు ఏమీ ఉండదు. ఏదైనా ఒక వృత్తి విద్యను ప్రవేశపెట్టి స్పెషలైజు చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ స్టాండర్డులో గత సంవత్సరంలో చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా అయినవెంటనే మోడల్ స్కూల్సు ప్రవేశపెట్టారు. అవి చాలా బాగా పని చేస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా మా కాన్‌స్టిట్యూయన్సీలో పెట్టిన స్కూలు జిల్లాలో ఫస్టు వచ్చింది. అటువంటి మారుమూలల ఉన్న స్కూల్సుకి మొన్న ఆల్ ఇండియా రేడియోవారు కూడా వచ్చి ప్రోగ్రాం తీసుకున్నారు. అవి బాగున్నాయి. ఆ విధమైన స్కూల్సుని ఇంకా అధికంగా ఈ సంవత్సరంలో కూడా ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. ఇక ఆర్కైవ్సు విషయం. అక్కడ పురాతనమైన చారిత్రాత్మకమైన ఇతర పుస్తకాలను జాగ్రత్త పెడతారు. అటువంటి చోట ఎక్కడ పడితే అక్కడ చెద ఎలుకలు విపరీతంగా ఉన్న పరిస్థితి ఉన్నది. [illegible]

దానికి కుర్చీ గాని బెంచిగాని లేని పరిస్థితి ఉంది. దాని విషయమై 7-3-81వ ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో ఒక ఆర్టికల్ కూడా వచ్చినది. దాని ఫోటోస్టాట్ కాపీ నా దగ్గర ఉన్నది. అది మంత్రిగారికి అందజేస్తాను. దానిలోని వారికి పది మందికి స్కాలర్‌షిప్పు ఇవ్వమని ప్రభుత్వం శాంక్షను చేసింది. కాని అక్కడ ఉన్నటువంటి డైరక్టరుగారు దానిని కాన్సిల్ చేయించారని విన్నాము.

Can I. A. S. officer change the policy of the State Government; enquiry proved that he could not, but he can certainly reduce the policy to null and void ఒక ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారి స్టేటు అర్కేవుము మీద ఈ విధంగా పెత్తనం చెలాయిస్తే అది మంచి పని కాదు. దీనిని మినిష్టరుగారు ఒకసారి పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను. మా జిల్లాలో 19 జూనియర్ కాలేజిలు ఉన్నాయి. విజయనగరం జిల్లా మా జిల్లా నుంచి విడిపోయిన తరువాత ఇప్పుడు మాకు రెండే డిగ్రీ కాలేజిలు మిగిలాయి. 19 జూనియర్ కాలేజీ నుంచి వచ్చిన విద్యార్థులకు ఈ రెండు డిగ్రీ కాలేజీ సరిపోవు. మరికొన్ని డిగ్రీ కాలేజిలు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ప్రారంభించమని కోరుతున్నాము. శ్రీకాకుళంలో ఉన్న పి.జి. సెంటరుకి 20 లక్షలు శాంక్షను చేయమని వారు కోరడం జరిగింది. ఆ పి.జి. సెంటరుకి ఎకామడేషను లేదు. దానికోసము వారు ఒక బిల్డింగు కూడా చూశారు. 20 లక్షలు కావాలని వ్రాశారు. దాని విషయంలో మంత్రిగారు తగు చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

స్టూడెంట్సు విషయంలో నేను లోగడ ఒక సారి చెప్పాను. మీరు స్టూడెంట్సుకి రాయితీలు ఎన్నైనా ఇవ్వవచ్చునుగాని కాని మార్కులలో కూడా నిబంధనలు పెట్టి కొన్ని కులములవారికి ఇన్ని మార్కులు వచ్చినా చాలు మిగతా కులాలవారికి ఇన్ని మార్కులు రావాలి అని పెట్టడం అది విద్యార్థులలో చాల విపరీతమైన ఆందోళనను రేకెత్తిస్తున్నది. వెనుకబడిన వారికి వివిధమైన రాయితీలైనా ఇవ్వవచ్చునుగాని ఇట్లా మార్కులలో తేడాలు పెట్టడం మంచిదికాదని మనవి చేస్తున్నాను. సమాన విద్యార్హతలు ఉన్నవారికి సమానంగా సీట్సు ఇస్తే బాగుంటుందని సూచన చేస్తున్నాను.

డాక్టరు వి. శివరామకృష్ణారావు:— అధ్యక్షా, ఈ నాడు విద్యాశాఖా మాత్యులుగారు ప్రవేశపెట్టిన డిమాండ్సుని బలపరుస్తూ కొన్ని ముఖ్యమైన సూచనలు చేస్తున్నాను. ఈ డిమాండ్సులో ముఖ్యంగా మన ప్రభుత్వము వారు చెప్పిన కొన్ని కార్యక్రమాలను ప్రశంసించవలసిన అవసరం ఉంది. కాంప్రహెన్సివ్ ఎడ్యుకేషను బిల్లు ఈ సమావేశములోనే తీసుకొని వస్తామని మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. [illegible] చాల సంతోషం. అదే విధంగా కరువు కాటకాలకు గురి అయిన [illegible] ఇబ్బంది పడుతున్న రాయలసీమలోను తెలంగాణాలోను ఉన్న [illegible] దానికి నేను

వారికి నా కృతజ్ఞతా పూర్వక ధన్యవాదాలను అర్పిస్తున్నాను. కాని మనకు ఇండిపెండెన్సు వచ్చిన ఏటినుంచి ఇప్పటివరకు విద్యావిధానంలో అనేక రకాల మార్పులు ఎక్స్పరిమెంట్సు చేస్తున్నాము. ఇప్పుడు ఓపెన్ బుక్ ఎగ్జామినేషను సిస్టమ్ పెడతాము అన్నారు. అది ఒక్క సెంట్రల్ స్కూల్సులో మాత్రమే పెట్టి వాటి రిజల్ట్సు ఎట్లా ఉంటాయో చూసి మిగతా వాటికి ఎక్స్టెండు చేస్తారని అన్నారు. ఇట్లా కొన్ని స్కూల్సులో పెట్టడం కొన్ని స్కూల్సులో పెట్టక పోవడం తరువాత ఫలితాలు బాగాలేకపోతే తీసివేయడం అట్లా కాకుండా ఏదో ఒక స్టాండర్డు తీసుకుని అంతవరకు ఆ విధానం పెట్టి వాటి ఫలితాలు ప్రోత్సాహ కరంగా ఉంటే మిగతా స్టాండర్డ్సుకి కూడా ఎక్స్టెండు చేస్తే బాగుంటుందని సూచిస్తున్నాను. బాలవాడి స్కూల్సు అన్నీ మూత బడ్డాయి 50 శాతము స్కూల్సు క్లోజు చేయడం జరిగింది. ఈ బాలవాడి టీచర్సు అంతా ఇప్పుడు రోడ్డు మీద ఉన్నారు వెంటనే వారికి మరల ఎంప్లాయిమెంటు ఇచ్చి ఆ స్కూల్సు నడిచేట్లుగా చేయవలసిందని కోరుతున్నాను. ప్రైయిమరీ ఎడ్యుకేషనులో 90 శాతము ఉంటే హాయ్యర్ ఎడ్యుకేషనుకి వచ్చేసరికి 30 శాతము మిగులు తున్నారు. ఎందుకు ఈ రకంగా డ్రాప్ అవుట్ అయిపోతున్నారో ఈ డ్రాప్ అవుట్సుని కాకుండా చూడడానికి మంత్రిగారు ఏ విధమైన కృషి చేస్తారో తెలియ జేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు మనకు ఉన్న కన్వెన్షనల్ సిస్టమ్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషనునే కంటిన్యూ చేసినట్లయితే అన్ఎంప్లాయిమెంటు ప్రోబ్లమ్ ఎక్కు వగా పెరిగిపోతుంది. అందుచేత ఇప్పుడు మన భుక్తాగారు చెప్పినట్లు జాబ్ ఓరియంటెడ్ ఎడ్యుకేషనుని ప్రవేశపెట్టి టెక్నికల్ ఎడ్యుకేషనుని అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎక్కువగా జాబ్ ఓరియంటెడ్ స్కూల్సు, ఐ.టి.ఐ. లు పెట్టాలని కోరుతున్నాను. అగ్రికల్చరల్ సైన్సు, డెయిరీ డెవలప్మెంటు సైన్సు మొదలైన కోర్సులు పెట్టి జాబ్ ఓరియంటెడ్ స్కీమ్సు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి డిపార్టుమెంటుకి రీజినల్ ఆఫీసులు ఉన్నాయి. కాని మన ఎడ్యుకేషను డిపార్టుమెంటుకి అటువంటి రీజినల్ ఆఫీసులేదు. కాబట్టి వీలైనంత త్వరలో ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ సెటప్ డీసెంట్రలైజు చేసి రీజినల్ ఆఫీసులు కూడా పెట్టాలని కోరుతున్నాను. మనం ఎడ్యుకేషన్ కావాలి పెర్సెంటేజీ కావాలి అని అనుకుంటూనే హైస్కూల్సు పెట్టాలి అంటే పదివేలు లక్షరూపాయలు వసూలు చేస్తున్నాము. ఇట్లాగయితే ఇక ఆంధ్రదేశంలో కనీసం ఒక హైస్కూలు కూడా రాదని అనుకోవలసి వస్తోంది. దయచేసి ఆ జి. ఒ. విత్డ్రా చేయమని శాసనసభ్యులు అందరి తరఫున కోరుతు న్నాను. కృష్ణదేవరాయ యూనివర్శిటీ కావాలని శాసనసభ్యుణ్ణి అయినప్పటినుంచి కోరుతుంటే-మంత్రిగారు బడ్జెట్ డిమాండులో దాని గురించి పేజి 43లో ఇలా వ్రాసారు. The State Government are hoping to recieve the communicat on shortly from the University Grants Commission, signifying the latter's willingness for the upgradation of the post-graduate Centre in Anantapur into a University. ఇప్పటికి కూడా ఇంకా వస్తుంది అనే హోప్ ఉంది కానీ రాలేదు. కాబట్టి మంత్రి సీరియస్గా ప్రయత్నం చేసి

వీలైనంత త్వరలో కృష్ణదేవరాయ యూనివర్సిటీ ప్రారంభించాలని కోరుతున్నాను. జిల్లాపరిషత్తులలో నాలుగైదు సంవత్సరాల నుంచి టెంపరరీగా కొంత మంది టీచర్స్ పనిచేస్తున్నారు. ఈనాడు డి. ఎస్. సి. అభ్యర్థులను పిలిచారు. నాలుగైదు సంవత్సరాల నుంచి పనిచేస్తున్నవారిని డి. ఎస్. సి. ముందు పెడితే వారు సెలక్టు కాకపోతే, వారు ఏమి అవుతారు? వారిని నామినల్‌గా డి.ఎస్.సి. ముందు పెట్టి వారిని పర్మినెంట్ చేయాలి. Again they will be reverted or retrenched. I request the Hon'le Education Minister to exempt them from appearing the P. S. C. and regularise their services. ఈ రకంగా ఉత్తరువులు జారీ చేస్తే తప్ప వీరికి అన్యాయం జరిగే అవకాశం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. డైరక్టరేట్ ఆఫ్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్, డైరక్టరేట్ ఆఫ్ స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్‌లలో అభ్యర్థులు లేకపోయి ఎప్పుడు ఎస్. జి. అభ్యర్థులను తెప్పించుకొని పెట్టుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు అభ్యర్థులు ఎక్కువగా వచ్చారు. వారిని ఇప్పుడు సెంట్రల్ ఆఫీసులకు తీసుకువచ్చారు. ఇప్పుడు వారిని జిల్లాలకు పంపుతున్నారు. వారిని ఆఫీసు నుంచి తీసివేసినా, వారి సీనియారిటీ కాపాడుతూ వారిని అక్కడే ఉంచాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) కె. వెంకటరామయ్య :-- అధ్యక్షా, ఈ ఎడ్యుకేషన్ డిమాండును సమర్థిస్తూ కొన్ని అభిప్రాయాలు తెలుపుతున్నాను. ముఖ్యంగా ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్‌కు చాలా ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలి. విద్యార్థులలో జరిగే సమ్మెలు, విధ్వంసక చర్యలు చూస్తూనే ఉన్నాము. అట్లాంటివి జరగకుండా ఉండాలంటే పిల్లలకు మంచి క్రమశిక్షణ గరిపేందుకు 1వ తరగతి నుంచి 5వ తరగతి వరకు వారికి మంచి పునాది వేయాలి. That is the basic mind of the children. అక్కడ చాలా జాగ్రత్తగా చేసి వారికి నీతి నియమాలు, దైవం గురువు, తల్లితండ్రులు, భయభక్తులు గౌరవం, అణకువ వీటికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ఎలిమెంటరీ స్కూల్సులో పిల్లల్ని బాగా డెవలప్ చేయాలి. అభ్యుదయ పాఠశాలలు పెట్టారు. ఇప్పుడు ఇన్ని జరుగుతున్నాయని ఈ నోట్‌లో చెప్పారు గానీ భవిష్యత్ కార్యక్రమం గురించి ఏమీ చెప్పలేదు. ఫ్యూచర్ ప్రోగ్రాం ఉంటుందా చెప్పాలి. అభ్యుదయ పాఠశాలలు పెట్టాక క్రమశిక్షణ పెరిగింది. జనరల్ నాలెడ్జి పెరిగింది. కాబట్టి గ్రామాలలో పిల్లలు అందరూ అభ్యుదయ పాఠశాలలకు పోతాము అంటున్నారు. ఈ అభ్యుదయ పాఠశాలలు ఇంకా ఎక్కువగా పెడితే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. టీచర్సుకు అవార్డ్సు గురించి కొంత చెప్పాలి. ఈ కాలేజి, యూనివర్సిటీ టీచర్సుకు అవార్డ్సు ఇచ్చే విషయంలో ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేశాము. వారు సెలక్టు చేయడం జరుగుతున్నది. నా అభిప్రాయంలో సరైన న్యాయం జరగడం లేదు. ఎక్కడో ఒకరికి మొహమాటానికో కాళ్లా వేళ్లా పడితే ఒకరికో ఇచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. విద్యార్థి సమస్యల విషయంలో వారు ఏమీ చేశారు, స్కూలు ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపరచడంలో వారు ఏమి కృషి చేశారు, అలాంటి విషయాలు చూసి ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు ఏ ప్రాతిపదికన ఇస్తున్నారో తెలియడం లేదు. "గైడ్ లైన్స్" ఉన్నాయని చెప్పారు. అవి స్ట్రిక్టుగా అమలు జరిపి ఈ అవార్డ్సు ఇస్తే బాగుంటుంది. గ్రామాలలో సింగిల్

టీచర్ స్కూల్సు ఉండి, 1 నుంచి 5వ తరగతి వరకు ఒక్కరే చూసుకోవలసి వస్తున్నది. అలాకాకుండా 60 మంది విద్యార్థులకు మించితే ఇద్దరు టీచర్సు ఉండాలి. ప్రాథమిక విద్యకు చాలా ప్రాధాన్యత ఉంది. కాని ఆ స్కూల్సుకు భవనాలు సరిగ్గా ఉండవు, కూర్చునే బల్లలు ఉండవు, నల్లబల్ల ఉండదు ఇతర అనేక సౌకర్యాలు ఉండవు. అలాకాకుండా బాల్యదశలో వారికి అన్ని సౌకర్యాలు ఇచ్చి, ప్రభుత్వం వారికి పూర్తిగా సహాయం చేస్తున్నది అనే అభిప్రాయం కలిగేట్లుగా ఉండాలి. సింగిల్ టీచర్ స్కూల్సును తీసివేసి వాటిలో కనీసం ఇద్దరు టీచర్సు ఉండేలా చూడాలి. మిడ్ డే మీల్సులో రవ్వ ఇస్తున్నారు గానీ ఉప్మా చేయడానికి నూనె ఇవ్వడం లేదు. అందువల్లనీళ్ళతో ఉడకపెట్టి ఇస్తున్నారు. వారికి ఆయిల్ కూడా ఇవ్వాలి. ఉప్మా, మురుకు ఇచ్చే కార్యక్రమం పెట్టి నూనెఇవ్వక పోతేఎలా? కాబట్టి నూనెకూడాఇచ్చి ఆ కార్యక్రమం సక్రమంగా జరిపించాలి. ఇది ప్రస్తుతం మెదక్, నల్లగొండ మున్నగు తెలంగాణా జిల్లాలలోనే ఇస్తున్నారు గానీ రాయలసీమ జిల్లాలలో ఇవ్వడం లేదు. పిల్లలు ఎక్కడైనా ఉన్నారు కనుక అన్ని చోట్ల ఈ ఫలహారాలు ఇవ్వాలి. మిడ్ డే మీల్సు-మురుకు, ఉప్మా ఇవ్వడం రంగారెడ్డి, మెదక్, మహబూబ్‌నగర్, నల్లగొండ జిల్లాలలోను, జంటనగరాలలోను ఇస్తున్నారు. మిగతా జిల్లాలలో ఎందుకు ఇవ్వడం లేదు? అన్ని జిల్లాలలోను పేదవారు ఉన్నారు అందువల్ల ప్రతి గ్రామంలోను, ప్రతి స్కూలులోను ఈ ఉప్మా, మురుకు సౌకర్యాలు ఇవ్వాలి. కొన్ని జిల్లాలకు ఇచ్చి, కొన్ని జిల్లాలకు ఇవ్వకపోతే డిస్క్రిమినేషన్ అవుతుంది. ఎమ్.బి.బి.ఎస్., పి.జి., కోర్సులకు ఎంట్రెన్సు పరీక్షలు పెడుతున్నారు. ఎందుకు పెడుతున్నారు? మూడేళ్ళు చదువు కొన్న తరువాత, మనం పెట్టిన పరీక్షలు పాస్ అయిన తరువాత ఆ మార్కులు చూసుకొని ఎందుకు సీట్లు ఇవ్వకూడదు? మళ్ళీ ఎంట్రెన్సు పరీక్ష ఎందుకు? అది అంతా ఎ.బి.సి.డి. అనే పద్ధతిలో ఉంటుంది లక్కీగా ఏదో ఒకటి వ్రాసేస్తే పాస్ అవుతారు. పోయినసారి కూడా నేను ఈ విషయం చెప్పాను. ఎంట్రెన్సు పెడితే 50% of the marks secured in the post-graduate course should be taken into consideration అని పెడితే మీరు ఇచ్చిన డిగ్రీలకు విలువ ఉంటుంది. లేకపోతే వట్టి ఎంట్రెన్సు పరీక్ష పెడితే ఉపయోగం ఉండదు. వాటి విషయంలో మార్పు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను కంప్యూటర్ విషయంలో తప్పులు ఉన్నాయి. ఫెయిల్ అవుతున్నాయి. అవి భయంకరంగా తయారయ్యాయి. కొందరు పిల్లలు ఆత్మహత్యలు చేసుకొన్నారు. 60 శాతం మార్కులు వచ్చినవారు కూడా ఫెయిల్ అవుతున్నారు. పిల్లలు తల్లిదండ్రులు కూడా చాలా ఆవేదన పడుతున్నారు అందువల్ల ఉపాధ్యాయులు దిద్దిన మార్కులను తీసుకొని చేయాలి గానీ కంప్యూటర్సుకు ఇవ్వకూడదు. సమాధానాలు వ్రాసినవి మిషన్సుకు ఇచ్చి టైపిస్టుల చేత, క్లర్కుల చేత ఫీడ్ చేయించడం వల్ల లేనిపోని సమస్యలు వస్తున్నాయి. వారు మిషన్లలో పెట్టి తిప్పుతారు. ఎ. కి బదులు బి. కి బదులు సి. పెడితే అనవసరంగా పిల్లల జీవితం పాడై పోతుంది. If there is any difficulty in it, we can [illegible] it

కనుక టీచర్సును పెట్టి చేయిస్తే బాగుంటుంది. కంప్యూటర్ సిస్టం పూర్తిగా తీసి
వేయాలి. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ సెలవు తీసు
కొంటున్నాను.

శ్రీ యస్. యస్. ఆర్. రెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను ఈ విద్యా శాఖ 1·00 p. m.
బడ్జెటును సమర్థించలేకపోతున్నాము. ఎందుచేతనంటే దీనిలో చాలా కుట్ర
కనిపిస్తున్నది, ఈ దేశములో కాని, ఈ రాష్ట్రములో కాని నిరక్షరాస్యులు
ఎక్కువగా ఉంటే వారు మాకు ఓట్లు వేస్తారు కాబట్టి మేము గెలుస్తాము,
కాబట్టి చదువుకోని వారు ఎక్కువగా ఉండేలా చూస్తామని ఇందిరా కాంగ్రెసు
ఆలోచిస్తున్నది. అని ఈ బడ్జెటు చూశాక అనిపించింది. మంత్రిగారి దగ్గరకు
వెళ్తే నిధులు లేవంటారు డైరక్టరు గారి దగ్గరకు వెడితే నిధులు లేవంటారు.
మరి సెక్రెటరీ గారి దగ్గరకు వెడితే నిధులు లేవంటారు. రు. 288 కోట్లను ఈ
బడ్జెటు పెడితే ఈ వేళటికి అనేక జిల్లాలకు గ్రాంట్సు రిలీజు చేయలేదు,
ఉపాధ్యాయులకు జీతాలు లేవు. మేనేజిమెంట్సుకు గ్రాంట్సురిలీజ్ చేయని
పరిస్థితి ఉంది. మంత్రిగారు 9, 2 గదులు నిర్మించాలి అన్నారు. గదికి
12 వేలు అంటే రు. 108 కోట్లు కావాలి. రు. 1.88 కోట్లు ఈ బడ్జెట్‌లో
మాత్రమే పెడితే విద్యా వృద్ధి ఎలా జరుగుతుంది? అనేక పాఠశాలలో ఉపాధ్యా
యుల్లు లేరు. కనీసం 5 వేల మంది ఉపాధ్యాయులు ఈ పాఠశాలలో ఉంటే
తప్ప అవి నడిచే పరిస్థితిలో లేవు. అభ్యుదయ పాఠశాలలో 1:88 అన్నారు.
మా విశాఖపట్నములో చూస్తే 1.800 ఉంది. ఇలా ఉంటే పాఠాలు ఎలా
చెప్తారో ఆలోచించమంటున్నాను వైజాగ్‌లో స్టీలు ప్లాంటు వస్తోంది.
అందుచేత లేడీస్ పాలిటెక్నిక్ పెడితే బాగుంటుంది. ఉన్న ఐ.టి.ఐ. లో ట్రేడ్స్
ఎక్కువ పెంచి మరింత మందికి అవకాశాలు కలుగచేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.
నిధులు లేవంటున్నారు కాబట్టి మంత్రిగారికి ఒక సూచన చేస్తున్నాను.
భాగ్యలక్ష్మి లాటరీ టిక్కెట్లు నెలకు అయిదు కోట్లు ఆయనకు వస్తుంది. ఆయన
జాతకం బాగా లేకపోతే నా పేరు మీద కొనమనండి. ఆ డబ్బు ఆయనకే
ఇస్తాను. కనీసం రు. 100 కోట్లు లేకపోతే ఏ రకంగా విద్యాభివృద్ధి చేయడానికి
అవకాశం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. విశాఖపట్టణములో విశాఖ ఉమెన్స్
కాలేజీ ఉంది. దానిని సింగవరపు సూర్యారావు అనే కాంగ్రెసు నాయకుడు
పెట్టారు. ఈ డిపార్టుమెంటు ఆయనను నానా హింసలు పెడుతోంది అక్కడ
బిల్డింగు పడిపోయేలా ఉంది. వెయ్యి, రెండు వేల మంది పిల్లలు రేపో
ఎల్లుండో చచ్చిపోతారు. నాదెండ్ల భాస్కరరావుగారు చూశారు. ఆళ్వారు
స్వామిగారు చూశారు. మంత్రిగారు కూడా చూశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు
హామీ ఇచ్చారు. వెంటనే దానిని గ్రాంట్ స్కూలుకు షిఫ్టు చేయాలి.
వెంటనే దానిని మార్చాలని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. గతసారి
బడ్జెటు మీద మాట్లాడేప్పుడు మీరు ఎప్పుడూ మంత్రిని తిడతారు,
పొగడరని రాజారాంగారు అన్నారు. మంత్రిగారితో నాకు అలిగేషన్ ఏమీ
లేదు. ఇంటర్మీడియేట్ బోర్డు విషయములో రెడ్డిగారి రిపోర్టు వచ్చాక

దానిలో కొంతవరకు మార్పులు చేయడానికి మంత్రిగారు ప్రయత్నము చేశారు. అందుచేత వారిని అభినందిస్తున్నాను, మంచి కంట్రోలర్ ఆఫ్ ఎగ్జామినేషన్స్‌ను వేశారు. ఆయన ఆదర్శ పాఠశాలలు పెట్టారు. అక్కడ యోగ విద్య చాలా అవసరం. మా గోవిందరావుగారు నేను గవర్నమెంటు పంపిస్తే ఢిల్లీ వెళ్ళాము. అక్కడ మీరు యోగ విద్యాభ్యాసం చేయండని మాకు సలహా ఇచ్చారు. దానిని ప్రవేశపెట్టమని మంత్రిగారిని నేను కోరుతున్నాను. మంత్రిగారిలో ఒక తపన ఉంది, అధ్యక్షా, ఎలాగైనా విద్యను అభివృద్ధి చేయాలని ఆయన ఆలోచిస్తున్నాడు. వివరణాత్మకమైన పుస్తకాన్ని తయారుచేశారు. రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల్లో నూటికి నూరు శాతం ఆయనను అభినందిస్తున్నాను. 1700 పోస్టులు ఈ సంవత్సరం ఆయన సాంక్షను చేశాడు. కాని పంచాయితీ ఎన్నికలు వస్తున్నాయని మాత్రమే చేశారు. మున్సిపల్, ఎయిడెడ్ స్కూల్సుకు మాత్రము చేయలేదు. పంచాయితీ ఎన్నికలు వాయిదా పడ్డాయి. మున్సిపాలిటీలకు కూడా 2000 పోస్టులు సాంక్షను చేయకపోతే చాలా ఇబ్బంది. సమగ్ర విద్యార్థులను ప్రవేశపెడతాము అన్నారు, చాలా సంతోషం. ఈ మంత్రిగారు వచ్చాక సమ్మెలు మాత్రము తగ్గాయి స్ట్రయికలు లేకుండా కొంతవరకు నివారించ గలిగినందుకు సంతోషము ప్రకటిస్తున్నాను. పుస్తకాల సరఫరా స్కూల్సులో కొంతవరకు జరుగుతోంది. అయితే ఆయన ఏదో ప్రత్యేకంగా కొత్తగా సిస్టం పెట్టి చూచివ్రాత పద్ధతి పెడుతున్నారు. ఇది పిచ్చితుగ్లక్ పనేమో. కన్సల్టేటివ్ కమిటీలో నేను చెప్పాను. నేను మాత్రమే కాదు, 16 మంది యం.యల్.ఏలు, అన్ని పార్టీల వారు కూడా చెప్పారు. అది అంత మంచి పద్ధతి కాదు ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. ఒక కోతి ఉంది అధ్యక్షా, ఆ కోతి కల్లు త్రాగింది. కల్లు త్రాగిన దానికి దెయ్యం పట్టింది, దెయ్యం పట్టిన కోతిని తేలు కుట్టింది. దాని మనసు ఎలాగ ఉంటుంది? చిన్న పిల్లల బడుల దగ్గర సారా దుకాణాలు, మరుగు దొడ్లు ఉంటే వారి మనస్సులు ఎలా ఉంటాయి. బడులు పవిత్ర దేవాలయాలుగా ఉండాలని మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

ఇంటర్‌మీడియేట్‌లో వొకేషనల్ కోర్సులు పెట్టారు. Thanks to Mr. Venkatrama Reddy. కాని లాభము ఏమిటి ? వారు పాలిటెక్నిక్‌తో సమానము చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. మిడిపార్టుమెంటలో డ్రాఫ్టుమెన్‌గా వేసినట్లయితే ప్రయోజనంఉంటుంది. అది లేకపోతే ప్రయోజనం ఏమిటి? ఇది చేయకపోతే అరణ్యరోదనమే. 83 వ వత్సరాల తరువాత 25 నుంచి 10 పెర్సెంటు పెరిగితే 65 శాతం అక్షరాస్యత అంటే ఇంకొక నూరు సంవత్సరాలకు కాని చదువుకున్న వారు పూర్తి కారు. జాబ్ ఓరియెంటెడ్ ఎడ్యుకేషన్ అవసరం. వొకేషనల్ కోర్సును మీరు యల్.సి.ఇ.తో సమానము చేస్తే ప్రయోజనం ఉంటుంది. అదే రకంగా 8, 10 క్లాసులలో చేయాలి. బి.యస్.సి. కోర్సులో మేథమేటిక్స్ ఇంజనీరింగు కోర్సు 3 4 సంవత్సరాలు పెట్టినట్లయితే సక్రమంగా దానికి ప్రయోజనం ఉంటుంది. మంత్రిగారు కొంతవరకు ప్రయత్నము చేస్తున్నారు.

ఇంటర్మీడియేట్ బోర్డు డబ్బు కోటి రూపాయలు [illegible] వర్న మిగులు లాక్కుంది. ఇంకో కోటి రూపాయలు [illegible] కలిపితే కంప్యూటరు పెట్టుకోంటే 10 [illegible] కూడా [illegible] పడుతుంది. అంతేకాదు ఇంటర్మీడియేట్ బోర్డు [illegible] కూడా ఉంటే బాగుంటుంది [illegible] 2.6 [illegible] ఇవ్వవచ్చు. 10వ క్లాసు పుస్తకాలు ఇచ్చే అవకాశం ఉంటుంది [illegible] దానిని ఫిక్సుడ్ [illegible] పేద విద్యార్థులకు [illegible] ఇవ్వవచ్చు. [illegible] ఎగ్జామినేషన్ [illegible] 20 అవుతుంది [illegible] రీజనల్ [illegible] పెట్టుండి [illegible]

యూనివర్సిటీలలో [illegible] పెడుతున్నారు. [illegible] విశ్వవిద్యాలయములో హార్యమక్ [illegible] ఎందుకు పనికి రాదు. [illegible] కాని యూనివర్సిటీలో ఉంది దాని వల్ల చదువుకున్న వారు [illegible] తున్నారు.

సెక్రటేరియట్‌లో ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటుకు గోపాలకృష్ణన్ గారు సెక్రటరీగా ఉన్నారు. ఆయన [illegible] వారని చెబుతారు చాలా [illegible] ఎవరైనా వెళ్ళినప్పుడు [illegible] ఐఎయస్ ఆఫీసర్లు [illegible] గౌరవం. కాని [illegible] వచ్చినప్పుడు [illegible] చేయాలని అనడంలేదు. అలాంటిది మార్చుకోవాలి సెక్రటేరియట్‌లో గుమస్తాలు, సూపరింటెండెంట్లు మాత్రమే పరిపాలన చేస్తున్నారు కాని మంత్రులకు సెక్రటరీకు అవకాశం లేని పరిస్థితి ఉంది. డైరక్టరేటు, సెక్రటేరియట్‌లలో [illegible] మంగా పనులు జరిగేట్లు చూడాలి. [illegible] రూ. 100 కోట్లు విద్యాశాఖకు ఇచ్చినట్లయితే రాష్ట్ర [illegible] పేరు వస్తుంది. ప్రజలు చదువుకోడానికి అవకాశం ఉంటు [illegible] ఈ బడ్జెటును పెంచడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతూ నేను శెలవు తీసుకుంటున్నాను

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యవతి (నిడుమోలు) - - అధ్యక్షా. మన విద్యాశాఖా మాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన పద్దులపై కొన్ని విషయాలు చెప్పదల్చాను మన రాష్ట్రములో ఆలోచిస్తే [illegible] స్త్రీలు ఉన్నారు [illegible] సంఖ్యముగా స్త్రీలు చదువుకోవడం బాధ్యతగా భావించి [illegible] రావాలని నేను సగర్వముగా చెప్తున్నాను. స్త్రీకి విద్య [illegible] కుటుంబము [illegible] లేదు. [illegible] చరించుకోలేదు. ముఖ్యంగా ఈ రోజున వరకట్నానికి నిషేధం [illegible] పోయింది. పురుషులతోపాటు సమాన హక్కులు ఉండాలి అంటే ఈ వరకట్న నిషేధము [illegible] ఉన్నప్పుడే స్త్రీకి పురుషునితోపాటు సమాన హక్కులు వస్తుంది. స్త్రీలకు చదువుకోవడానికి తగిన [illegible] కల్పించి వారు చదువుకొన్నట్లయితే

కోసం తన బ్రతుకు తాను బ్రతకడానికి, తన కాళ్ళ మీద తాను నిలబడడానికి అవకాశం వుంటుంది. కుటుంబ పోషణలో భర్తకు కూడా సహాయ పడడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇకపోతే స్త్రీలకు పాలిటెక్నిక్ కాలేజెస్ హైదరాబాదులోనూ, కాకినాడలోనూ ఉన్నాయి కాని విజయవాడలో లేదు. విజయవాడలో కనుక పాలిటెక్నిక్ ప్రత్యేకంగా స్త్రీలకోసం పెట్టినట్లయితే కృష్ణా జిల్లా ప్రజలకు ఎంతో ఉపయోగకరంగా వుంటుంది కాబట్టి అక్కడ పెట్టాలని కోరుతున్నాను.

స్త్రీలు పిల్లలను పోషించడమే కాక భర్త యొక్క, కుటుంబంయొక్క మంచి చెడ్డలను చూసే బాధ్యత ఆమెపై ఎక్కువగా వుంటుంది, స్త్రీల జనాభా దేశంలో మూడు వంతలకు పైగా వుంది కాబట్టి అన్ని విషయాలలోనూ వారికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని, విద్యా సౌకర్యాలు కూడా వారికి ఎక్కువగా కల్పించాలని కోరుతున్నాను. వయోజన విద్యా కేంద్రాలు పెట్టారు కానీ అవి కన్నీళ్ళు తుడవడానికి మాత్రమే ఉపయోగపడేట్లు ఉన్నాయి. ఎందువల్ల నంటే స్త్రీలు వెళ్ళి చదువుకోవడానికి వీలులేకుండా వాళ్ళ ఇంటి నుంచి ఆ కేంద్రాలు దూరంలో ఉంటున్నాయి. ఉదయం నుంచి రాత్రి 9 గంటల వరకు కష్టపడి పని చేసి కుటుంబ వ్యవహారాలన్నీ చూసుకొని ఎక్కడో 1, 2 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్న వయోజన విద్యా కేంద్రాలకు వెళ్ళాలంటే వాళ్ళకు సాధ్యం కాక చదువు నేర్చుకోలేకపోయిందికే అనే భావం ఏర్పడి వెళ్ళడంలేదు కాబట్టి ప్రతి వాడలోనూ వయోజన విద్యా కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే వయోజన విద్యా కేంద్రాలలో బోధించే టీచర్లు కనీసం 10వ తరగతి వరకైనా చదువుకొని వుండాలి, 10వ తరగతి తప్పినా ఫరవాలేదు. ఇకపోతే వాళ్ళకు ప్రస్తుతం 50 రూపాయలు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. బస్సు రేటుగాని, వస్తువుల ధరలుగాని అన్నీ కూడా పెరిగిపోయినటువంటి ఈ పరిస్థితులలో 50 రూపాయలు ఇస్తే ఏ రకంగా సరిపోతుంది? కాబట్టి వారికి ఇచ్చే జీతం పెంచాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే 1 నుంచి 5వ తరగతి వరకు చదువుచెప్పే ప్రాథమిక పాఠశాలలో వసతులు కూడా చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంటున్నాయి. వాటికి సరైన భవనాలు లేవు. 1977 సంవత్సరంలో తుఫాను వచ్చినప్పుడు కూలిపోయిన పాఠశాల భవనాలను పునర్నిర్మించడంగాని, పాడైపోయిన వాటిని రిపేరు చేయించడం గాని జరగలేదు. ఇకపోతే పాఠశాలల్లో కుర్చీలు ఉంటే టేబుల్సు ఉండవు, టేబుల్సు ఉంటే కుర్చీలు ఉండవు. భవనాలు సరిగ్గా లేకపోవడం వల్ల ఎండకుగాని, వానకుగాని పసి పిల్లలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అంతే కాకుండా చదువు కూడా సరిగా కొనసాగడం లేదు. టీచర్లు కూడా ఎక్కడో దూరం నుంచి సైకిళ్ళ మీద రావలసి వుంటుంది. వారు సరిగా చదువు చెప్పరు. కాబట్టి స్కూళ్ళలో అన్ని వసతులు కల్పించి చదువు సరిగా కొనసాగేట్లు చేయాలి, విద్యా విధానం అనేది పటిష్టవంతంగా వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే బాలవాడీ టీచర్లను కూడా పెంచవలసిన అవసరం వుంది. పిల్లలకు స్కూల్సులో మిడ్-డే మీల్సు కూడా ఏర్పాటు చేసినప్పుడే విద్యార్థులు స్కూళ్ళకు వచ్చి చదువుకోవడానికి అవకాశం వుంటుంది.

[illegible] రిజన్, [illegible] తెగలకు చెందిన విద్యార్థుల [illegible] సదుపాయాలు [illegible] కులాలకు [illegible] లో పని చేయడానికి [illegible] అగ్రికల్చర్ [illegible] పాఠశాలలో [illegible] విద్యార్థులు [illegible] చదువుకోవడానికి అవకాశం [illegible] వుంటుం[illegible] కాబట్టి [illegible] ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను [illegible] కాలేజీలలో [illegible], హాస్టల్స్‌లో [illegible] మురుగుబోడు సరిగా [illegible] అవుతున్నారు. వాళ్ళకు మంచి నీటి సదుపాయాలు గాని, మరుగుదొడ్ల సదుపాయాలు గాని లేకుండా వాళ్ళు [illegible] అవస్థలు పడుతున్నారు కాబట్టి అన్ని వసతులు వారికి కల్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. సచ్చిదానందర్ రావు:—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన విద్యాశాఖ పద్దును బలపరుస్తూ మీ ద్వారా కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకొన్నాను. ఈనాడు ఏర్పాటు చేసిన అభ్యుదయ పాఠశాలల వల్ల విద్యార్థులు తెలుగు భాషను చక్కగా నేర్చుకోవడానికి మంచి అవకాశం వుంది. ఈ అభ్యుదయ పాఠశాలల వల్ల విద్యార్థులకు సత్యము, ధర్మము, నీతి, నిజాయితీ, వినయము, విధేయత, దేశభక్తి మున్నగు మంచి లక్షణాలు అలవడుతున్నాయి కాబట్టి వాటిని ప్రారంభించినందుకు నేను ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఇకపోతే అభ్యుదయ పాఠశాలలకు సంబంధించి ప్రతి జిల్లాలోనూ ఆయా జిల్లాల కలెక్టర్ల అధ్యక్షతన ఏర్పాటైన కమిటీలు సక్రమ పద్ధతిలో మీట్ కావడం కాని, పని చేయడంగాని జరగడంలేదు కాబట్టి అవి సక్రమంగా పని చేసేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. ఆ పాఠశాలల భవనాలు లేవు, టీచర్లు లేరు, పిల్లలకు సరైన పద్ధతిలో విద్యాబోధన కొనసాగడం లేదు. టీచర్సుకు 2 వారాల ట్రైనింగు అన్నారు. ఆ సమయాన్ని ఇంకా పెంచి సక్రమ పద్ధతిలో ట్రైనింగు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే చాలామటుకు మన హైస్కూల్స్ రెంటెడ్ బిల్డింగ్స్‌లో ఉన్నాయి కాని వాటికి అద్దె సరిగా చెల్లించడం లేదు. సీతాఫల్ మండిలో ఉన్న స్కూలు విషయంలో ఎల్. నారాయణగారు చెప్పారు. అయితే ఈ విధంగా రెంట్స్ చెల్లించకుండా వున్న పరిస్థితి చాలా చోట్ల ఉన్నది. కాబట్టి విద్యాశాఖ వారు వాటికి సక్రమంగా అద్దె చెల్లించే విధంగా ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే ఇంటర్మీడియట్ లెవల్లో ఎగ్రికల్చర్ గాని టెక్నాలజీ, రేడియో అండ్ టి.వి. మెకానిజం, డి. ఫార్మసీ వంటి కోర్సెస్ ప్రవేశపెట్టాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంగురించి శోభనాద్రీశ్వరరావుగారు, డాక్టర్ [illegible] గారు కూడా చెప్పారు. ఇకపోతే తెలంగాణా ప్రాంతంలోని [illegible] కు చెందిన విద్యార్థులు ముఖ్యంగా ఇంగ్లీషు, హిందీ, లెక్కలు, [illegible] సబ్జెక్టులలో చాలా వీక్‌గా వుంటున్నారు. కాబట్టి వారికి [illegible] క్లాసెస్

కూడా తీసుకోని [illegible] చింపు ఇచ్చి వారిని ఎక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నారు. ఎస్సైట్లు వీలు కల్పించాలని దీని ద్వారా కోరుతున్నాను. ఇకపోతే షెడ్యూల్డు కాస్ట్ విద్యార్థులకు ఐ. ఏ. ఎస్., ఐ. పి. ఎస్., మరియు ఇతర కాంపిటేటివ్ పరీక్షలకు హాజరు కావడానికి వీలుగా వారికి ప్రత్యేకంగా కోచింగ్ సెంటర్స్ పెట్టాలనికూడా కోరుతున్నాను. ఈనాడు వాళ్లకు రిజర్వేషన్ పెట్టినా కూడా ఆయా ఉద్యోగాలకు కావలసిన అర్హతలను వాళ్లు సంపాదించుకోలేక వాళ్లకు ఉద్యోగాలు దొరకడం లేదు కాబట్టి యూనివర్శిటీ లెవెల్లో వివిధ కాంపిటేటివ్ పరీక్షలకు వారు హాజరయ్యేందుకు తగిన కోచింగ్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఐ. ఏ. ఎస్., ఐ. పి. ఎస్. వంటి ఉద్యోగాలలోనూ, ఇతర ప్రొఫెషనల్ కోర్సులలోను హరిజనులకు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యం కల్పించాలని మహాత్మా గాంధీగారు, అంబేడ్కరుగారూ స్వాతంత్ర్యం వచ్చినప్పుడు చెప్పారు. కాని ఈనాడు గుజరాతులో జరుగుతున్న యాంటి-రిజర్వేషన్‌ను భారతీయ జనతా పార్టీ నక్యుడైన అటల్ బిహారీ వాజపేయి గారు ప్రోత్సహిస్తున్నారు, ఆయన అందులో పాల్గొంటున్నారు. అదేవిధంగా రాజస్థాన్, హార్యానా, మహారాష్ట్రలలో ఉద్యమాలు జరుగుతుంటే ఇది హరిజనులు సహించరు. దాదాపు 33 సంవత్సరాల తరువాత ప్రొఫెషనల్ కోర్సులలో తగినంత మంది హరిజనులు లేరు కాబట్టి రిజర్వేషన్సు ఇంకా అమలు జరిగితేనే వారు అభివృద్ధి చెందడానికి వీలు వుంటుంది. కాని ఈనాడు అపోజిషన్ వారు ప్రభుత్వాన్ని విమర్శిస్తూ రిజర్వేషన్ కల్పించ కూడదని ఉద్యమం చేస్తున్నారు

(Interruptions)

Sri N. S. N. Reddy. —He is charging the opposition. It is not good -

శ్రీ బి. మచ్చేందర్ రావు :—వారు ఎప్పుడూ విమర్శిస్తారు. It is high time for any party to make demonstration of Anti-Reservations. People are not going to tolerate such type of demonstrations. They should also know that these reservations are given at the time of Independence...

(Interruptions)

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎన్. రెడ్డి:— భారతీయ జనతాపార్టీ గురించి [illegible] మాట్లాడింది విత్‌డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

Sri B. Maschinder Rao:— No. Sir, These are all the facts, which I brought to the notice of the House. [illegible] ఈనాడు ప్రతిజిల్లాలోనూ స్పోర్ట్సు కౌన్సిల్ శాఖ [illegible] [illegible] కాని సక్రమంగా ఏర్పాటు చేయడం లేదు. సికిందరాబాదు [illegible] నియోజకవర్గంలో స్టేడియం కోసం వి.వి. గిరి గారు రాష్ట్రపతి ఉండగా [illegible] చేశారు. కాని ఇంతవరకు స్టేడియం నిర్మాణం జరగలేదు. [illegible]

వారు స్థలాన్నయితే [illegible] కాని అక్కడ స్టేడియం కట్టడానికి [illegible] కాబట్టి [illegible] 7వ పేజీలో [illegible] Attendance Scholarship and Uniforms to S.C. girls in Classes III and IV Rs. 40/- per pupil, Scholarships and [illegible] to S.C. students of Classes I, 2 and IV Rs. 50 per pupil అన్నారు 1, 2 మరియు [illegible] విధంగా [illegible] రూపాయలు [illegible] విధంగా డబ్బు ఎందుకు ఇవ్వడంలేదు [illegible] కాబట్టి ఈ విషయం కూడా ఆలోచించి వారికి కూడా [illegible] తున్నాను. ముఖ్యంగా [illegible] వాడు [illegible] అవి [illegible] కాబట్టి ఎస్.సి.లకు [illegible] కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, ఇప్పటికి [illegible] విద్యావిధానం మీద మాట్లాడారు. [illegible] సత్యనారాయణగారు ఈ విద్యావిధానంలో ఉన్న [illegible] యిందులో తీసుకురావలసిన మార్పుల గురించి చెప్పారు. డాక్టర్ [illegible] గారి కమిషన్ ప్రస్తుతం ఉన్న విద్యావిధానం మీద చేసిన [illegible] ఎలా వున్నదో ఒకసారి చదివి వినిపిస్తాను

"The system has conspicuously failed to meet the social objectives of providing the students with an adequate awareness of the social and Meterial environment and a well balanced education. Instead, it has tended to be archaic and irrelevant, remote elitist, insulating the individual from society. As a result, a generation of young men and women has emerged, who are cynical, amoral and alienated from their surroundings.

Education has tended to become a system of cliches and stock responses mostly unresponsive to the personality needs and intellectual changes of a modern society. Students turned out under the system have shown a conspicuous in capacity to think for themselves and to absorb their learning into their lives".

అటువంటి తో [illegible] ఉన్న సిస్టమ్‌ను మార్చి ఏ రకంగా చేయాలి అన్నారంటే,

"To enable the student to acquire certain job skills, knowledge and competence which will enable him to [illegible]

"To inculcate in him the [illegible] awareness of the major issues and problems of society so as to enable him to function as a responsible,

member of the society contributing to its economic development in its social advancement and ;

To develop the right type of human values and work attitudes and to foster and preserve the spirit of free intellectual enquiries, creative thinking and constructive action''. ఈ రకమైన విద్యా విధానం ఉండాలని వారు సూచించారు. దీనిని అమలు జరప డానికి మన విద్యాశాఖమంత్రిగారు మేము చర్యలు తీసుకుంటున్నాము, తీసుకుం టూను ఉన్నాను. కాని యింకా ఎంత కాలం పడుతుందో, ఎన్ని ఏళ్లు పడుతుందో అర్థం కాకుండా వున్నది. చైనా రష్యాలాంటి చోట ఉన్న అనుభవం ఏమంటే ప్రాక్టికల్‌గా వృత్తిలో విద్య మిళితం అయి వున్నది. కేవలం రూమ్‌లలో కూర్చో బెట్టుకొని సిద్ధాంతాలు చెప్పడం కాకుండా వివిధ రకాల అందుబాటులో వున్నటు వంటి ఆ యా వృత్తులలోకి తీసుకువెళ్లి ప్రజలజీవన విధానంతో నిత్య సంబంధాలు కలిగే విధంగా వారు చేస్తున్నారు కనుక ఆ దేశాలు అభివృద్ధిలోకి వస్తున్నాయి. ఇక్కడ కూడ అటువంటి మార్పు చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇంటర్ మీడియేట్ బోర్డ్ విషయంలో వచ్చేటప్పటికి దీనిమీద ప్రత్యేక చర్చ జరగవలసి వున్నది గనుక ఆ వివరాలలోకి పోవడం లేదు. కాని ఒక మాట మాత్రం చెప్పకతప్పదు. ఇంటర్ మీడియేట్ పరీక్షలలో ఈ సారి జరిగిన అవక తవకలు విద్యాశాఖకు మాయని మచ్చ అని చెప్పకతప్పదు. ఈ లోటుపాట్లు విచారించటానికి డాక్టర్ రెబల్లో కమిషన్ వేశారు. డాక్టర్ రెబల్లో ఆనెస్ట్, యింటిగ్రిటీ కలిగినటువంటి ఆఫీసర్. వారు సూచన చేశారు గాని రుగ్మతను మొత్తం తొలగించే విధంగా ఆ సూచనలు ఉన్నాయా అంటే ఉన్నాయని చెప్ప డానికి నాకు సాహసం చాలడం లేదు. ఇంకా సమూలమైన మార్పులు తీసుకురా వలసి వున్నది. అందులో పేపరు వాల్యుయేట్ చేయడంలో చాల లోపాలు జరిగినాయి అన్నారు. వారు కనిపెట్టారు గాని ఆ విషయం చెప్పలేకపోయారు. డిపార్ట్‌మెంటులో ఆఫీసర్స్ మీద ఏమైనా వస్తుంది అనుకొన్నారో ఏమిటో తెలియదు. వారి నిజాయితీని శంకించడం కాదు. ఇంకా అనేకం లోటుపాట్లు ఉన్నాయి. వాటన్నిటిని మూలలోకి వెళ్లి పరిష్కరించుకోవలసిన అవసరం మాత్రం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. విద్యాశాఖ మంత్రిగారు ఎప్పుడూ కోపం లేకుండా చాల నెమ్మదిగా తియ్యగా అందరికి సంతృప్తి అయ్యే విధంగా, అంతే దప్పులు సంపూర్ణంగా తీర్చే విధంగా ఆ మాటలు మాత్రం ఉంటున్నాయి, గాని దురదృష్టవశాత్తు చేతల కాడికి వచ్చేటప్పటికి - ఆలోచనలు ముక్కు మూసినా పోతున్నాయి, ఆచరణ ముచ్చిన గుంటవైపు అని. ఆ తీరుగా వెనుకకు పోతు న్నాయి అన్నట్లుగా చేతలు కాడికి వచ్చేటప్పటికి విరుద్ధంగా అంటున్నాయి. ఎందుకు అంటున్నారో, దీనికి ఎవరు కారకులు అనేది వారే చెప్పాలి. పరీక్షలు [illegible]

[illegible] వేస్తాము, [illegible] తో సంబంధం లేదు [illegible] అర్హత [illegible] కావాలని నిర్ణయించి [illegible] న్నారు. [illegible] అమలులోకి రాలేదు. [illegible] ఏవియేషన్ [illegible] న్నారు. [illegible] అమలులోకి [illegible] లేదు. [illegible] చేస్తామని అన్నారు. అదికూడ చేయలేదు. [illegible] ప్రత్యేకత వున్నది అదేమిటంటే [illegible] సత్యాన్ని పలకవలెను, [illegible] చేయవలెను అని [illegible] విద్యాశాఖ పోతున్నది, [illegible] జరుగకూడదని నేను గట్టిగా [illegible] న్నాను [illegible] లో పీరియాడికల్ యిన్స్పెక్షన్స్ ఉండడం లేదు. [illegible] మాత్రం స్కూల్స్ ఆఫ్ యిన్స్పెక్షన్ ఉంటుంది [illegible] ని నిజమైన [illegible] యిన్స్పెక్షన్ లేదు. కొన్ని స్కూల్స్ 10 సంవత్సరాల [illegible] ఉన్నాయి. సామ్ కే వాస్తే అటు పోయినట్లు పోయి [illegible] వచ్చు ఈ దుస్థితిని తీసివేయాల్సిన అవసరం వున్నది. [illegible]. టెక్స్ట్ బుక్స్ తయారు చేసే విషయంలో కేవలం [illegible] మీదనే ఆధారపడకుండా ఆయా ఉపాధ్యాయ [illegible] అనేక మంది నిపుణులు ఉన్నారు, వారందరి సహకారం తీసుకొని వాటిని [illegible] చేయవల్సి ఉంటుంది. విద్యను బోధించే విషయంలో, ఉపాధ్యాయులను ట్రాన్స్ఫర్ చేసే విషయంలో కేవలం [illegible] వ్యవహరించకుండా ఆయా సమితులలో, [illegible] లో [illegible] సంఘాల యొక్క ప్రతినిధులను విశ్వాసంలోకి తీసుకొని [illegible] వాటిని ఏర్పాటు చేసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఉపాధ్యాయుల సమస్యలు [illegible] తీవ్రమైనవి అంటే వారు [illegible] ఐక్యోపాధ్యాయ ఫెడరేషన్ నాయకత్వాన ధర్నా జరుపబోతున్నారు. [illegible] పరిశీలించినట్లయితే సెక్రెటరియట్ వారు ఇచ్చే ఉత్తర్వులు ఒక తీరుగా ఉన్నాయి. డైరక్టరేట్ వారు యిచ్చే ఉత్తర్వులు ఒక తీరుగా ఉన్నాయి [illegible] నిర్ణయాలు డైరెక్టరేట్ నిర్ణయాలకు పూర్తి భిన్నంగా ఉంటున్నాయి. 24 సంవత్సరాల నుంచి పరిష్కారం కాకుండా పెన్షన్ కేసులు, ప్రమోషన్ విషయాలు, సర్వీస్ కేసులు పెండింగ్ లో ఉంటున్నాయి. విద్యాశాఖ [illegible] యిటువంటివి [illegible]. అవి మీ ద్వారా మంత్రిగారికి అందజేస్తాను. ఈ సమస్యలన్నీ పరిష్కరించమని కోరుతున్నాను. విద్యాశాఖలో చాలాచోట్ల అటెండర్స్ లేరు, స్వీపర్స్ లేరు. కొన్ని చోట్ల స్వీపర్స్ కు మూడు రూపాయల జీతం. చార్ ఆనా సిగరెట్ డబ్బి. మూడు రూపాయలు పెట్టుకొని ఎట్లా పని చేస్తారు? ఇటువంటి అవకతవకలు కాకుండా చూడాలని మనవి చేస్తున్నాము. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో హైస్కూల్స్, కాలేజిలు, డిగ్రీ కాలేజిలు పెట్టే విషయం. ఇప్పుడున్నటువంటి నిబంధనలు పూర్తిగా మార్చాలి. వారు అనుకొన్నట్లుగా [illegible] కొలది రూపాయలు, వేల కొలది

పా ట న లేరు. బిడ్డిం మకూర్చలేరు. వీటన్నిటిని దలించాలని నాని తె న్నా డు న టువంటి విద్యా గానను ఓవర్ హాల్ చేయవలసిన అవ న వం కొడెవమంగి ఉన్న ఉద్యోగస్థుల మీద ఆధారపడి నడిపేట ంపం ని చెప్పాలి ఉపాధ్యాయ సంఘాలలో వం యొక్క కారం సుకొని నడిపేవిధంగా వి ల క ప్రతి ధులయొక్క సహకారం తీసుకొని నడిపే యిలు వరణాత్మకమైన కార్యక్రమాన్ని దించు లని మనం చేస్తున్నాను వయోజన విద్య సంపూర్ణంగా దీనికి వ న్న ఫండ్స్ దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి గ మిటీ యు ఫం దురివినియోగం అవుతున్నాయి దమ ది యొ గ సంస్థలుగా యివి మిగిలిపోతున్నాయి. వినియోగం అశాస్త్రీయమైన పద్ధతి, మామూలు విద్యకు వయోజన లేడ టువంటి స్థితి డిపోయింది వయోజనులలో ంచట తు న్నరు వారిని ప్రోత్సహించ లేకపోతున్నారు దీనిలో న్న లోటుపాట్లను సరి యాలని కోరుతున్నాను

నిజాం రాజ్యంలో తెలుగును వారు అణచి వేశారు. కాంగ్రెస్ వారి రాజ్యంలో ఉర్దూను అణచి వేస్తున్నారు ఇది బాగా ఉండదు. దీని న్యాయానికి అవస నస ం యండి ంజన్ తరఫ్ కీఉర్దూపైమరి టీచర్స్ యిం ంగ్ నేది పెట్టారు 1978 . వెంటనే రిక్రూట్ చేస్తామని మంత్రిగారు హామి యిచ్చారు, దురదృష్టవశాత్తు ఈ రోజుకు ఆ మి లు జ పలేదు అటాగే వారి సమస్యలు అనేకం వున్నాయి. టిని రి క చమని కోరుతున్నాను. ప్రైవేటు రంగంలో స్కూల్స్ వి ంలో, కాలేజీస్ తెరిచే యం మేము సూత్రరీత్యా పూర్తి వ్యతిరేకం. మొత్తం ప్రభుత్వమే నడపవలసి ంటుంది అన్ని రాల ప్రజలకు, అన్ని స్థాయిలలో విద్యను అందించే బాధ్యతను ప్రభుత్వం స్వీకరించాలి. విద్యను, యీనాడు వ్యాపార వృత్తిగా చేస్తున్నారు. ఈ ప్రక్కన వున్న సభ్యులు, క్కన వున్న సభ్యులు యీ విషయమై పదే పదే చెబుతున్నారు. అది వాస్తవం, అటు ంకు డదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం గ్రాంట్సు ఇస్తున్న రు. ని కాలు పెడుతున్నారు, కాని వాటికి భిన్నంగా పోతున్న వారిని మాత్రం పూర్తి వదిలిపెడుతున్నారు సప్తపరిహారం ఏమీ లేకుండా వారిని తొలగిస్తే యాన్సకు విరుద్ధంగా నడుస్తున్న వారిని శిక్షించాలని మనవి చేస్తున్నాను విద్యా వ్యాపారం కాకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

ం, చెక్కిన దగ్గర. దీని వి యలో, బహుశా అన్ని రకాల విద్యా విషయా లలో కంటే దీని అత్యున్నత స్థాయిలో కరప్షన్ జరుగుతున్నదని నవి చేస్తున్నాను ల్యులు తీసుకుని పాలిటెక్నిక్స్‌లో, డబ్బులు తీసుకుని ఇంజనీరింగు కాలేజీస్‌లో సీట్సు ఇస్తున్నారు. ఒకటి రెండు కాదు, వేల కొలది

తీసుకుని సీట్లు అమ్ముకుంటున్నారు. ఇది చాలా బహిరంగంగా జరుగుతున్నది. ఇందులో అఫీషియల్‌గా తీసుకునే సంఖ్య వేరు, అనఫిషియల్‌గా తీసుకునే సంఖ్య వేరు. నా కాదు విషయం ఇదివరకే చెప్పడం జరిగింది. 50 వేలు అఫీషియల్‌గా తీసుకుంటే దానితో సమానంగా, 40 50 వేలు బయట అనఫీషియల్‌గా తీసుకున్నారు. వరంగల్లులో పాలిటెక్నిక్ సీట్లు ఇంజనీరింగు కాలేజీ సీట్లు. చివరికి ఐ.టి.ఐ సీట్లు కూడా అమ్ముకున్నారు, ఈ విషయంలో. దీనికి మంత్రిగావున్న హయగ్రీవాచారిగారిపై అనేక అవినీతి ఆరోపణలు వున్నాయి. అటువంటి వ్యక్తి యీ శాఖను నిర్వహించడం తగదు. ఏ మాత్రం ఆత్మగౌరవం వున్నా వారు రాజీనామా యిచ్చి వైదొలగాలి లేదా ముఖ్యమంత్రి డిస్మిస్ చెయ్యాలి. అందుచే విషయంలో యీ విద్య టెక్నికల్ విద్యగా తయారైంది తప్ప మరొకటి కాదు.

తరువాత లైబ్రరీస్ విషయం. ఈనాడు లైబ్రరీస్‌కు ఒక ప్రత్యేకమైన డైరెక్టర్ అంటూ లేరు. లైబ్రరీల విషయంలో శిక్షణ కలిగిన, ముఖ్యమైన వారిని డైరెక్టర్‌గా వేస్తే గాని యీ లైబ్రరీ సంస్థ సక్రమంగా, సమర్థవంతంగా నడవదు. జిల్లా స్థాయిలో....

(శ్రీ) కె. బాపిరాజు :—అధ్యక్షా, ఓంకార్ గారంటే మాకు గౌరవమువుంది. కాని, వారు ఒక మంత్రిగారి గురించి ఆ రకంగా మాట్లాడడం న్యాయంగా లేదు. దానిని మీరు ఎక్స్‌పంజ్ చెయ్యవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

(శ్రీ) ఎం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, నేను అన్‌పార్లమెంటరీ పదం ఏమీ వాడ లేదు. నేను చేసిన ఆరోపణలన్నీ రుజువు చెయ్యడానికి సిద్ధంగావున్నాను. హౌస్ కమిటీని వెయ్యండి.

లైబ్రరీస్ విషయంలో—లైబ్రరీ ఎడ్యుకేషన్‌తో అనుభవం పొందిన వారు. ట్రెయిన్ అయిన వారు జిల్లా స్థాయిలో కూడ అనేక మంది వున్నారు. అలాంటి వారి నుండి ఎరుకుని డైరెక్టరుగా వెయ్యాలి. ఇంతవరకు వున్న సిస్టమ్ - కేవలం జాయింట్ సెక్రెటరీ హోదాలో వున్న వారు డైరెక్టరుగా వుండాలని వుంది. అంటే ఐ ఎ ఎస్ అన్నమాట. లైబ్రరీస్ విషయంలో కూడ ఐ.ఎ.ఎస్ అవకుండా, ఇందులో ట్రెయిన్ అయిన వారిని. అనుభవం వున్నవారిని నియమిస్తే బాగుంటుందని సూచిస్తున్నాను.

ఇంక, పుస్తకాల సెలెక్షన్ విషయంలో - పెద్ద లిస్టు తయారు చేసి వుంచు తున్నారు. దానితో పాటు ఏ పుస్తకాలు తీసుకోకూడదో తెలిపితే మంచిదౌతుంది. నిషేధించిన పుస్తకాలు, అశ్లీల పుస్తకాలు, అవినీతిని ప్రోత్సహించే పుస్తకాలు అటువంటివి తీసుకోకూడదని తెలిపితే, అక్కడ తక్కిన వాటిలో వారి అభిరుచి ప్రకారం తీసుకోవడానికి అవకాశముంది.

ఇంక, ఓరియంటల్ మాన్యుస్క్రిప్ట్స్ రిసెర్చి ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో అనేక అవకతవకలు వున్నాయి. వాటి గూర్చి ప్రశ్నల్లోనే తెలియచేయడం జరిగింది,

అప్పుడు డైరెక్టరుగావున్న వడ్లమూడి గోపాలకృష్ణయ్యగారిపై అనేక అవినీతి ఆరోపణలు, ఆయన చేసిన అక్రమ అపాయింటుమెంట్సు గురించి చెప్పడం జరిగింది. వాటిని ప్రక్కకుపెట్టి, కావాలని అవినీతి ఆరోపణలు, అక్రమాలలో మునిగివున్న వ్యక్తిని యీ రోజున వేదాలయొక్క శాశ్వత సంకలనం కొరకు డైరెక్టరుగా వేస్తున్నారు. ఏమిటి యీ పద్ధతి ! ఇది సరియైన పద్ధతేనా అని నేను అడుగుతున్నాను ఓరియంటల్ మాన్యుస్క్రిప్ట్సు రిసెర్చి ఇన్‌స్టిట్యూట్‌లో ఆయనవుండగా, ఆయనపై వచ్చిన ఆరోపణలపై విచారణ జరిపించమని నేను కోరుతున్నాను అక్కడ, ఆయన వుండగా ఆయన హయాంలో జరిగిన అవకతవకలు గురించి నేను వ్రాతపూర్వకంగా యిచ్చాను. దానిపై విచారణ జరిపించమని మరొకసారి కోరుతున్నాను.

తరువాత, స్టేట్ ఆర్కివ్స్ విషయమున్నది విద్యాశాఖ డిమాండులో యిది కూడ ముఖ్యమైన విషయం. తమిళనాడు ఆర్కివ్స్ నుంచి మన రికార్డ్సు వేరు చేసుకునే కార్యక్రమం ఇప్పటికి అక్కడనే వున్నది 1820 నుంచి 1953 వరకు సుమారు లక్ష రికార్డ్సును పరిశీలించవలసి వుండగా, కేవలం 14 వేలు మాత్రమే పరిశీలించారు. 2 వేలు మాత్రం మనం ఇక్కడికి తెచ్చుకున్నాం. మిగతావన్నీ మద్రాసులోనే వున్నవి. అట్లాగే 17వ శతాబ్ది నుంచి 1920 వరకు రికార్డ్సు సేకరణ, ఆ మాన్యుస్క్రిప్ట్సు, మెకంజీ, బ్రౌన్ వ్రాతప్రతులు విషయమున్నది. కనీసం మైక్రో ఫిల్మింగు కూడా అవి నోచుకోలేదు. ఆ కార్యక్రమం ఇంతవరకూ జరగలేదు ఇవన్నీ మద్రాసులోనే, ఓ. ఎం. ఎల్‌లోనే ఉన్నాయి. అట్లాగే వర్ధమాన తరంగిణిగాని, కోదండనాయక వంశావళిగాని- మధురనాయక వంశావళిగాని, బాలమతంగ్యనాయక వంశావళిగాని-అట్లాగే గస్టో అవ్కర్స తయారుచేసి ఇండెక్సు మాన్యుస్క్రిప్టు-అది 62 వాల్యూమ్స్ వుంది, 1870 లో తయారుచేశారు-అవన్నీ ఎక్కడివక్కడనే వున్నాయి. అంతేకాదు, నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారిలాంటి పత్రికా రచయితలు ప్రభుత్వానికి అనేక విన్నపాలు చేశారు-19వ శతాబ్దం నుంచి 1947 వరకు-ఆంధ్రపత్రిక, గోల్కొండ, జమీన్‌రైతు, త్రివేణి, స్వరాజ్య, కృష్ణాపత్రిక, వగైరా వగైరాలను కనీసం మైక్రో ఫిల్మ్ అయినా తీసి వుంచండి, అవి మన తెలుగు జాతి చరిత్రకు చాలా అవసరం-అని విన్నపం చేశారు. దురదృష్టవశాత్తూ యీ పని జరపలేదు. అట్లాగే డిస్ట్రిక్టు కలెక్టొరేట్ రికార్డ్సు కూడా, ఎక్కడివక్కడనే ఉన్నాయి. 1700 నుంచి 1857 వరకు, మనం కొన్ని తెచ్చుకున్నప్పటికి-అవి 2167 వాల్యూమ్స్ ఉన్నాయి. ఎక్కడివక్కడనే ఉన్నాయి. దానికి స్టాఫ్ లేదు. కనీసం ఒక ఆఫీసరు, ఇద్దరు ఆర్కివిస్ట్సు, నలుగురు అసిస్టెంట్ ఆర్కివిస్ట్సు, ఇద్దరు టైపిస్టులను వేసి, నాలుగేళ్లో, అయిదేళ్లో దానికొక టైమ్‌బౌండ్ ప్రోగ్రాం పెట్టుకుని యీ కార్యక్రమం పూర్తిచేయవలసివుంది. మద్రాసు నుంచి యీ రికార్డ్సు సేకరించే కార్యక్రమంవిషయంలో ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటేతప్ప

జరగదు. అట్లాగే, ప్రతి యూనివర్శిటీ వున్న ప్రదేశములోనూ ఒక రీజనల్ ఆఫీసు వుండాలని సూచిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా, వరంగల్లు గుంటూరులలో ఇవి లేవు. అక్కడ వుండవలసిన అవసరమున్నది.

తరువాత. ప్లాన్ స్కీముకు కేటాయింపులను ఇతర స్కీములకు డైవర్ట్ చెయ్యడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను, ఉదాహరణకు—కలెక్షన్, పబ్లికేషన్, మైక్రోఫిల్మింగ్, ప్రిజర్వేషన్ ఆఫ్ రికార్డ్సు ఇటువంటి వాటి కొరకు కేటాయించిన డబ్బును ఇతర వాటి కొరకు డైవర్ట్ చెయ్యడం మంచిది కాదు. అట్లాగే, ఆంధ్రప్రదేశ్ సమగ్ర చరిత్ర వ్రాయాలనుకున్నారు. 1974లో స్కీము తయారుచేశారు. 76లో ఆర్కైవ్సుకు డిపార్టుమెంటుకు అప్పగించారు. కాని, దానికి స్టాఫ్ ఇవ్వలేదు, అట్లా తయారైంది, వెనువెంటనే దాని కొరకు స్టాఫ్ ఇవ్వవలసి వున్నది. ఇందులో ఇర్రెగ్యులర్ అపాయింటుమెంట్స్ అనేకం వున్నాయి. ఇర్రెగులర్ ప్రమోషన్స్ జరుగుతున్నాయి, దయచేసి, వాటన్నింటినీ సరిదిద్దుమని మనవి చేస్తున్నాను. 1958 నుంచి పనిచేస్తూ, అనేక విద్యార్హతలు కలిగిన వారికి ప్రమోషన్స్ లేవు. తెన్నేటి విశ్వనాథం గారివంటి మహానుభావుడు యీ అక్రమాలగురించి చెప్పినా విన్నవాడు లేడు. కాని, చెంచాగిరీ చేసే నయీం లాంటి వారికి మాత్రం అకస్మికంగా ప్రమోషన్స్ వస్తున్నాయి. ఈ అక్రమాలన్నింటిపైన విచారణ జరపాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే, ఈ బిల్డింగు సరిపోదు, రెండవ అంతస్తు కట్టమని వారి డిమాండు చాలా రోజుల నుంచి వున్నది. అది వీలయినంత త్వరగా చెయ్యాలి, అన్నిటినీ మించి, దీనికి డైరెక్టరుగా ఒక ఐ. ఎ. ఎస్. ఆఫీసర్‌ను వేశారు. సీతాపతి గారు, ఇదివరకు లిడ్‌కాప్ ఎం. డిగా వుండగా, యీయన తీవ్రమైన ఆరోపణలకు గురియైన వ్యక్తి. చాలా అసమర్థతకు, పేరుపొందిన వ్యక్తి. విలాస పురుషుడు ఇటువంటి వ్యక్తిని తీసుకొచ్చి ఆర్కైవ్సులకు పెట్టడం మంచిది కాదు. వీరు కష్టపడి వొళ్ళువొంచి పని చెయ్యరు. డాక్టర్ రమేశన్‌లాంటి వారు వున్నారంటే, ఆయన ఎంతో ఇంటరెస్టు తీసుకుని పని చేశారు. అలాంటి ఐ. ఎ. ఎస్. ఆఫీసర్లు చాలా తక్కువ మంది వుంటారు. ఇటువంటి వారిని కాకుండా మంచి వారిని వేయాలి. ఇండియన్ హిస్టారికల్ కమిషన్ వారు 1976 ఫిబ్రవరిలో బికనీరులో జరిపిన 44 వ సమావేశంలో చేసిన 20 వ తీర్మానంలో ఈ విధంగా చెప్పారు:

"Resolved that the Posts of Director of Archives both at the Centre as well as in the States be filled up by those personnel who posses archival qualifications or experience of holding some responsible post in an archival repository of the country," అదే రకంగా సెంటరు నుంచి ఒక జీవో వచ్చింది, ఐ ఏ ఎస్ ఆఫీసరును ఎట్టి పరిస్థితులలోను అక్కడ డైరక్టరుగా వేయకూడదని, ఎంతో కాలంగా పని చేస్తూ ఎంతో అనుభవం పొందిన వారు అక్కడ ఉన్నారు. వారిని తీసుకుని సంస్థను పటిష్టం చేయాలని కోరుతున్నాను. మన ఆర్థిక విధానం సంక్షోభంలో ఉన్నది. అదే సంక్షోభం మన విద్యా విధానంలోకూడా ప్రతిబింబిస్తున్నది. ఇంకా ఎక్కువ ఫండ్సు

కేటాయించవలసి అవసరం ఉంది. మంత్రి గారు విద్యా విధానం సంస్కరించాలంటే నిష్పక్షపాతంగా మాటలకు తోడుగా కఠినమైన చర్యలు తీసుకుంటే తప్ప సాధ్యం కాదని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి :— అధ్యక్షా, సాంకేతిక విద్యకు సంబంధించి నేను క్లుప్తంగా సమాధానం చెప్పిన తరువాత విద్యా మంత్రి గారు సమాధానం చెబుతారు. గౌరవ సభ్యులు శాసన సభలో మాట్లాడినప్పుడు కొన్ని సూచనలు చేసినప్పుడు గాని బైట మాట్లాడినప్పుడు కాని సర్వం మాకే తెలుసు అనుకుంటే అది సరియైనది కాదు. రూలింగు పార్టీ వారికి ఇష్టం వచ్చినట్లు విమర్శ చేసే స్వాతంత్ర్యం మాకు లేదని ప్రతిపక్ష సభ్యులు అనుకుంటే అనుకోవచ్చు. వారికి అటువంటి అభిప్రాయం కూడా ఉండి ఉండవచ్చు. ఆ విధంగా మాట్లాడే అవకాశం తమరు ఇస్తే ఇవ్వవచ్చును. కాని సభా గౌరవం, ఎదుట వారి గౌరవం, ప్రభుత్వ గౌరవం కాపాడడం అవసరం. మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా సాంకేతిక విద్య గురించి ప్రభుత్వం ఎంతో కృషి చేస్తున్నది. గవర్నమెంటు పాలిటెక్నిక్సులో మెరిటుపై కాకుండా — ప్రవేటు వాటి గురించి తరువాత చెబుతాను. ఔట్ ఆఫ్ ది వే ఎక్కడైనా ఎడ్మిషన్లు ఇచ్చినట్టు రుజువు చేయగలిగితే బాగుంటుంది. గవర్నమెంటు పాలిటెక్నిక్కులలో ఐ.టి.ఐ.లలో పూర్తిగా మెరిట్ ప్రకారం రిజర్వేషను రూల్సు ప్రకారమే ఎడ్మిషన్లు జరుగుతున్నాయి. ఎంట్రన్సు పరీక్ష ఉన్న ఇంజనీరింగు కాలేజీలలో కూడా ఎంట్రన్సు పరీక్ష ఫలితాలను అనుసరించే ఎడ్మిషన్లు జరుగుతున్నాయి. ఇందుకు వ్యతిరేకంగా ఎక్కడా జరుగలేదు. ఆ విధంగా జరిగినందుకు నేను ఎంతో సంతోషిస్తున్నాను. అధికారులను అభినందిస్తున్నాను కూడా. మూడు నాలుగు సంవత్సరాలుగా కొత్త కోర్సులు వచ్చాయి. ప్రింటింగు టెక్నాలజీ, లెదర్ టెక్నాలజీ వచ్చాయి. ఇదివరలో ఇక్కడ లేకపోవడం వల్ల మద్రాసు ప్రభుత్వానికి డబ్బు కట్టి ముగ్గురిని చదివించే వారం. ఇప్పుడు ఇక్కడనే 80 మందికి ఏర్పాటు చేసాము. ఎలక్ట్రానిక్సులో షుగర్ టెక్నాలజీలో ఫుడ్ టెక్నాలజీలో వేరే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము. ఎలక్ట్రానిక్సు సర్వీస్ చేయడానికి ప్రత్యేకంగా ఒక ఇన్‌స్టిట్యూట్ పెట్టాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇటువంటివి ఇంకా కావాలి. ఉపాధి కల్పించడానికి వీలుగా ఇటువంటి షార్ట్ కోర్సెస్ కావాలనే కోరిక ప్రజలలో చాలా ఉంది. ప్రభుత్వం వద్ద డబ్బు లేనందున అనుకున్నంత చురుగ్గా ముందుకు పోలేక పోతున్నాము. ప్రవేటు సంస్థలకు సంబంధించినంతవరకు అధికారులు సూచించిన నియమాలు, కేబినటు సూచించిన నియమాలు కొన్ని ఉన్నాయి. వాటిని ఒప్పుకుంటూనే వాటిని పెట్టడానికి అంగీకరించడం జరిగింది. ఆ నియమాలను ఏ మాత్రం ఉల్లంఘించినప్పటికి వాటిని తీసివేయడం జరుగుతుంది. తాలూకా లెవెలులో డివిజను లెవెలులో ఇంకా కావాలని అన్నారు. ఐచ్ఛిక సంస్థలు ముందుకు వస్తే 20 శాతం రిజర్వేషను పాటిస్తే వాటిని పరిశీలించి ఆమోదిస్తాము. ప్రతి జిల్లాకు ఒక పాలిటెక్నిక్కు కావాలనే ఉద్దేశం ఉంది. ఇంకా రెండు మూడు జిల్లాలకు రావలసి ఉంది, శ్రీకాకుళం జిల్లాకు క్రొత్తగా పెట్టిన విజయనగరం

జిల్లాలలో పాలిటెక్నిక్కు లేదు. స్థానికంగా డొనేషన్లు ఇస్తామని అన్నారు. స్థలం ఇస్తాము అన్నారు. ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది. స్థానికంగా సహాయం చేస్తే తొందరగా ఏర్పాటు చేయగలుగుతాము. తెలంగాణాలో కూడా జిల్లాలలో ఇదే రకంగా ముందుకు వచ్చారు. ఈ సంవత్సరం అంటే 1981-82 లో రెండు పాలిటెక్నిక్కు పెట్టబోతున్నాము ఖమ్మం, హైదరాబాదు జిల్లాలు [illegible]. సెంట్రల్ [illegible] మంచి ఫైనాన్షియల్ [illegible] వచ్చింది. [illegible] యాక్టులో కొంచెం మార్పు చేయవలసి ఉంది [illegible] బిల్లు పెట్టాము. బిల్లు ఆమోదించిన తర్వాత [illegible] నుంచి వచ్చే అవకాశం ఉంది. [illegible] విద్యా [illegible] మంత్రి గారు చెబుతారు. స్టీలు ప్లాంటుకు ఉపయోగించవలసిన [illegible] సిద్ధం చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. స్టీలు ప్లాంటుకు అవసరమైన [illegible] కోర్సులు పెడుతున్నాము [illegible] పెట్టడానికి అనుమతి ఇచ్చాము. వారు డొనేషన్లు తీసుకోకుండా [illegible] అన్నారు [illegible] వంతగా టెక్నికల్ [illegible] కలిగించాలనేది ఉద్దేశ్యం [illegible] పెద్ద ఇంజనీరు వరకు కూడా మన [illegible] చేస్తున్నాము. [illegible] ద్వారా [illegible] మని మనవి చేస్తున్నాము. [illegible] గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన [illegible] సలహాలకు అభినందనలు తెలుపుతూ ప్రభుత్వం ఈ విషయంపై ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని ముందుకు పోతుందని మనవి చేస్తూ ఈ డిమాండును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :- అధ్యక్షా, కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలకు [illegible] సంబంధించి [illegible] సమాధానాలు చెబుతాను. లైబ్రరీలకు సంబంధించి [illegible] సూచనలు చేశారు [illegible] సమ్మయ్య గారు, ఒవైసీ గారు, ఓంకార్ గారు లైబ్రరీలకు సంబంధించి కొన్ని సూచనలు [illegible] 1977 వ సంవత్సరం నుంచి లైబ్రరీలు క్రొత్త బ్రాంచిలు ఎక్కడా పెట్టడం లేదు. కాని ఈ సంవత్సరం ప్రతి జిల్లాకు మూడు బ్రాంచిలు పెట్టడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నాము. సమ్మయ్య గారు రూరల్ ఏరియాల్లో ఎక్కువగా లైబ్రరీలు పెట్టాలని అన్నారు ఇప్పటికే ఎక్కువగా పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడు 716 బ్రాంచి లైబ్రరీలుంటే వాటిలో 268 రూరల్ ఏరియాల్లోనే ఉన్నాయి. విలేజి లైబ్రరీలు 182 పెట్టారు. బుక్ డిపాజిటు లైబ్రరీలు 80 పెట్టారు. ఈ మధ్యనే ముఖ్య మంత్రి గారితో రూరల్ ఏరియాల్లో లైబ్రరీలున్న చోట భవనాలు సమకూర్చాలని మాట్లాడడం జరిగింది. దానికి వారు కూడా అంగీకరించారు. ప్రతి జిల్లాకు మూడు చొప్పున లైబ్రరీలు ఇవ్వడానికి ఆలోచిస్తాం అన్నారు. అది కూడా జరుగుతుంది. ఓంకార్ గారు మాట్లాడుతూ జాయింటు సెక్రటరీ కేడరు వారు డైరక్టరుగా ఉన్నారని అన్నారు. అది వాస్తవం కాదు. జాయింటు డైరక్టరు కేడరు వారు డైరక్టరుగా ఉన్నారు. నాన్-టెక్నికల్ మాన్ ను

చేయాలని చెప్పారు. ఆ విషయం పరిశీలిస్తాము. ఒవైసీ గారు మాట్లాడుతూ పాత బస్తీలో ఉరుదూ లైబ్రరీ కావాలి అన్నారు. అది సమంజసం కాదు. పాత బస్తీలో ఏడు బ్రాంచి లైబ్రరీలున్నాయి. అవసరమైతే కొన్ని ఉరుదూ పుస్తకాలు అక్కడ పెట్టించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ఒవైసీ గారు మాట్లాడుతూ ఓరియంటల్ మాన్యుస్క్రిప్ట్స్‌కు చెందిన పాత డైరక్టరు గోపాలకృష్ణయ్య గారి గురించి చెప్పారు. ఇంతకు ముందు ఈ శాసన సభలో సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. అదే విధంగా కౌన్సిలులో కూడా చెప్పాను. గోపాలకృష్ణయ్య గారిపై తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకున్నాం ఆయనను కంట్రాక్టు బేసిస్ పై అప్పాయింట్ చేసాము. కొన్ని ఎలిగేషన్సు వచ్చిన మీదట వాటిని విచారించి కొన్ని ప్రూఫ్ కూడా అయిన మీదట ఆయన కంట్రాక్టును టెర్మినేటు చేయడం జరిగింది.

చైర్మన్ :—ఆయన పేరు వడ్లమూడి గోపాలకృష్ణయ్య—గోపాలకృష్ణన్ అంటూ వేరే కన్‌ఫ్యూజన్ చేయకండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు :—ఆయనపై చర్య తీసుకున్నాము. పోలీసు కంప్లయింట్ ఇవ్వాలని సభ్యులు సూచించారు. అందుకు అవకాశం లేనందువల్ల వదలి వేసాము. తిరుపతి దేవస్థానం వారు ఆయనను తీసుకున్నారని అన్నారు దానికి మేము ఏమీ చేయలేమని తెలియచేస్తున్నాను.

ఆర్కైవ్స్ గురించి ఓంకార్ గారు, భుక్త గారు మాట్లాడారు. ఆర్కైవ్స్ డైరెక్టరుగురించి చెప్పారు. వాస్తవమే అది. అక్కడ ఐ. ఏ. ఎస్. ఆఫీసరు వున్నారు. టెక్నికల్ మ్యాన్ కావాలని కోరారు. పరిశీలన చేస్తాము. అక్కడ ఎలుకలు వున్నాయని, వాటర్ లేదని, బెంచీలు లేవు అని చెప్పారు. పేపరులో వచ్చిందని చెప్పారు. అది వాస్తవం కాదు. డైరెక్టరును పిలిచి మాట్లాడాను. ఏమీ లేవని చెప్పారు. స్కాలర్ షిప్స్ నిలవలేదు. పెండింగ్‌లో పెట్టడం జరిగింది. మేమిచ్చే ఫెలోషిప్స్ సద్వినియోగం చేయాలని పెండింగ్‌లో పెట్టి ఫైనలైజ్ చేయాలని అనుకొన్నాము. తొందరలో చేస్తాము. మైక్రో ఫిల్మ్ గురించి చెప్పారు. పరిశీలన చేస్తాము. కనుక ఈ బడ్జెటును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి:— అధ్యక్షా, క్రితం రోజు, ఈ రోజు దాదాపు 20 మంది గౌరవ సభ్యులు విద్యా పద్దుపైన అన్ని పార్టీలవారు వారి వారి కన్సిడర్డ్ అభిప్రాయాలను చక్కగా వివరించి, ఈ రాష్ట్రంలో వున్న విద్యా విధానాన్ని ఏ విధంలో మెరుగుపెట్టాలి, ఉన్న లోపాలను ఏ విధంగా సంస్కరించాలి, సవరించాలనే విషయాలపైన సునిశితంగా చర్చ చేశారు. వారందరికి విద్యాశాఖ తరపున నా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు కొరటాల సత్యనారాయణ గారు ఈ పద్దుపైన చర్చను ప్రారంభిస్తూ అనేక విషయాలను ప్రస్తావించారు. ఓంకార్ గారు ముగింపు చర్చ చేస్తూ వారు కూడా అనేక విషయాలను

ప్రస్తావించారు. ముగింపు చర్చ చేసేటప్పుడు చెబుతూ నేను తీయగా మాట్లాడుతాను అన్నారు. అది కాంప్లిమెంట్ అయితే వారికి ధన్యవాదాలు వారికి అది యిష్టం లేకపోతే దానిలో కావలసిన చేదు కలుపుకోమని కోరుకుంటున్నాను. ఏదైనా విషయంలో ఒక వ్యక్తి చెప్పినపుడు ఆ వ్యక్తి చెప్పినది అంతా పూర్తిగా విని వినయంగా సమాధానం చెబితే అది తీయగా మాట్లాడటం అయితే సంతోషం. ఆచరణలో కూడా పాటించిన వాటన్నింటిని గురించి ఓంకార్‌గారు ఎక్స్‌ప్రెస్ చేయటం ఎప్పుడూ జరిగే విషయం. వారికి నన్ను గురించి తెలుసు. వారు అపోజిషన్‌లో వున్నారు. గుర్తిస్తే యిబ్బంది వస్తుంది. గుర్తించనట్లుగా భావిస్తాను. అయినా విపరిస్తాను. ఓంకార్‌గారు ప్రొఫెసర్ వెంకట్రామయ్య గారి రిపోర్టునుంచి ఒక విషయాన్ని చదివినట్లుగా అర్థం చేసుకొంటున్నాను. ప్రొఫెసర్ వెంకట్రామయ్యగారి రిపోర్టు ఆధారంగా వారు చెప్పిన విషయాలు మౌలికంగా నిజమని నేను కూడా అంగీకరిస్తున్నాను. ఈనాడున్న విద్యా విధానం గురించి గౌరవ సభ్యులు ఓంకార్‌గారైతేనేమి, పూల సుబ్బయ్యగారైతేనేమి, కోటా సత్యనారాయణగారైతేనేమి, అధికార సభ్యులైతేనేమి గత 88 సంవత్సరాలలో మౌలికమైనవి, ఏ మార్పు తీసుకు రాలేదు. వృత్తివిద్యా విధానం నోటిఫిష్ట్ కంట్రీస్‌లో ఏ రకంగా వుందో ఆ రకంగా జోడించలేదని ప్రస్తావించారు. వారు ఏ రిపోర్టును అయితే ఉదహరించారో ఆ కమిటీని అపాయింటు చేసింది ఈ ప్రభుత్వమే. మే 1979లో విశాఖపట్టణములో వైస్ ఛాన్సలర్స్ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి రీస్ట్రక్చరింగ్ ఆఫ్ కోర్సెస్ విషయంలో నిర్దిష్టమైన నిర్ణయాలను తీసుకొనడం, వాటికి సరియైన స్వరూపం యివ్వడానికి ఆదేశాలివ్వడం, వైస్ ఛాన్సలర్స్ వివిధ శాఖలకు తెలియ చేసి ఆ రకమైన నిర్ణయాలను తీసుకొనడానికి యాక్టివ్ కన్సిడరేషన్‌లో వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఏప్రిల్ 1వ సమావేశమైనప్పుడు ఈ విషయాలన్నింటికి తుది రూపం యివ్వబడుతుంది. దేశము మొత్తము మీద 28 కాలేజీలలో రీస్ట్రక్చరింగ్ ఆఫ్ కోర్సెస్ వుంటే మన రాష్ట్రములో 18 కాలేజీలలో ఏర్పాటు అయినవని సగర్వంగా చెబుతున్నాను. 9, 10 తరగతులలో వృత్తి విద్యను ప్రవేశ పెట్టడం అవసరమని పూల సుబ్బయ్యగారు చెప్పారు. కేవలము గుమాస్తాలుగా తయారు చేసే విద్యా విధానాన్ని మార్చి సరియైన పద్ధతిలో విద్యా విధానాన్ని రూపొందించాలని వారు చెప్పినవాటితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. సోషల్లి యూజ్‌ఫుల్ ప్రొడక్టివ్ ప్రోగ్రామ్‌ని ఏర్పాటుచేసి అటువైపు ప్రాథమిక విద్యా స్థాయినుంచి విద్యార్థి దృష్టిని మరల్చి, విద్యార్థి తాను చదువుకొనే విద్యతో పాటు ప్రకృతి సిద్ధమైన తనకు వున్న భాష సహాయమువల్ల పాఠాలను ఐడెంటిఫై చేసే సరియైన మార్గాన్ని రూపొందించాలనే ప్రయత్నము ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుంది. నాకు తెలిసినంతవరకు 2,000 పైన ప్రాథమిక పాఠశాలలో ఈ రకమైన ప్రయోగం ప్రారంభించడం జరిగింది. మిగతా పాఠశాలలో ఆ రకమైన ప్రయత్నం చేయాలని, వసతులు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నా ప్రసంగ వివరణ 81వ పేజీలో ఏ విధంగా యూనివర్శిటీ సెనేట్ ఆఫ్ ఎలి

మెట్రిక్యులేషన్‌లో వస్తున్నాం ముందుకు సాగిపోతున్నదీ మనవిచేశాను. 81-ల లెక్కల ప్రకారం ఈ ప్రదేశానికి 916 పెర్సెంటు వరకు పిల్లలు చదువుకుంటున్నారని మనవిచేశాను. 300 పైన జనాభా వున్న 2-00 p.m. చోట్ల అన్నింటికి స్కూళ్లు కొత్తగా ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అంతేకాదు. మనదేశం పేద దేశం. ఈ దేశంలోని శ్రామిక జీవులు తమ పిల్లలను, వారి సహాయకులుగా లోపు వారిని స్కూల్‌కి పంపిచాలనుకుంటారు. కాని, 3 సంవత్సరాలు దాటిన పదవనిక్ వెనక పిల్ల వారి పిల్లలను ఇతర సంపాదన పనికి పంపేవారు వుంటున్నది. అటువంటి వారికి పాఠశాలలు ఏర్పాటు చేసి అక్కడ చదువుకొనే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. మన రాష్ట్రంలో డ్రాప్ అవుట్స్ సంఖ్య ఎక్కువగా వుంది. 28 పర్సెంటు వుంది అని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూస్తే మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువ వుందే వున్నారని ఒప్పుకొంటున్నాను. కాని ఇంకా కొన్ని రాష్ట్రాలలో ఇంకా ఎక్కువమందే వున్నారు దానిని తగ్గించడానికి రాత్రి పాఠశాలలు ఏర్పాటుచేసి ఇన్సెంటివ్స్ కూడా ఇచ్చాము. వాటిగురించి నా బడ్జెటు ప్రసంగంలో తెలియచేశాను. కొరటాల సత్యనారాయణ గారు, ఇంకా కొంతమంది సభ్యులు పాఠశాలలకు సరైన భవనాలు లేవని చెప్పారు వారితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. అనేక పాఠశాలలకు భవనాలు లేనిమాటవాస్తవమే. అలాంటి పరిస్థితులను ఎదుర్కొనటానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తున్న డబ్బే కాకుండా ఇంకా 4.8 కోట్లు బ్రిటిష్‌ఫౌండేషన్ నుండి సహాయం పొందాలని చూస్తున్నాము. అంతేగాక ఎల్.ఐ.సి. ను సంప్రదించి స్కూల్ బిల్డింగ్ కార్పొరేషన్ అనేది ఏర్పాటు చేయదలచుకున్నాము. తద్వారా భవనాల నిర్మాణం యుద్ధ ప్రాతిపదికపై తీసుకోవాలని ఆలోచిస్తున్నాము. టీచర్ పీపుల్ రేషియో గురించి చెప్పారు. ఉన్నత ప్రాథమిక విద్యా సంస్థలలో 1: 88 వుంది. అయితే మిగిలిన స్కూల్స్‌లో ఈ రేషియో లేదని ఒప్పుకుంటున్నాను. ఈనాడు మనకు వుండే వనరులను దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. పెరుగుతున్న జనాభాను దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. పెరుగుతున్న అవసరాలను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి 670 స్కూల్స్‌లో 1:88 మెయిన్‌టైన్ చేస్తున్నాము. మిగిలిన వాటిలో కూడా మెయిన్‌టైన్ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం ఎక్కువ పోస్టులు రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. ఇవన్నీ నా ప్రసంగంలో వివరంగా తెలిపాను. కొందరు సభ్యులు మాట్లాడుతూ గవర్నమెంటు స్కూల్స్ కంటే ప్రైవేటు స్కూల్స్ బాగా నడుస్తున్నాయని చెప్పారు. అదే మాట ఇబ్రహింఖాన్‌గారు తెల్పారు ఇది కేవలం నోషనల్ వ్యూ అని, గౌరవసభ్యులు అపార్థం చేసుకోవద్దని చెబుతున్నాను. గవర్నమెంటు స్కూల్స్ పూర్తిగా పాడైపోయాయంటే నేను అంగీకరించదలచుకోలేదు. క్రిందటి సంవత్సరం స్టేట్ ఫస్ట్ వచ్చిన ఇనిస్టిట్యూషన్ గవర్నమెంటు ఇన్‌స్టిట్యూషన్ అని, ఫస్ట్ టెన్ ర్యాంక్స్ ప్రభుత్వం నడుపుతున్న స్కూల్స్‌లోనే వచ్చాయని మనవిచేస్తున్నాను, గవర్నమెంటు స్కూల్స్‌లో

[illegible]

గైడులైన్సు ఏర్పాటు చేసి వాటి ప్రకారం ఎక్కడైనా అవసరమైన చోట చేయడం జరుగుతున్నది. ఎక్కడబడితే అక్కడ ఎప్పుడుబడితే అప్పుడు ట్రాన్స్ఫరు చేయాలనే వుద్దేశము ప్రభుత్వానికి లేదని మనవి చేస్తున్నాను. టీచర్సు యొక్క చార్టరు ఆఫ్ డిమాండ్సు గురించి కూడ ఓంకారుగారు ప్రస్తావించారు. వాటి గురించి మనవి చేస్తాను. ఈ రాష్ట్రములో దాదాపు 27 ఉపాధ్యాయ సంఘాలున్నవి సంతృప్తి వున్న ఉపాధ్యాయుడు సక్రమంగా విధి నిర్వహణ చేయగలుగుతాడనే ఉద్దేశంతో ఆ సిద్ధాంతానికి కట్టుబడి గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఎప్పటికప్పుడు వారితో సంప్రదించి అనాదినుండి గూడుకట్టుకొని వున్న సమస్యలను ఎన్నింటినో పరిష్కరించామని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ రకంగా యింకా సరైన సమస్యలు వుంటే వాటిని పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం ఎప్పుడు కూడ ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఉపాధ్యాయుల విషయములో ప్రభుత్వానికి పూర్తిగా సానుభూతి వుంది అయితే విధి నిర్వహణ విషయములో, ఓంకారుగారు చెప్పినట్లు, కటువుగా వుండేట్లు మనందరం ప్రయత్నం చేద్దామని మనవి చేస్తున్నాను. ఎగ్జామినేషన్సు రిఫార్మ్సు విషయములో నా బడ్జెటు ప్రసంగములో వివరించారు. వాటి విషయములో పూల సుబ్బయ్యగారు ఒకటి చెప్పారు. ఇంటర్నల్ ఎసెస్‌మెంటులో ట్యూషను చెప్పించుకోకపోతే టీచర్సు పొరపాట్లు చేస్తారని. అలాంటి ఇంటర్నల్ ఎసెస్‌మెంటు చేసినప్పుడు ఎపీలు చేసుకోడానికి వారికి అధికారం వుంటుంది. ఇంటర్నల్ ఎసెస్‌మెంటులో ఎక్కువ బ్లోటవ్ చేస్తే ప్రక్కనే ఎక్స్టర్నల్ మార్కులు వేయబడతాయి ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి. రిజిస్టరులో. పోయినసారి డిమాండులో చెప్పాను. రెండున్నర లక్షల రిజిస్టర్లు తయారు అవుతున్నాయని. వాటిలో 8, 9, 10 తరగతుల విద్యార్థుల ప్రగతి సక్రమంగా ప్రతిబింబించే విధంగా ఒక దర్పణంలాగా వుండేట్లు తయారు అవుతున్నాయి రిజిస్టర్లు. ఇంటర్నల్ ఎసెస్‌మెంటు మార్కులు, ఎక్స్టర్నల్ ఎసెస్‌మెంటు మార్కులు ప్రక్క ప్రక్కనే వేయడం జరుగుతోంది. మార్కింగ్ సిస్టంలో పొరపాట్లు వుంటే సరిదిద్దడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఆ వివరణ సరైన పద్ధతిలో వుండేట్లు ఇన్‌వాల్వు అయినవారిని - టీచర్సును, విద్యార్థులను, పేరెంట్సు రిప్రజెంటేటివ్సను - కన్సల్టు చేయడం జరుగుతుంది. మీకు తెలుసు ఆల్ ఇండియా ఎడ్యుకేషనల్ సెమినార్ – ఎగ్జామినేషన్సు అండ్ ఎడ్యుకేషనల్ రిఫార్మ్సు సెమినారు - అది చాలా బ్రహ్మాండంగా యీ ప్రభుత్వం తరపున నడపడం జరిగింది. అందులో విద్యార్థులను, పేరెంట్సును, టీచరు రిప్రజెంటేటివ్సను, విద్యారంగములో నిష్ణాతులైన వారిని యిన్‌వాల్వ్ చేసి ఆ రకమైనటువంటి ప్రయత్నం చేశామని మనవి చేస్తున్నాను.

వెనుకబడిన ప్రాంతాల విద్యాభివృద్ధిని గూర్చి అనేక మంది గౌరవసభ్యులు ప్రస్తావించారు. హైస్కూల్సు విషయములో గాని కాలేజీల విషయములో గాని, నీడ్ బేస్డ్ కాలేజీలు, హైస్కూల్సు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వానికి వుద్దేశం వుంది. కాలేజీలు చేసే విషయములో ఎప్పటికప్పుడు ఎట్లాబడితే అట్లా టౌన్

చేయకుండా సరైన ప్రాతిపదికపై ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రొఫెసరు గోంతన్న, ఫార్మర్ వైస్‌ఛాన్సలరు, ఎ. పి. యూనివర్సిటీ గారి అధ్వర్యములో ఒక కమిటీని వేయడం జరిగింది. వారు సర్వే చేసిన తరువాత ఆ కమిటీ యిచ్చినటువంటి గైడులైన్సు ప్రకారం ముఖ్యంగా ఆర్థికంగా, విద్యా విషయకంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో కాలేజీలను ఏర్పాటు చేయాలనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ రకమైనటువంటిపద్ధతిలో గత మూడు సంవత్సరాల నుండి చేస్తున్నాము. కార్పస్ ఫండు విషయంలో కొంత విమర్శ వస్తున్నది. ఆ ఫండు విషయములో శివరామకృష్ణారావు చెప్పినట్లు 72 వేల లక్ష రూపాయలు హైస్కూల్‌కు కట్టవలసి వస్తున్నదనే మాట కరక్టు కాదు. 7,8,9 తరగతులకు కలిపి 88 వేలకంటే ఎక్కువ లేదని మనవి చేస్తున్నాను ఈ విషయములో అనేక సార్లు ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పాను. నిర్దుష్టమైనటువంటి ఒక ప్రతిపాదన ఎక్కడైనా వెనుకబడిన ప్రాంతం నుండి వుంటే అక్కడ వారికి యిబ్బంది వుంటే ప్రభుత్వం సానుభూతితో పరిశీలిస్తుందని మనవి చేసి వున్నాను. వనరులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఎక్కడైనా అవకాశం వుండే చోట కార్పస్ ఫండును పే చేసే అవకాశం మనం పెట్టుకోక పోతే కష్టం. పెరుగుతున్నటువంటి అవసరాలను దృష్టిలో పెటుకొని వనరుల లోపాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. కాబట్టి దుర్భిక్షానికి గురి అయినటువంటి ప్రాంతముల ఆర్థికంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ఆల్‌రెడి కన్సెషన్సు యివ్వడం జరిగి దని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు నౌపాద కాలేజీ గురించి అడిగారు, ఆ కాలేజీ యివ్వడం జరిగింది. వారు లక్ష రూపాయలు కార్పస్ ఫండు పే చేసి వుంటే 50 వేల కార్పస్ ఫండు క్రింద తీసుకొని మిగతా 50 వేలు అదే కాలేజీకి యివ్వడం జరుగుతుంది ఈ కార్పస్ ఫండు యినిస్టిట్యూషనుకు సంబంధించి, ఒక ప్రైవేటు పేరతో ప్రభుత్వం పేరుతో డిపాజిటు చేస్తే యినిస్టిట్యూషనుకే వుపయోగపడుతుంది కాబట్టి యీ విషయంలో గౌరవసభ్యులు ఏ రకంగాను ఆందోళన పడవలసిన అవసరం లేదు. ఓంకారు గారు ఒవసీగారు అంజుమన్ తరక్కి విషయములో టి. టి. ఐ. సి. రికగ్నయిజు చేయలేదని చెప్పారు. కాని టి. టి. ఐ. విషయములో ఎప్పుడో అర్డర్సు పోయినవి. అది రికగ్నయిజు కాబడిందని మనవి చేస్తున్నాము. అయితే ప్రీప్రైమరీ టి. టి. ఐ. కి రికగ్నిషను యివ్వబడలేదు. ప్రీప్రైమరీ టి. టి. ఐ. అనేది ప్రీప్రైమరీ ఎడ్యుకేషనుకు సంబంధించినటువంటి నిర్ణయం. పాలసీ నిర్ణయంగా ప్రభుత్వం తీసుకున్న తరువాత ఆ విషయం పరిశీలన చేయడము జరుగుతుంది. నిక్కషంగా సరైన పద్ధతిలో నడిచే ఏ యినిస్టిట్యూషనుకు అయినా రికగ్నిషను యిచ్చే విషయములో ప్రభుత్వం వెనుకబడవలసిన అవసరం లేదు. ఉర్దుకు సరైన ఎంకరేజమెంటు లేదన్నారు. కాని అది కరక్టు కాదు. ఉర్దూకు యిదివరకటికంటే ఎక్కువ ప్రోత్సాహం యివ్వడం జరిగింది ఉర్దూ ఎకాడమీకు అయిదు లక్షల రూపాయల గ్రాంటు అదనంగా యివ్వడం జరుగుతోంది. ఉర్దూ ఎకాడమీకి టెక్స్టు బుక్సు ప్రింటింగ్ ఎంట్రెస్టు చేయడం జరిగింది. ఉర్దుటీచర్సుని ఎపాయింటుమెంటు విషయంలో ఇబ్రిహిం ఖాన్‌గారు చెప్పినట్లు వెంటనే చేయడానికి ఒక వేళ

ఎస్ సి ఎం టి [illegible] చేయాలనే విషయం ప్రభు త్వం [illegible] మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీమతి [illegible] ఎడ్యుకేషన్ గురించి [illegible] ఈనాడు స్త్రీ విద్య [illegible] ప్రోత్సాహం ఇవ్వవలసిన [illegible] లేని పరిస్థితు [illegible] ఉపాధ్యాయులుగా [illegible] వలసిన [illegible] చేయడం మంచిదా [illegible] మంచిదా [illegible] విషయంలో [illegible] ఎస్ ఎస్. టి. డి. యూనివర్శిటీ [illegible] మంచి అనుభవజ్ఞులు 20 సంవత్సరాల [illegible] అయినా [illegible] కోర్సు వుండాలి, [illegible] నిర్ణయం తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ [illegible] గారు ప్రస్తావించారు. [illegible] ఉద్దేశం వున్నది అనంతపురం లో [illegible] అవకాశం వీస్తే వచ్చే [illegible] నారా యణ గారు [illegible] యూనివర్శిటీ [illegible] చెప్పారు. [illegible] 14 [illegible] తరువాత [illegible] సహాయ సహకారము చేస్తామని మనవి [illegible] యూనివర్శిటీలకు [illegible] రూల్సు 12(ఎ) [illegible] వాడు ఇచ్చే [illegible] పొరపాటు వుండదని మనవి చేస్తు న్నాను. [illegible] యూనివర్శిటీ [illegible] మొంటు [illegible] జరిగింది. [illegible] యూనివర్శిటీ [illegible] విషయంలో [illegible] కొంతమంది సూచన [illegible] డెమొక్రటైజ్ చేయడానికి [illegible] నిర్ణయం తీసుకుంది. [illegible] యూనివర్శిటీ [illegible] విషయములో [illegible] [illegible]

చెప్పారు. ప్రయివేటు ఇనిస్టిట్యూషనులో పనిచేసే వారికి డైరక్టు పేమెంటు విషయం కూడా ప్రస్తావించారు. 1-4-1981వ తేదినుంచి డైరక్టు పేమెంటు అమలులోకి వస్తుందని ఇంతకు ముందే నా ప్రసంగంలో చెప్పాను. ఈ విషయంలో జాప్యం ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు శ్రీ నారాయణస్వామి గారు, ఇంకా కొంతమంది మధ్యాహ్నం భోజనం విషయం గురించి చెప్పారు. మధ్యాహ్నం భోజనం అనేది మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు, వారు అర్థం అయినంతవరకు మనం ఇంకా ముందుకు పోవలసిన అవసరం ఉందనే విషయంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఇస్తున్నటువంటి జిల్లాలు ప్రక్కన ఉన్న జిల్లాలు కనుక ఆ జిల్లాలకు ఇస్తే ట్రాన్స్‌పోర్టు ఛార్జెస్ తక్కువ అవుతాయనే ఉద్దేశంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఇట్లాగే జిల్లాలకు కూడా మధ్యాహ్నం భోజనం పథకి విస్తరింప చేయాలని ప్రభుత్వానికి ఉంది. మద్రాసులాగ, ఆంధ్రరాష్ట్రంలాగ ఎస్. ఆర్. ఇ.పి. ప్రాజెక్టు ఏర్పాటుచేసి సరైన పద్ధతులలో ఏర్పాటు చేసుకోవాలని అనుకొంటున్నాము. కేర్ పుడ్ అనేది ఇతరులు దొంగతనం చేయకుండా ఉండే ప్రయత్నం కూడా చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాము. కర్నాటకలోని ఆ పాటరన్ పద్ధతిని చేస్తాము. శ్రీ వరద రామారావుగారు విజయనగరంలోని [illegible] కాలేజి విషయం చెప్పారు. ఈ విషయంలో 12-3-1981వ దర్యాప్తు చేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఏ ప్రయివేటు ఇనిస్టిట్యూట్ అయినా విద్యార్థులకు భిన్నంగా, విద్యార్థుల సంక్షేమానికి భిన్నంగా, ఉపాధ్యాయుల సంక్షేమానికి భిన్నంగా చేస్తే ఈ ప్రభుత్వం సహించదని మనవిచేస్తున్నాను. అందుకు తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. అవసరమైతే వాటిని టేకోవర్ చేసే విషయంలో కూడా ఈ ప్రభుత్వం వెనుకంజ వేయదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో [illegible] ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. దీని ఈ ప్రభుత్వం [illegible] మనవిచేస్తున్నాను. [illegible] ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. [illegible] వ్వేవ్ ఉంటే తప్పకుండా వాటిపైన ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకున్నది. [illegible] కూడా తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. [illegible] వొకేషనల్ కోర్సులు ఇంటర్మీడియట్‌లో ప్రవేశపెట్టాము. [illegible] కోర్సులు చదివేవారి భవిష్యత్తు [illegible] ఆలోచిస్తున్నారు. [illegible] వారికి సరైన [illegible] ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఆ విషయం ఆలోచన చేస్తున్నాము. [illegible] ఉండదని మనవిచేస్తున్నాను. [illegible]

[illegible]

జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. మిగతా విషయాలకు సంబంధించి గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలన్నింటినీ దృష్టిలో ఉంచుకొని ఈ విద్యాసరైన పద్ధతిన తీర్చిదిద్దడానికి ప్రభుత్వం అన్ని విధాలా కృషిచేస్తున్నాను. వయోజన విద్య విషయం గురించి ఒక మాట చెబుతాను. మన రాష్ట్రంలో వయోజన విద్యా కార్యక్రమాన్ని మనం ఎంతో పటిష్టంగా నడుపుతున్నామని చెప్పడానికి నేను గర్వపడుతున్నాను. ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో జరిగినంత బాగా ఇతరచోట్ల జరగడం లేదనే మాట కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు అనేక సార్లు చెప్పడం జరిగింది. గత రెండు సంవత్సరాలుగా మనం మంచి అభ్యున్నతి సాధించామని వారు చెప్పారు. శ్రీ శ్రీనివాసరావు గారు మాట్లాడుతూ ఎలాట్‌మెంటు సక్రమంగా ఖర్చు కాలేదని చెప్పారు. అదేవిధంగా డైరక్టరుపైన కొన్ని ఆరోపణలు చేయడం జరిగింది. ఈ విషయాలన్నింటినీ మేము విచారణ చేస్తున్నాము. ఎలాట్‌మెంటు విషయానికి వస్తే ఎలాట్‌మెంటు అండర్ సెంట్రల్లీ స్పాన్సార్డు స్కీమ్సుకు 86 లక్షల 48 వేలు ఇస్తే అందులో 64 లక్షల 70 వేల 32 రూపాయలు ఖర్చు అయింది. దాని ప్రకారంగా 74.8% ఖర్చు చేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే స్టేట్ ప్లానులో ఇచ్చిన ఎలాట్‌మెంటులో 80 లక్షలకు గాను 18 లక్షల 91 వేల 898 రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అంటే 46.4% ఖర్చు చేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ రకంగా వయోజన విద్యాలయాలు ఉర్దూ స్పీకింగు ప్యూపుల్‌కు కావాలని అన్నారు. ఆర్ముగంగారు టమిల్ స్పీకింగు ప్యూపుల్‌కు వయోజన విద్యా కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయాలని అన్నారు. అదికూడా ఏర్పాటు చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. వీటన్నింటినీ ఎక్స్‌పెండు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. నేను ఒక్కొక్క కట్ మోషను గురించి ప్రస్తావన చెస్తాను. ఈ కట్ మోషన్సుకు నేను రిప్లయి ఇచ్చిన తరువాత గౌరవసభ్యులు వాటిని విత్‌డ్రా చేసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు, పూల సుబ్బయ్యగారు అనకాపల్లిలోని జేఎల్ హైస్కూలు గురించి కట్ మోషనుతో చెప్పారు. నేను ఒకసారి ప్రశ్నల సమయంలోను, ఒకసారి కాలింగు అటెన్షను మోషనుమీద మనవిచేసాను. అక్కడ మేనేజిమెంటువారు చేసేటటువంటి పనులు సక్రమంగా లేవనే విషయంతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను.

చైర్మన్ :—సభ్యులు కట్ మోషను నెంబరు 106 ప్రెస్ చేస్తున్నారు కాని మిగిలినవి ప్రెస్ చేయడం లేదు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :—అయితే కట్ మోషను 106 కు సమాధానం చెప్పి ముగిస్తాను. 106లో కాంప్రెహెన్సివ్ ఎడ్యుకేషను బిల్లు విషయం ప్రస్తావించారు. అది పెడుతున్నాము. అయితే టేకోవర్ ఆఫ్ ప్రయివేటు కాలేజెస్ అండ్ స్కూల్సు విషయం ప్రస్తావించారు. ఎక్కడైతే తప్పులు జరుగుతున్నాయో అక్కడ ఆ ప్రయివేటు కాలేజీలను కాని స్కూల్సును కాని టేకోవర్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ వెనకాడదని మనవి

చేశాను. డైరక్టు అండ్ రెగ్యులర్ పేమెంట్సు విషయం చెప్పారు. అది ఇవ్వడం జరిగింది. 1-4-1981 నుంచి అది ఇంట్రడ్యూస్ చేయడం జరిగింది. అందుకు తగిన ఆర్డర్సు ఇచ్చామని మనవి చేస్తున్నాను. టీచర్, పూపుల్స్ రేషియో విషయం చెప్పారు. నేను ఈ విషయం ఇంతకు ముందే మనవి చేశాను. ఇప్పటికి రాష్ట్రంలో 67% స్కూల్సులో 1 86 మెయిన్‌టెయిన్ చేస్తున్నాము. మిగిలిన వాటిలో పేజ్డు ప్రోగ్రాంలో ఎచీవ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ఫ్రీ ఎడ్యుకేషన్ టు ఆల్ క్లాసెస్ ఇంపార్టెన్స్ విషయంలో ఇప్పటివరకు సెకండరీ విద్య వరకు [illegible] జరుగుతున్నది. ఇంకా ముందుకు పోవడానికి [illegible] రావాలని, అందుకు తగిన వనరులు మనకు సమకూరాలనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వం ఆ వైపు నడుస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. టెక్స్టు బుక్సు టైములోపల అందడం లేదని అన్నారు. ప్రతి సంవత్సరం కెపాసిటిని పెంచి రాత్రింబవళ్ళు మా కార్మికులు టెక్స్టు బుక్ ప్రెస్‌లో ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. లాస్ట్ ఇయర్ పరిస్థితి మెరుగు పడింది. ఈ సంవత్సరం కూడా తప్పకుండా జూలై ఫస్టుకి టెక్స్టు బుక్సు అన్నీ ఇవ్వగలుగుతామని మనవి చేస్తున్నాను. టెక్స్టు బుక్ ప్రెస్‌ను ఇంప్రూవ్ చేయడానికి జర్మన్ నుండి కొంత మెషినరి తెప్పించుకోవడం జరుగుతున్నది. కాబట్టి ఈ విషయంలో ఏటువంటి ఆలస్యం ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. జంబ్లింగ్ ఇన్ ఎగ్జామినేషన్ విషయం అన్నారు. ఆ విషయాన్ని స్ట్రీమ్‌లైన్ చేస్తున్నాము. విద్యార్థులకున్నటువంటి ప్రాబ్లమ్సును ఎప్పటికప్పుడు వారితో చర్చించి చేస్తున్నాము. డిస్ట్రిక్టు కన్సల్టేటివ్ కమిటి ఆఫ్ స్టూడెంట్సు ఏర్పాటు చేసి తగిన ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. వీటి అన్నింటి దృష్ట్యా గౌరవసభ్యులు ఈ 106 కట్ మోషనను కూడా విత్‌డ్రా చేసుకొని ఈ పద్దును ఆమోదించవలసిందిగా ఈ అమౌంటును మంజూరు చేయవలసిందిగా కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— జి.ఓ. ఎమ్.ఎస్. నెం 725 డేటెడ్ 7-7-1977 ప్రకారంగా మీరు 1979-80 వరకు ఈ గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్ అడ్మిట్ చేసుకోవడం పూర్తి కావాలి. జి.ఓ.మిస్. నం. 725 ప్రకారంగా 1979-80 వాటి వరకు మొత్తం గ్రాంట్సు ఇన్ ఎయిడు క్రింద తీసుకోవలసినటువంటి స్కూల్సుని అన్ని ఆ కేటగిరిలోనికి వచ్చే అన్నిటినీ కూడా తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. వాటిని ఇంకా పూర్తి చేయలేదు. ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారు? అట్లాగే మిగిలినటువంటి స్కూల్సు విషయంలో ఒక ఫేజుడు ప్రోగ్రాం ప్రకారం తీసుకుంటామని కౌన్సిలులో మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. ఆ హామీ ప్రకారంగా చేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. ఎస్. ఎన్. రెడ్డి :— ఇప్పటికి 5 సంవత్సరాల నుండి కేవలం 2-30p.m
ప్రయివేటు పాఠశాలలలో అన్ ఎయిడెడ్ పోస్టులో పనిచేస్తూ ఉంటే గ్రాంటు ఇన్ ఎయిడ్ ఎడ్మిట్ చేస్తామని గవర్నమెంటు కూడా కమిట్ అయింది. 1977-79 వరకు ఇచ్చారు. తరువాత ఇవ్వడం మానివేశారు. అందుచేత

పాఠశాలలకు చాల ఇబ్బంది కలుగుతోంది కాబట్టి ఈ సంవత్సరం గ్రాంటు రిలీజు చేస్తారా ? విశాఖపట్నం మెన్సు కాలేజి విశాఖపట్టణంలో 1200 మంది బాలికలు చదువుతున్నారు. ఈ విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు కూడా. విద్యా శాఖా మంత్రిగారు వెంటనే దానిని కల్పించడానికి హామీ ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎల్. ఆంజనేయులు :— మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో పిల్లలమర్రి అగ్రికల్చరల్ కాలేజికోసం ఒక స్థలం ఏర్పాటు చేశారు. 8 సంవత్సరములు అయినా దాని అభివృద్ధి ఏమీ చేయలేదు. ఇప్పటికైనా మంత్రిగారు దీనిపైన చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— స్వాతంత్ర్యము వచ్చినప్పటి నుంచి కూడా హరిజనులకోసం చాల పాఠశాలలు ఉన్నట్లుగా మనం చూస్తూ ఉన్నాం. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ప్రతి హరిజనవాడకు ఒక స్కూలు ఇవ్వాలని కనీసం ప్రతి స్కూలుకు ఇద్దరు టీచర్లని ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నాను. ఇది చాల ఎక్కువ అవుతుంది కాబట్టి మా దగ్గర మేము స్కూల్సు పాకలు కట్టుకుంటాము. మీరు ఇద్దరో టీచర్లని పోస్టు చేస్తారా ?

శ్రీ కె. వెంకటసుబ్బయ్య :— కంప్యూటరు స్కీమ్ గురించి, ఎంట్రెన్సు ఎగ్జామినేషను గురించి నేను అడిగాను ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ జయరాములు (వనపర్తి) :— హైస్కూల్ ఉండే చోటే ప్రయిమరీ స్కూలు ఉంటుంది. ఆ ప్రయిమరీ స్కూలుకి భవనాలు లేవు. ఆ భవనాలు ఏర్పాటు చేస్తారా. వనపర్తిలో పాలిటెక్నిక్‌లో లెదర్ టెక్నాలజీ పెట్టేందుకు మంత్రిగారు ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీనివాసరావు :— డైరెక్టర్ ఎడల్టు ఎడ్యుకేషనుమీద ఎంక్వయిరీ చేసే ప్పుడు నేను పాల్గొని రుజువు చేయడానికి అవకాశం ఇస్తారా ?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :—(నగరి) బోర్డరు ఏరియాస్‌లో బైలింగల్ ఏరియాస్ ఉన్నాయి. అక్కడ తమిళటీచర్లని పోస్టు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుందా ? కొన్ని చోట్లు హైస్కూలు, జూనియర్ కాలేజి, డిగ్రీకాలేజి ఒకే ప్రిమిసెస్‌లో జరుగుతూ ఉంటే, వాటిని వేరే కట్టడానికి ఏమైనా ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా ?

శ్రీ వి.బి. తిరుమలయ్య :— ఇదివరకు మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. పద్మనాభ కాలేజిలో వారికి జీతాలు ఇవ్వడం లేదు. బడ్జెటు లేదు. దానిని గవర్నమెంటు తీసుకుంటుందా ?

డా. వి. శివరామకృష్ణారావు :— కడపలో జూనియర్ కాలేజీలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. డిగ్రీకాలేజస్‌లో కూడా జూనియర్ కాలేజి సెక్షన్సు ఉన్నాయి. వాటిని తీసివేస్తారా ?

శ్రీ కె. నర్సయ్య :—శ్రీకాకుళం పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ సెంటర్‌కు 20 లక్షలు ఇస్తారా ?

శ్రీ వి. సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడు (శ్రీ కాళహస్తి) :— పోయినసారి మన ముఖ్యమంత్రిగారు కాళహస్తికి వచ్చినప్పుడు సంజయి గాం. జూనియర్ కాలేజి ఓపెన్ చేస్తామని చెప్పారు. అది త్వరలో ఓపెన్ చేస్తారా ?

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :—వరంగల్లు జిల్లాలో ఆర్కియాలజీ డిపార్టుమెంటు క్రింద రామప్ప దేవాలయము ఉన్నది. అది చాల పురాతనమైనది. ఈ మధ్య అది క్రుంగిపోతున్నది కాబట్టి దానిని రిపేర్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏం చేసే చర్య తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ బి. ఆర్ముగం (వేపంజెరి) :— తమిళ లాంగ్వేజీ టెక్స్టుబుక్స్‌ని గురించి చెప్పలేదు

శ్రీ బి. వెంకటరామ రెడ్డి :—మైనారిటీ లాంగ్వేజెస్ అన్నిటిలో కూడా ఈ సంవత్సరంనుంచి పుస్తకాలు ప్రింటు చేస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం నుంచి టామిల్‌లో కూడా పుస్తకాలు ప్రింటు చేయబడతాయి. ఓంకార్ గారు ఎస్. ఎస్. ఎస్. రెడ్డిగారు ఎయిడెడ్ కాలేజస్ విషయం చెప్పారు. ఆ జి.ఓ. ప్రకారంగా ఫేజ్డు ప్రోగ్రాముతో వస్తూ ఉన్నాము. వనరులను మనస్సులో పెట్టుకొని చేతనైనంత ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. మహేంద్రరావుగారు జూనియర్ లెక్చరర్స్‌ని గెజిటెట్ చేశారు కాబట్టి డిగ్రీ కాలేజ్‌లో వీటిని చేరుస్తారా అని అడిగారు. అది అవసరము లేదు. జూనియరు కాలేజస్ ఒక సెపరేటు కన్సెప్టు వారి అభ్యర్థన కొరకు మేము ఒక నిర్ణయం తీసుకొని వారిని గెజిటెట్ చేయడం జరిగింది. తరువాత హరిజనవాడలో స్కూల్సుని గురించి మూడువందల మందికన్నా ఎక్కువ జనాభా ఉంటే అటువంటి చోట ఆ స్కూల్సు మాత్రమే ఇంకా ఇవ్వవలసి ఉన్నాయి. అవి ఈ సంవత్సరం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కాబట్టి ఈ రాష్ట్రములో మొత్తం 300 కన్న ఎక్కువ జనాభా ఉన్న హరిజన వాడలకు అన్నిటికీ స్కూల్సు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అది కాకుండా 500 స్కూల్సు కొత్తగా వచ్చే ఎకడమిక్ ఇయర్ నుంచి ఏర్పాటు చేయాలని అనుకుంటూ ఉన్నాము. ఇప్పుడు కావలసిన స్కూల్సు 200 నుంచి 800 వరకు జనాభా ఉన్నవి 15 ఉన్నాయి, అవి కూడా చేయబోతున్నాము. ఇకపోతే వందనుండి 199 వరకు జనాభా ఉన్నటువంటిచోట మొత్తం 440 స్కూల్సు కావాలి. అవి కూడా మేము ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతో ఆలోచించి హరిజనవాడలకు స్కూల్సు ఏర్పాటు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. కంప్యూటరైజేషను గురించి అన్నారు. ఇప్పుడు విమానాలనే కంప్యూటరైజ్ చేద్దామనుకుంటున్నారు. అటువంటప్పుడు మనం మరల వెనక్కు పోవడం బాగాలేదు. కాకపోతే దానిలో లోపాలు లేకుండా ఉండే దానికి ప్రత్యేకముగా శ్రద్ధ తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక మిగతా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన సూచనలు అన్నిటిని మనస్సులో పెట్టుకొని తగిన విధంగా తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

Chairman:--Now the question is;

To reduce the allotment of Rs. 266,11,42,000/-for Education by Rs.100

For failure to protect the interest of the teachers in the Bethel High School, Anakapalli, Visakhapatnam who are served with termination notices.

To reduce the allotment of Rs 266,11,42,000/-for Education by Rs.100

For failure to award scholarships for 80 81 to students of Hindi Teachers Training College, Anakapalli, Visakhapatnam district except for two students unlike Vijayawada and Tenali where a large number were awarded scholarship.

To reduce the allotment of Rs.266,11.42,000/--for Educaion by Rs. 100

Comprehensive Education Bill has not been brought. Private institutions have not been taken over; Direct and regular payments to the teachers has not been made. Adequate teaching staff as per pupil teacher ratio has not been recruited' Free education to all is not being imparted. Text books are not being supplied in time. Examinations have become bungling. Students problems have not been solved.

To reduce the allotment of Rs. 266, 11,42,000/- for Education by Rs. 100

For failing in the implementation of Article 45 of the constitution of India in spirit and in practice.

To reduce the allotment of Rs, 296,11,42,000/- for Education by Rs: 100

Failure in providing adequate teacher traning facility(Education) in the State-

To reduce the allotment of Rs. 266,11,42,000/-for Education by Rs. 100

For failure in paying the salary Etc of teaehers directly to them in aided institutions.

To reduce the allotment of Rs. 2,66,11,42,000/- for Education by Rs. 100

For failure to control the spurt in authorised and unauthorised donations received by managements of educational institutions in the State.

To reduce the allotment of Rs. 2,66,11,42,000 for Education by Rs. 100

ప్రయివేటు పాఠశాలలు సమితి, జిల్లాపరిషత్ పాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయులకు నెలల తరబడి జీతాలు అందకున్నా చూస్తూ ఊరుకుంటున్న ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా—

To reduce the allotment of Rs. 2,66,11,42,000 for Education by Rs. 100

ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన రేషియో ప్రకారం ఉపాధ్యాయులను నియమించకుండా కనీసం సబ్జెక్టు టీచర్లనైనా ఇవ్వకుండా విద్యాలయాలు నడుపుచున్న ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs 2,66,42.000 for Education by Rs. 100

సకాలంలో పాఠ్యపుస్తకాలు ప్రచురించకుండా విద్యార్థులను ఇబ్బందుల పాలుచేసి ఫేలు అగునట్లు చేస్తున్న ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2,66,11,42,000 for Education by Rs. 100

మెదకుజిల్లా నర్సాపూరం సమితిలోవున్న పాఠశాల, భవనములు లేక విద్యార్థులు చదువుకు విఘ్నములు కల్గుచున్నవి పాఠశాల భవనములకు అధిక డబ్బులు కేటాయించ నందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 266,11,42,000 for Education by Rs. 100

"మెదకుజిల్లా నర్సాపూరం తాలూకాలో "పాతినూర" మరియు కాసుకుంటలో పాఠశాల భవనములులేక విద్యార్థులు వసతి లేక తీవ్రమైన ఇబ్బందులకు గురి కావటమేకాక విద్య విధానంపు విఘాతం కల్గుచున్నది. ఇంత వరకు భవన నిర్మాణములకు డబ్బులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2,66,11,42,000/- for donation by Rs. 100

హైయర్ వలిమెంటరీ పాఠశాలలో పి.టి.ఐ పోష్టులను ఇవ్వనందుకునిరసనగా

To reduce the allotment of Rs. 2'66,11,42,000 for Education by Rs 100

ఎస్.ఎస్.సి. బోర్డులో ఎస్.ఎస్.సి. సర్టిఫికెట్ పోయినందుకు తిరిగి డూప్లికేట్ సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడానికి ఒక ఫస్టుక్లాస్ మెజిస్ట్రేట్ యఫ్‌డవిట్ ఉన్న తర్వాత, పోలీస్ యస్.ఐ. దగ్గరనుండి రుజువుపత్రం పెట్టించడం అర్ధరహితమైనది–అందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 266,11,42,000 for Education by Rs. 100

కేంద్రప్రభుత్వం హిందీపండితుల కొరకు 50% సబ్సిడీ యిచ్చినందుకు హైస్కూళ్ళలో ఇంతవరకువారి పోస్టులను భర్తీ చేయకుండ డబ్బులాలోచిక డిపార్టుమెంటువారు నిర్లక్ష్యం చేయుటకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 266,11,42,000 for Education by Rs. 100

హుస్నాబాదుతాలూకా సెంటర్‌లో గత 4 సంవత్సరాల కరవు పాతపడినా లిసి.లు లంబాడీలు, ఎక్కువగా వున్న 10 హైస్కూళ్ళువున్న ఇటువంటి పరిస్థితులలో గత 3 సంవత్సరాలుగా స్థానిక ఎం. ఎల్. ఏ. కోరికను మన్నించి జూనియర్ కాలేజిని ఫ్రీగా మంజూరి యివ్వనందుకు నిరసనగా.

The cut motions were lost.

Chairman:--Now the question is that

"The Government be granted a sum not exceeding Rs. 266,11,41,000 under Demand No. XX, Education.

The Motion was adopted and the demand was granted.

Chairman:—The House stands adjourned to meet again at 8.30. a.m. on 24th March, 1981.

(The House then adjourned to meet again at 8.30. a.m. on Tuesday, the th March, 1981.